

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG5451	ImageGroup:	I1KG5458
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན dam chos yid bzhin nor bu thar pa rin po che'i rgyan
Author:	བསོད་ནམས་རིན་ཆེན bsod nams rin chen
Descriptor:	printed from computerized input
Original Publication:	jnanavajra series;7
Place:	kathmandu
Publisher:	gam-po-pa library
Date:	2003, 2005
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US. Comments: 06/2010

༡༡། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་ཅེས་བུ་བ་ཚུལ་རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པས་
མཛེད་པ་བཞུགས།

THE JEWEL ORNAMENT OF LIBERATION

BY

GAM-PO-PA

2005

༡༡། །དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བ་
བཞུགས།

༢༠༠༥

མཛད་པ་པོ་   ཚེས་རྗེ་སྐུ་པོ་པ་ལྷ་འོད་གཞིན་ལྷ།

For Information address:

**Shree Gautam Buddha Vihar
Manju Shree Bazar, Kimdol
P.O Box 2703
Swayambhu, Kathmandu
NEPAL**

JÑĀ-NA VAJ-RA series 7

ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེ་འི་ བོད་འཕྲེང་ ༧

Chief Editor: Khenpo Shedup Tenzin

**First Edition: 3000 Copies 2003
Second Edition: 1500 Copies 2005**

Published by:

**Gam-po-pa Library
Shree Gautam Buddha Vihar
Swayambhu, Kathmandu
Tel.: 00977-1-4278588**

Printed at: Mughal Art Press, Delhi

༥ བཅས་འཛིན་སྐར་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེས་རྗེས་འདྲ་གཞོན་ཅུའི་
ཞལ་ཐང་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལགས་སོ།།

དཀར་ཆག་

ཨང་

མཚན་བྱང་

མོག་ལྗེ་བ་

༡༽	དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད་་་་་་	༠
༢༽	ཆོས་རྗེ་སྐུ་པོ་པའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་་་་	༡་༤
༣༽	དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་	01-
༤༽	ལེན་དང་པོ། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་་་་	03-
༥༽	ལེན་གཉིས་པ། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟན་པ་་་་་	15-
༦༽	ལེན་གསུམ་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉན་བསྟན་རྩལ་་	30-
༧༽	ལེན་བཞི་པ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་་་་	43-
༨༽	ལེན་ལྔ་པ། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྟེན་བསྟན་པ་་་་	62-
༩༽	ལེན་དྲུག་པ། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་་་་	90-
༡༠༽	ལེན་བདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་བསྟན་པ་་་	109-

- ༡༡༽ ལེན་བརྒྱུད་པ། སྐབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་ 122-
- ༡༢༽ ལེན་དགུ་པ། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ 140-
- ༡༣༽ ལེན་བརྒྱུ་པ་སྒྲིམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ 188-
- ༡༤༽ ལེན་བརྒྱུ་གཅིག་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ 198-
- ༡༥༽ ལེན་བརྒྱུ་གཉིས་པ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ 204-
- ༡༦༽ ལེན་བརྒྱུ་གསུམ་པ། རྩལ་བྲིམས་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ 223-
- ༡༧༽ ལེན་བརྒྱུ་བཞི་པ། བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་..... 241-
- ༡༨༽ ལེན་བཅོ་ལྔ་པ། བཙོན་འགྲུས་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་..... 254-
- ༡༩༽ ལེན་བརྒྱུ་དྲུག་པ། བསམ་གཏན་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ 265-
- ༢༠༽ ལེན་བརྒྱུ་བདུན་པ། ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ 289-
- ༢༡༽ ལེན་བཅོ་བརྒྱུད་པ། ལམ་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ 333-
- ༢༢༽ ལེན་བརྒྱུ་དགུ་པ། སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་..... 340-

३३། ལེན་ཉི་ཤུ་པ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ 369-

३༤། ལེན་ཉི་ཤུ་པ་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་བསྟན་པ་ 390-

३༥། སྟོན་ལས་" "" "" "" "" "" 399-

३༦། ཆོས་རྒྱུ་དྲགས་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་ 401-

३༧། དེ་སྟོན་པར་བསྟན་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ 405-406

བཅས་བཞུགས་པ་ལགས་སོ།

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡། །ཨོ་སྤྲུལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ལུང་གིས་ཟིན་ཅིང་། ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་ཁམས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་དེར། བསྐྱོན་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པ།
ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཉམ་མེད་སྐམ་པོ་པ་འགྲོ་མགོན་བསོད་
ནམས་རིན་ཆེན་ནམ། དྲགས་པོ་རྩེ་འོད་གཞིན་ཅུ་ཞེས་སྐྱོན་པའི་བ་དན་
ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་གདམས་
ངག་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པ་ལས། འདྲིར་དམ་ཆོས་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བ། བཀའ་ཕྱག་ཚུ་བོ་
གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད། དཔལ་
འབྱུག་པའི་གདན་ས་ལ་དྲགས་ཉེ་མི་དགོན་པར་རྒྱལ་དབང་འབྱུག་པ་སྐྱུ་ཕྱིང་
བཅུ་གཉིས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། བཀའ་བྲིད་ཟབ་མོ་སྐྱབས་
འབྱུག་གནང་རྒྱ་དང་བསྐྱོན་དགོས་མཁོ་ཆེ་བར་དམིགས་ཉེ། དེ་ཕྱོགས་ནས་
བཀའ་མངགས་བྱུང་བར་བརྟེན། དུས་བབ་དང་འབྲེལ་ཁོ་བོས་དཔར་ཐངས་
གཉིས་པར་དེབ་གཞུགས་སུ་བསྐྱུན་པ་འདི་ཡང་། དེ་སྟོན་སྟེལ་བའི་ཆོས་
རྗེའི་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་པར་གཞི་སྟེ་དགའི་ཆོས་མཛད་ཆེན་མོའི་
མ་དཔེ་གཞིར་བབྱུང་གི་སྟེང་། བགྱིས་ལུན་པོ་དང་སྟོ་འབྱུག་གི་པར་མ་

སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷས་ཁྱལ་དང་། ལེན་འཛམ་གྱང་སོགས་འགའ་ཞིག་
གོར་རྟགས་ནང་མཆན་ཡིག་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ལས། ཕ་བའི་གཞུང་ལ་
གསར་དུ་སློན་འཕྲི་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་དོན་དགོངས་མངའ་ཡོད་པ་ཞུ་
དང་ཆབས་ཅིག །ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟགས་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་མཛོན་དུ་བྱུང་བའི་སློན་འདུན་བཅས། རབ་བྱུང་རི་ཁྲིའི་ཤིང་བྱ་
ལོའི། ཆོ་འཕུལ་རྒྱ་བའི་དུས་ཆེན་བྱང་པར་ཅན་དག་བར། འཕགས་ཤིང་
རང་བྱུང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་འདབས། སྤྱི་གོ་ཏམ་བུ་ཆུ་མི་ཉ་རའི་
གསུང་རབ་རྒྱན་སྤེལ་ཁང་ནས། རྣམ་དཀར་གྱི་འདུ་བྱེད་པོ་ཐ་ལལ་བ་
བཤད་སྐབ་བསྟན་འཛིན་པས་སོ།།   །།མཆོད་ལོ།།

༡༡། ཁོས་རྩེ་སྐམ་པོ་པའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་
བསྐྱུས་པ་བཞུགས།

༡༡། ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་མཐུན་རབ་དྲུལ་འཁོར་རྒྱས། མཇེད་པའི་
འོད་སྟོང་གདུལ་བྱའི་སྒྲིང་ལ་ཕོག། རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཀུན་ནས་གསལ་
མཇེད་པའི། བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། མི་ཁོམས་བརྒྱད་
སྤངས་དལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ། བྲུབ་པའི་མཚོག་བརྟེན་དག་སྟོང་ཀུན་
གྱི་གཙོ། བྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་གངས་ཅན་གཙུག་གི་རྒྱན། མཉམ་མེད་སྐམ་
པོ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། མཚན་ལྷན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་འགོ་བའི་མགོན། །
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་རི་བོ་ལྷན་ཏིར་བྱོན། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་
གཞན་དོན་གྱི། བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཁོད་ལ་ཕྱག་། ས་མོ་ལུག་ལ་
བལྟམས་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། སྦྱུལ་པའི་གནས་ནས་གཤེགས་པར་གྱུར་གྱི་
བར། རབ་ཏུ་ངོ་མཚར་རྣམ་པ་དཔག་མེད་རྣམས། མདོར་བསྐྱུས་བརྗོད་ལ་
གུས་པས་ཉན་པར་གྱིས། མེ་ཏོག་རྒྱ་མཛེས་པ་སྒྲིབ་སྒྲ་མ་ནི། བྲུབ་པའི་སྦྱུན་
སྤར་རྒྱ་འོད་གཞོན་རྒྱར་གྱུར། གངས་རིའི་ཁོད་དུ་དག་སྟོང་འཛོལ་བྱེད་དུ། །
རྒྱལ་བས་ལུང་བསྐྱེད་ཁོད་ལ་ཕྱག་། སྟོན་ལམ་འབྲེལ་བས་གཉལ་གྱི་
ཕྱོགས་སུ་འབྱུངས། འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཐུན་བཙུན་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས། །

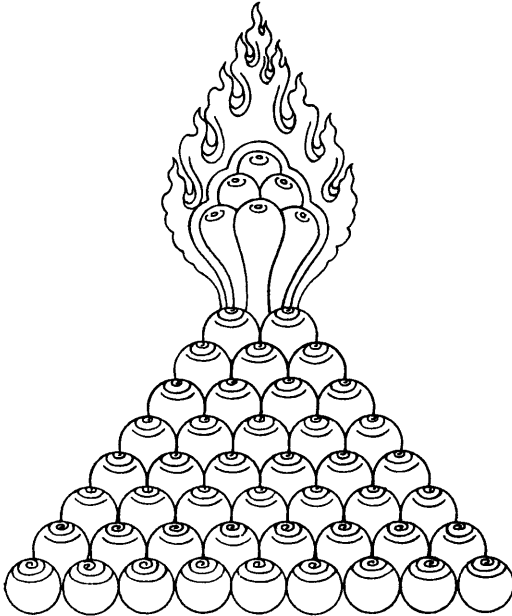
གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་གསོ་དཔུང་མཐར་ཕྱིན་མཛད། །སྐྱེ་བོ་བྱང་སེམས་ཁྱོད་ལ་
 ཕྱག་། །འཁོར་བའི་བྱ་བ་སྤྱིར་པོ་མེད་གཟིགས་ནས། །ཁྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་
 བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། །བསྐྱབ་གསུམ་ངི་མེད་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་
 བསྐྱང་། །དག་སྒྲོང་འཛོ་བྱེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། །འཁེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞབས་
 ཏུ་སྤྱོ་བོས་གླངས། །འདུལ་བ་སྤྲགས་སོགས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། །
 ཁྱི་ལམ་ས་ཐོབ་ཏིང་འཛིན་དུ་མ་འཕེལ། །བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ཁྱོད་ལ་
 ཕྱག་། །སྒྲོན་སེམས་དད་པས་གླ་མའི་མཚན་ཐོས་ཏེ། །བ་སྤྱོ་གཡོ་ཞིང་
 དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས། །ཁྱི་ལམ་ལྟས་དང་མཚན་མ་བཟང་དུ་བྱུང་། །
 སྐྱེས་བུ་ལས་ཅན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། །རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་བྱང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ། །
 ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ། །གསུང་ནས་བྲགས་སྤྲས་བརྒྱུད་
 འཛིན་ཡིན་པར་དགོངས། །དབུས་པ་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། །མཆོག་ཏུ་ཟབ་
 པའི་ཐབས་ལམ་གདམས་པ་གནང་། །ཡོངས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་ལ་ནན་ཏན་
 མཛད། །གླ་མའི་ངིན་གྱིས་རྟོགས་པ་བྲགས་སུ་འཁྱུངས། །སྐྱེས་བུ་བཙོན་
 ལྟན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། །གསང་སྤྲགས་གླ་མེད་མཆོག་གི་ལམ་ལ་ཞུགས། །
 རྟགས་བཙུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་སོགས་མཐར་ཕྱིན་མཛད། །ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་
 བྱེད་པ་ལས་སུ་བྱུང་། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། །རིམ་གཉིས་
 བཟན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། །སྤྲན་ལྟ་མཆེད་བདུན་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་
 ཁམས་དང་། །བྱབ་དབང་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་མཛེལ། །

མི་དབང་ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། རྩེ་བཙུན་ཉིད་གྲིས་ཆེད་དུ་བསྐྱགས་པ་
 བཟོད། །སྐྱེ་གསུམ་མཛོན་གྱུར་དངོས་གྲུབ་རྣམས་གཉིས་ཐོབ། །ཁྱོད་ནི་དགོ་
 སྟོང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཞེས། །འཛམ་གླིང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་། །དབང་
 དང་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་རྩོགས་པར་གནང་། །སྤྲིག་གྲོགས་སྤངས་ནས་
 དབེན་པ་བསྟེན་པ་དང་། །གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆོགས་པ་སྦྱོངས་ཤིག་
 གསུངས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་། །འོ་ལ་ཁར་བཞུགས་ཆོ་ཆོས་
 རྣམས་མི་ལམ་བཞིན། །བདེན་མེད་རྟོགས་ནས་སྟོས་བྲལ་མཛོན་དུ་གྱུར། །
 ད་ཡི་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་འདི་ཡིན་གསུངས། །ས་བཙུའི་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་ལ་
 ཕྱག་། །དུགས་ལྟ་སྒྲམ་པའི་གནས་སུ་བྱེན་པའི་ཆོ། །སྤྲུམ་འི་གསུང་བཞིན་
 སྐྱབ་པ་ཐུགས་ལ་དགོངས། །མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་གཞན་དོན་གྲིས་
 ཤིག་གསུངས། །ཆོས་རྩེ་སྒྲམ་པོ་པ་ལ་། །སྟོད་དང་ལྷན་པའི་ལས་ཅན་དུ་མ་
 འདུས། །སྤྲུམ་འི་མན་ངག་གདམས་པ་ཟབ་མོ་བསྟན། །སྤྲིན་ཅིང་གོལ་བའི་
 སྐྱེས་བུ་དཔག་མེད་བྱུང་། །མཉམ་མེད་སྤྲུམ་ཁྱོད་ལ་། །རེ་ཞིག་སྐྱ་ཡི་སྤྱལ་
 པ་རྣམ་བཞི་བསྟན། །རབ་ཏུ་གནས་དང་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་དང་། །མཁའ་
 ལ་འཕུར་དང་གཅིག་ནི་འདག་བཅར་བཞུགས། །སྤང་བ་དབང་བསྐྱར་ཁྱོད་
 ལ་། །སེམས་སྦྱོང་ཟབ་མོའི་ཉིང་འཛིན་སྟོམ་པའི་ཆོ། །ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་
 སྤྱལ་ཞིང་བསྐྱར་བ་དང་། །སྐྱེ་ལ་གྲིབ་མེད་འཛིག་ཉེན་དབང་པོར་སྤྱལ། །
 སྤྱལ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཁྱོད་ལ་། །མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དབུས་སུ་བཞུགས་

པའི་ཚོ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོབ་ས་པས་གཞན་སྤང་བེལ་གྱིས་གཞོན། འདྲི་བསྟན་
 པའི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་གསུངས། མི་ཡི་སེང་གེ་ཁྱོད་ལེ། མིག་འཕུལ་ལྟ་
 བུའི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཚོ། བླ་མ་མཁའ་ཁེངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་
 སྤྱུལ། སྐྱུ་ཡི་རྩ་འཕུལ་བསམ་ལས་འདས་པར་བསྟན། སྤྲང་སྤྲོང་དབྱེར་
 མེད་ཁྱོད་ལེ། འདྲ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པར་མཐོང་། འར་
 གནས་མཛད་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྟེན་ལ་
 དངོས་སུ་བསྟིམ། བྱུང་པའི་མཆོག་བརྟེན་ཁྱོད་ལེ། འདྲ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་
 བོ་གང་ཞིག་གིས། ཁྱོད་ནི་མཐོང་ཐོས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སྤྱུག་
 བསུལ་སྤངས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱི་བློ། སྤྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལེ། །
 བདུད་ཅི་ཐལ་སྤྱོར་ཕུག་རྒྱུ་མཛད་པའི་ཚོ། ལུས་སྤང་སེམས་གསུམ་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེས་པའི་བཅར། སྐྱུ་ཡི་སྤྱུལ་པ་སྤྲད་ཅིག་གངས་མེད་སྤྱུལ། དྲན་
 མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལེ། གཞན་དོན་གཤེགས་པ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པའི་
 ཚོ། རྒྱལ་བྱ་ཡི་རྒྱ་དུག་བཙོ་ལྷའི་ཉིན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 སུ་གཤེགས། སྤྱང་ན་འདའ་བཞེད་ཁྱོད་ལེ། འཇའ་འོད་རྣམ་མང་
 གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་སོགས། མེ་ཏོག་ཆར་བབ་རོལ་མེའི་སྤྱ་རྣམས་
 བྱུང་། ས་རྣམས་གཡོ་ཞིང་བྱ་རྣམས་ཅ་ཅོ་སྒྲོག། འོ་མཆར་མདྱུང་ཁྱོད་
 ལེ། འདྲ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དཔག་མེད་འདུས། བླ་མེད་མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་
 བྱུང་བས་མཆོད། ཐུགས་ལྷགས་རིང་སེལ་དད་ལྡན་རྟེན་དུ་བཞག། ཡན་

དགོངས་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་། །རང་བཞིན་སྤྱོད་བྱུང་ལོང་གསལ་ཆོས་གྱི་
 སྤྱོད་། །བདེ་ཆེན་སྤྱང་བ་ལྟན་གྱུ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་
 གྱིས་འགོ་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་མཛད། །དྲིན་མཆོག་སྤྲོ་མ་བརྒྱད་པར་བཅས་
 རྣམས་ལ། །ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་ནམ་མཁའ་མཉམ་པས་མཆོད། །ལུས་
 ངག་ཡིད་གྱི་མི་དག་སོ་སོར་ལཔགས། །རང་གཞན་ཀུན་གྱི་དགོལ་རྒྱུ་ཡི་
 རང་། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ། །མགོན་པོ་
 ཁྱེད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཚུལ་བསྟན་ཆོ། །ཐུགས་རྒྱུ་སྤྱོད་གྱིས་འགོལ་གཟིགས་
 རས་ཀྱང་། །བདག་སོགས་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཞིང་། །ཐེག་
 མཆོག་བདུད་ཅིས་ཆོམ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤྱིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་མའི་
 ཞབས་བསྟེན་ནས། །ཆེད་དང་བཀའ་སྤྱི་སྤྱོད་པས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སྟོན་
 པའི་འདུ་ཤེས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར། །སྟོན་གྱི་རྟོག་པས་གོས་པར་མ་གྱུར་
 ཅིག །སྤྲོ་མའི་མཛད་པ་རི་ལྟར་བསྟན་ན་ཡང་། །དོ་མཚར་མོས་པས་རབ་ཏུ་
 མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་གཞན་སྟོན་མི་རྟོག་པར། །ཡན་པའི་འདུ་
 ཤེས་རྟག་ཏུ་ཆེད་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་ཁྱོད་བཞིན་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 རས། །གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ལ། །གཟུངས་དང་
 སྤྱོབས་པས་ཆོས་གྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་བྱངས་སྤྱོད་གྱི་
 པར་ཤོག །ཐུག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་ལཔགས་པ་དང་། །རྒྱུ་ལྷ་ཡི་
 རང་བསྐྱུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །དགོ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་

ସଂ । ଘୈଦଂ ଶେଦଂ ଲଂ ଶେଦଂ ଶେଦଂ ଶେଦଂ ଶେଦଂ । ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ
 ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ । ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ
 ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ଶ୍ଳୁଂ ॥

༡༡། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཐར་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས།

༡༢། །འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གཞོན་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་རྒྱལ་དང་དམ་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་དང་། །

དེའི་ཡང་ཅུ་བར་གྱུར་པ་སྤྱི་མ་ལ་བཏུང་ནས། །

ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལྷ་བྱའི་དམ་ཚུལ་རིན་ཆེན་འདི། །

མི་ལ་རྒྱུ་ཡི་རིན་ལ་བཞེན་ནས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྱི། །

སྤྱིར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་
སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཡིན། རྒྱལ་པ་
འབྲུལ་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྤྱི་གཞི་བསྐྱེད་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རྒྱལ་
འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཡིན། རྒྱལ་པ་འབྲུལ་པ་ཐམས་
ཅད་ཟད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྤྱི་གཞི་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བར་འབྲུལ་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ལས་འབྲུལ་ན། ཁམས་གསལ་
གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ལོ། །གཞི་ཅི་ལས་འབྲུལ་ན། སྤྱིར་པ་ཉིད་

ལས་འབྲུལ་ལོ། རྒྱུ་ཅི་ལས་འབྲུལ་ན། མ་རིག་པ་ཆེན་པོས་འབྲུལ་ལོ། །
 རྒྱུ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ན། འཁོར་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འབྲུལ་ལོ། །
 དཔེ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ན། གཉིད་དང་མི་ལམ་ལྟར་འབྲུལ་ལོ། །དུས་ནམ་ནས་
 འབྲུལ་ན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲུལ་ལོ། །འབྲུལ་པ་ལ་སྤྱོན་ཅི་
 ཡོད་ན། རྟུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དོ། །འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ནམ་
 འབྱུར་ན། གླ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་ཅི་ན་འབྱུར་རོ། །འབྲུལ་པ་ལ་རང་
 སངས་ཡོད་དམ་སྒྲུལ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་འདི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལུགས་སམ། རྟུག་བསྐལ་ཆེ་ཆོད་
 དམ། ཡུན་གྱི་རིང་ལུགས་སམ། རང་གྲོལ་མེད་ལུགས་དེ་ལྟར་ལགས་
 པས་དུས་དེ་རིང་ནས་བརྩུང་སྟེ་གླ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་ལ་འབད་འཆལ་
 ལོ། །

དེ་ལྟར་འབད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྟོམ་ནི།

རྒྱ་དང་རྟེན་དང་རྐྱེན་དང་ནི། །

ཐབས་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ལས་ཏེ། །

གླ་མེད་བྱང་རྩལ་སྤྱི་སྟོམ་དུག །

སྟོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གླ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྩལ་དེའི་རྒྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 དང་། དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྐྱེན་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དང་། དེ་

གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཤེས་
དགོས་པའོ། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་མི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྟེ། །

རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་ །

རྒྱུན་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །

ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །

འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུ། །

ཕྱིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །

ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཅིམ་
ཡིན་ནོ། །

༼ལེའུ་དང་པོ་ རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ༽

ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱུས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ།

རྒྱ་མི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྟེ། །

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བ་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ལས་གྲོལ་ནས། སྤྱོད་
མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དམན་
པ་དག་གིས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅང་འགྱུར་རམ་སྟེ་ན། འབད་

པས་བསྐྱབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

བདེ་གཤེགས་སྣང་པོས་འགོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་བྲབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་
 སྤེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་
 བྲབ་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱན་
 ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །

བྲབ་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

འགོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྣང་པོ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

རྗོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འབྲེ་ཕྱིར་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །

རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱལ། །

རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་སྤྱིང་པོ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་སྐྱ་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
ཁྲབ་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ནི་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱ་ནི་སྤྱིང་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་།
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །

ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་
ངམ། མཐོང་མཚན་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྟར་གནས་ཏེ། གང་ཞེན། ལྷོ་མ་ནི།

རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་ངེས་རིགས། །

ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས། །

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ། །

ལྷས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྟན། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁྲེལ་མེད་པ། རོ་ཆ་མེད་
པ། སྤིང་རྩེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆན་ཉིད་དུ་གཤམ་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

འཁོར་བའི་སྟོན་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྟོབ་ཅུང་བཅད་མེད། །

སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཅུང་བཅད་མེད། །

ཁྲེལ་མེད་རོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྤིང་རྩེ་ཅུང་བཅད་མེད། །

སྟོན་པ་ལྷག་པར་སྟོད་ལ་འབྱོད་པ་ཅུང་བཅད་མེད། །

མེད་དུ་གཤམ་འཛོམ་ལ་སངས་རྒྱས་སྐལ་བ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྟོད་ངེས་ཡོད། །

ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། །

ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དག་བ་མེད། །

དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལར་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་རིགས་ཆད་དུ་
གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་

གྲིས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་བྱས་ན་དེས་
 བྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་
 ལས། གཏན་དགའ་བོ། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་སྐྱལ་བ་
 མེད་པ་ཞིག་གིས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་
 མཁའ་ལ་འཐོར་ན་ཡང་། དེ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྲགས་པ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐས་
 གཏུགས་པར་ང་སྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མ་ངས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཏེ། གང་དག་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་
 དང་འགྲོགས་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་
 དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མངོན་པར་འགྱུར་བར་
 འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་དག་དང་ཕྱད་
 བ། རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ། སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་ལ་དད་པ། སྦྱིང་རྗེ་ཆུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་ནས་འཇིགས། །

སྤྱང་ན་འདས་ལ་མངོན་པར་དད། །

སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ། །

རྟགས་གསུམ་ལྟན་པ་ཉན་ཐོས་རིགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ནི། གང་དག་རྟགས་དེ་གསུམ་གྱི་སྟངས་
དུང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གསང་བ་དང་། གཅིག་ཕུར་དབེན་པ་ལ་
དགའ་བ་དེ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྲིད་པས་སྟོ་ཞིང་མུ་ངན་འདས་ལ་སྟོ། །

སྲིད་རྗེ་ཆུང་ཞིང་ལྷག་པར་ང་རྒྱལ་ཆེ། །

སྟོབ་དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་ཕུར་འདུག་ལ་དགའ། །

མཁས་པས་རང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ཞེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞུགས་
ནས། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་
ནོ། ། འོ་ན་དེའི་ཆོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གནས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
བབྱང་ནས་གནས་སོ། ། འོ་ན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་
པས། དེ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལས་པའི་འདུ་ཞེས་ཀྱིས་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་ལམ་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛམ་
བུའི་སྤྱིང་ནས་ཆོང་པ་དག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་

ལ། བར་སྐབས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ངལ་ཞིང་ཆད་ནས། བདག་གིས་ནོར་བུ་མི་ལོན་སྐྱམ་སྟེ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྩུ་འཕུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་དེར་སྤྱུལ་ནས་ངལ་གསོར་འཇུག་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་སྤྱིར་སྟོབས་རྒྱུད་བས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་དངངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་གིས་མི་རྩུས་སོ་སྐྱམ་ནས་མི་འཇུག་པ་འཇུག་པ་ལྟར། ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་གསོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་པ་རྣམས་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཏེ། །

རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ། །

མྱ་ངན་མ་འདས་དེ་ངལ་བསོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་གསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་ན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་གྱིས་འདྲ་ཟེར་སྒྲིམ་པས། ཉན་རང་ཡིད་གྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་རེག་པ་ཅིམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་ལྷན་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། དགོ་སྟོང་དག་ཁྱེད་

དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་ཀྱི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་དག་དཀི་བྱེད་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་བྱུར་གྱིས་ལྟོས་ཤིག། ཁྱོགས་ཤིག་ཅེས་
བསྐྱལ་བའོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཚེས་པད་དཀར་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ། ཡང་
གསུངས་པ།

དག་སྟོང་བྱེད་ཅག་དེ་ཕྱིར་དེ་རིང་ངས། །

འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་མྱ་ངན་མི་འདའ་སྟེ། །

བྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །

བཙོན་འགྲུས་རྒྱབས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བས་ཉན་རང་དེ་དག་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་པ་སྟུང་ནས་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་
ལས་ཀྱང་།

ཉན་ཐོས་དེ་དག་མྱ་ངན་མ་འདས་ཏེ། །

དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་རབ་སྟུང་ནས། །

ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྡོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་། །

གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་རྒྱ་མཚན་དང་། །

རྣམ་པ་རྟགས་དང་དོན་དུག་གིས། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྟུས་སོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་སོ། །

རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་དོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ། ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་
རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་སྡོན་དག་བའི་རྩ་བ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་ཤེས་ཀྱང་བྱ། ས་བོན་
ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་ཤེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉན་རང་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་བྱང་བ་

ཅམ་གྱིས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་པར་དག་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་རིགས་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སད་པ་དང་། མ་སད་པ་འོ། །དེ་ལ་
 རིགས་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་
 དམིགས་པ་འོ། །རིགས་མ་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་མ་དམིགས་པ་འོ། །འོ་ན་རིགས་དེ་རྒྱུན་ཅིས་སད་པར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་རྒྱུན་དང་ནི་བྲལ། མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟིན་ན་ནི་
 རིགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་རིགས་མི་སད་པར་གནས་
 མོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུན་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། བག་
 ཆགས་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱིབ་པའི་ཉེས་པ་འོ། །
 མཐུན་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་དང་།
 རང་རྒྱུ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །

རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཚོན་པར་
 བྱེད་པའི་མཚན་མ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལྟན་གྱི། །

རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །

དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །

རྒྱ་སྒྲུང་ལས་ནི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འོ་ན་མཚན་མཛིན་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་ལ་མ་
ལྟོས་པར་ལུས་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྒྱུ་ཤིང་
རྒྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དྲངས་བ་དག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་
ཆོས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས།

མི་རྒྱུ་བ་བརྒྱུང་པ་མ་ཡིན་ལ། །

གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །

སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་དང་བ། །

དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་ན་སྒྲུང་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་རོལ་ནས། སེམས་ཅན་
ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྒྱུ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་
སྦྱོད་པ་ལ་རི་མི་སྦྱུང་དུ་བཟོད་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པའོ། ། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་དུ་སྦྱིང་རྗེ་དང་། །

མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །

དགེ་བ་ཡང་དག་སྦྱོད་པ་ནི། །

རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་
ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། རིགས་མ་
ངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། རིགས་ཆད་
པའི་རིགས་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཅུ་ལས། གཏན་ནས་བྱང་
རྒྱུ་མི་ཐོབ་པ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་
རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྣང་པོ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་ལྟར་ཡོད་ན། དངུལ་རྩོལ་དངུལ་གནས་པའམ།
ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གནས་པའམ། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །
དེས་ན་དངུལ་རྩོལ་དངུལ་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པའམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱབ་
ཏུ་བརྟུབ་པའམ། འོ་མ་ལ་མར་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་
སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱུ་རི་
ལེའུ་སྟེ་དང་པོ་འོ། །

༼ལེའུ་གཉིས་པ། རྟོན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟན་པ།༽

༥ རྟོན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཚོག་།

ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་
ན། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྟུབ་ཏུ་
རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ།
ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་པ། སེམས་དང་པ་རྣམ་གསུམ་དང་
ལྷན་པ་འདི། སངས་རྒྱས་བསྟུབ་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །དེ་
འཆད་པ་ལ་སྟོམ་ནི།

དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་། །

ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ། །

ལུས་ནི་གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ། །

དོན་ལྔ་ཡིས་ནི་རྟོན་མཚོག་བསྟན། །

ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས།

དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། །

སྐྱེ་སྐྱོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །

ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །

སྐྱགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཇི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔྱལ་བ་ནི་
རྟག་ཏུ་སྐྱག་བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི་
སེམས་འཆིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། རུད་འགོ་ནི་ཀུན་ཏུ་
ཚོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྲིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་།
ཁྲེལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་གྱུར་བའི་སྲིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
སྟེ། དེར་འཕྲག་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་སྲིར་ཆོས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་
རང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་ལྟོས་ན་ལྟ་ཆེ་རིང་བའི་སྲིར་རོ། །ཡང་ན་ལྟ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དགོ་བ་ལ་
འབད་པ་མི་ཁོམ་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ད་ལྟ་མིའི་སྐྱག་བསྐལ་བག་ཅམ་པ་
འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། རང་གི་
ང་རྒྱལ་ཞི་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྤིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྤྱིག་པའི་
ལས་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགོ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཕྲག་པ་ལས་ཀྱང་།

གཞན་ཡང་སྐྱག་བསྐལ་ཡོན་ཏན་ནི། །

སྒྲིབས་བྱེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །

འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲི། །

སྤྱིག་ལ་འཛོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་ལ་དལ་བ་མེད་པར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་། གླ་གློ་ནི་སྒྲིས་བྱུང་མ་པ་དང་ཕྱད་པར་
དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་དགེ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱར་
མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲིས་པ་
ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་པ་
ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བལ་བ་ནི་དལ་བ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

འབྱོར་པ་ནི། རང་གི་འབྱོར་པ་ལྟ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྟ་སྟེ་
བརྩའོ། །དེ་ལ་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྟ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

མི་ཉིད་དབུས་སྒྲིས་དབང་པོ་ཆང་། །

ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །

ཅས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་
སྒྲིས་པ་སྒྲིས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་
སྒྲིས་པ་ནི། སྒྲིས་བྱུང་མ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སར་སྒྲིས་པའོ། །

དབང་པོ་ཚང་བ་ནི། སྒྲེན་པ་དང་སྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་བའི་ཆོས་
བསྐྱབ་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་ལོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། སྒྲེན་པས་གསུངས་
པའི་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་
དད་པ་ལོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་མཚམས་མེད་པའི་
ལས་མ་བྱས་པ་ལོ། །

གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་།
དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ཆོས་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་བཅེ་བར་བྱེད་
པ་ཡོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ནི་
འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་འཛོམས་པ་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་
ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཡན་
འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས།

མིར་གྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །

མི་སྟོག་ཐོབ་པ་འདྲ་དཀའ་བ་ཡིན། །

དམ་པའི་ཆོས་ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དགའ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་པ་རྒྱ་དགར་པའི་མདོ་ལས་གྲང་། མིར་སྤྱོད་བ་
 བྱི་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་
 རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དགའ། དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་
 པའང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལས་ཡང་རྟེན་པར་དགའ་བ་
 ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་
 ལས་གྲང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བརྒྱུ་པའང་རྟེན་པར་དགའ། མིར་
 གྱུར་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཡང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དགའ། དབང་པོ་
 མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་
 རྟེན་པར་དགའ། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ།
 ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གྲང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་
 པའི་རྩོལ་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་
 པའི་འཆོ་བ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྩེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་གྲང་།

དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ལྟོན་པ་རྟེན་པར་དགའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་ལྟར་རྟེན་པར་དགའ། གང་ཟག་གང་གིས་རྟེན་པར་
དགའ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དགའ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །

རྒྱུ་མཚན་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། །

བྱ་གར་རུས་སྤལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། །

མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དགའ་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། རི་སྐད་
དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་མི་ཞིག་གིས་གཉའ་ཤིང་
བྱ་གར་གཅིག་པ་ཞིག་བོར་བ་རྒྱུད་གིས་སྟོགས་བཞིར་འཕྱོད། །དེ་ན་རུས་སྤལ་
ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །གང་ཟག་ནི་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་དགའ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དགའ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་
ནི་རྒྱུ་དགོ་བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ནི་
དགོ་བའི་ལས་གསོག་མི་ཤེས་པར་ཏྲག་ཏུ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཤས་ཆུང་བ་དང་།
ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཅིག་གིས་རྟེན་
བ་ཡིན་ནོ། །

ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ལ་འཇུག་
པ་ལས།

སྐྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ན། བུ་རུ་ཤ་བྱ་བ་ཡིན་
ལ། བུ་རུ་ཤའི་སྐྱ་ནི་སྟོབས་སམ་རུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་
ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་སྟོབས་སམ་རུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་
བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རུས་པ་རབ་འབྱིང་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་
བུ་ཡང་རབ་འབྱིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་
སྟོན་མ་ལས།

རྒྱང་དུ་འབྱིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། །

སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་རྒྱང་དུ་ལ་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བར་ལྷ་མི་
ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །

འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །

རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཞི་བདེའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །

སྤྱིག་པའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་བདག་ཉིད། །

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉེར། །

སྤྱིས་བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱིས་བྱ་རབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱིག་བསྐྱེལ་གྱིས། །

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱིག་བསྐྱེལ་ཀྱན། །

ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །

སྤྱིས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་སློབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིའི་
ཞལ་ནས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱིན་ཞིང་། །

བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ས་བོན་དག་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །

མི་ཉིད་དེ་ནི་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །

སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་ཆེད་པ་གང་ཡིན་པའི། །

ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྒྲུ་ཡིས་མི་ཆེད་ལྟ་མིན་དང་། །

མཁའ་ལྗིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་མི་དག་གི་སྟོང་རུས་པ།
 དག་གི་སྒྲུབ་རུས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐལ་རུས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ལམ་ལ་བགྱོད་རུས་པ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བླ་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ། ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཆེད་པར་དགའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་རིན་པོ་
 ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཆེད་པར་དགའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་ཡང་འཛིག་པར་ཤིན་
 ཏུ་སྒྲ་སྟེ། ཆོ་སྟོག་ལ་གསོས་མ་འདེབས་མཁན་ནི་མེད། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་
 མང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྟོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འབྲུག་པ་ལས།

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །

བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །

བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །

དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་པར་དཀའ་ཆོད་དམ། །འཇིག་པར་སྤྲོ་ཆོད་
དམ། །ཕན་འདོགས་ཆེ་ཆོད་དེ་ལྟར་ལགས་པས། །ལུས་ལ་གྱུར་འདུ་ཤེས་
བཞག་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །

སྤྱག་བསྐྱེད་ཐུག་པོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད། །

གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །

ཆོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་འོག་རྟེན་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། །འཁོར་བ་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་འཕྲང་ལས་ཅི་ཐར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་ལུས་གཙང་མའི་རྟ་བཞོན་ནས། །

འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕྲང་ལས་བྱོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་དགོ་བའི་ལས་
ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། །

བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་
ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཆོས་བརྩམ་པའི་མདོ་
ལས།

དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །

དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །

ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །

སྤྱ་གུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་གྲང་།

སྲིད་པའི་གནས་ཅན་དད་པ་རྒྱུད་བ་ཡིས། །

སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རྩལ་
པ་ལས་གྲང་། བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དད་པ་ལ་སྦྱར་བར་གྱིས་
ཤིག །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། འདོད་
པའི་དད་པ། དང་བའི་དད་པའོ། །

དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཡང་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་
 ཡིད་ཆེས། མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པས། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །

འདོད་པའི་དད་པ་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་
 དུ་མཐོང་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ལ་སློབ་
 པའོ། །

དང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་དུ་
 བྱུང་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་སྐྱབ་པའི་གོགས་སུ་བྱུང་པ་དག་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གྲུས་ལ་སེམས་དང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ཆོས་མངོན་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་།
 བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་
 དང་། སེམས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་
 ལས།

འདུན་དང་ཞེ་སྤང་འཇིགས་པ་དང་། །

ཚྱོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །

དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །

ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྟོང་མཆོག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་ན་
 རེ། ཁྱོད་ལ་ཟས་ནོར་རམ། བུད་མེད་དམ། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་
 དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཆོས་ཐོང་ཟེར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་པ་གིས་ཆོས་
 ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ཁོང་སྟོབའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་
 ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྤར་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ད་རུང་
 ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །འཇིགས་པས་
 ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏོང་ན་དཔའ་བོ་སུམ་བརྒྱ་བཀྲ་བཤལ་
 བས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་ཤ་སྤང་ལྔ་ལྔ་གཙོད་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་
 གཏོང་བའོ། །ཚྱོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་
 ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལས་མི་བདེན།
 འབྲས་བུ་མི་བདེན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་ཆོས་བྱས་ནས་ཅི་
 བྱེད། ཆོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞེད་ང་
 ལྟན་པ་དེ་དད་པ་ཅན་ཡིན། ངེས་ལེགས་བསྟན་པའི་སྟོང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་
མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤྲོད་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣོ་
ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། རྩལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འཇིལ་
བ་ཡིན། བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་ཆེད་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན། དག་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་
མཐོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཏ་
ལའི་གཟུངས་ལས།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ལྱུར་ཞིང་། །

སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །

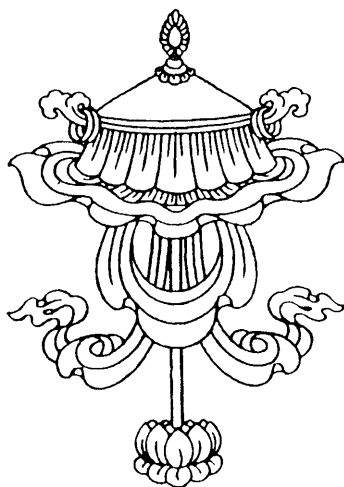
བྱང་ཆུབ་སྒྲ་ན་མེད་ལ་དད་ལྱུར་ན། །

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་རིག་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་པ་
གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ། སྤྱི་མེད་
གྱི་བྱང་རྒྱལ་སྦྱུང་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
རྟེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༼ལེའུ་གསུམ་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།༽

༥ རྒྱུན་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རྒྱུན་དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྐྱལ་ན། སྤར་གྱི་བྱ་བ་དན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་།
བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་
དགའོ། །དེས་ན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་ནི།

འཐད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་ཏེ། །

ལྟ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བསྐྱུས། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་
གསུམ་སྟེ། ལྱང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེའོ། །དེ་ལ་ལྱང་ནི། འཕགས་
པ་སྦྱད་པ་ལས།

སྟོབས་མ་བཟང་པོ་སྤྲོ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །

སྤྲོ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་
དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་
བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ། རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྦྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་
གཏན་ཆོགས་སོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །
བརྒྱུག་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་
ཅག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་
ཐབས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་པ་
དང་། ཤེས་བྱས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་དགོས་ལ། དེ་སྟོང་
བའི་ཐབས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགོ་དུས་གི་
ལམ་མཐན་ལྟ་བུའམ། འཇིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་འགོ་དུས་གི་སྤྱི་ལ་མ་ལྟ་
བུའམ། རུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་དུས་གི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ལམ་
 མཁན་མེད་ན། ལམ་མོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འབྲུར་དོགས་
 ཡོད་དོ། །ལམ་མཁན་དང་འགྲོགས་ན་ལམ་མོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་
 དང་། འབྲུར་དོགས་མེད་དེ་གོམ་པ་རྒྱད་མ་ཟོས་པར་བསྐྱིས་སར་སྤྱིན་པར་
 འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། གཤམ་ཏེ་ཐུ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་
 མོར་དོགས་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོལ་དོགས་ཡོད། གཤམ་ཏེ་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འབྲུར་དོགས་ཡོད། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་ན། ལམ་ལ་མོར་དོགས་དང་། གོལ་
 དོགས་དང་། འབྲུར་དོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
 སྤྱིན་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཕྱོད་པས་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་བཤད་ན། འཇིགས་པའི་ས་སྟོགས་ནི་ཆོམ་རྒྱུན་
 རམ། གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 འགྲོ་བའི་ཆོ་སྤྱོད་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྟོག་གམ་ལོངས་སྟོད་ལ་ཉེ་ཞོ་བྱུང་
 དོགས་ཡོད་ལ། སྤྱོད་མ་བཅོན་པོ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་སྤྱིན་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཆོས་རྒྱན་དང་འདྲ་
བའི་ནང་གི་རྣམ་རྟོག་གམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འབྲེན་
ལ་སོགས་པས་དག་བའི་ཞོར་འཕྲོགས་དོགས་ཡོད། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་གཅོད་
དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཉོན་མོངས་ཆོས་རྒྱན་ཚོགས་འདི་ནི། །

སྤྱུགས་ཆེད་གྱུར་ན་དག་འཕྲོག་ཅིང་། །

བདེ་འགྲོའི་སྲོག་ཀྱང་གཅོད་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་
བྲལ་ན་དག་བའི་ཞོར་མི་འཆོར། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་མི་ཆད་པར་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་
རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དག་བསྐྱེན་
མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་
བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གནས་སུ་སྤྱིན་པར་སྐྱེལ་བས་སྐྱེལ་མ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། རུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཆོ་མཉན་པ་མེད་

པར་གྲུའམ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། པར་ཀར་མི་ཕྱིན་པར་ཚུ་ཉིད་དུ་བྱིང་
 བའམ། ཚུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་འགྱུར་ལ། མཉན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་ཚུ་ལ་
 གྱིས་པར་ཀར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 སྐལ་བའི་ཆོ། མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་
 ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྐྱབ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །

གྲུ་ཡིས་པ་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །

སྒྲ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སྐྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐྱམ་
 སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་སྦྱོལ་བས་ན་མཉན་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ་སྦྱེལ་མའམ། མཉན་
 པ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་
སྤྱུ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་འོ། །

དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ། རང་ལས་དང་པོ་
པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་རུས་པ་མེད་པས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་
སྤྱུ་བོ་ལ་བསྟན་པའོ། །རང་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཕལ་ཆེར་དག་ཅ་ན། དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟན་པར་
རུས་པའོ། །རང་ཚྭ་གས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་ཅ་ན། དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལ་བསྟན་པར་རུས་པའོ། །རང་ས་
ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཅ་ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་
ལ་བསྟན་པར་རུས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བཞི་ལས་རང་ལ་བྱིན་གང་ཆེན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་མུན་ཁང་ན་འདུག་པའི་ཆོ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་
མ་རྣམས་བསྟན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལས། དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྤྱུ་བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྟོན་མེས་ལམ་
སྤང་བར་བྱས་ནས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་མཇལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ནང་གི་བྱིན་ཆེ་བ་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྤྱུ་བོ་
ཡིན་ནོ། །

གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་རུས་
 ལ། དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའོ། །ཁོས་པ་ལ་དབང་བ་
 རི་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་ཁོས་ནའང་བསྐྱུར་རུས་པའོ། །སྒྲོན་
 ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དེ་མངོན་པར་གྲུབ་
 པའོ། །རྩ་འཕུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩ་འཕུལ་
 གྱི་ཚོ་འཕུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྒྲོན་རུས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཚོས་
 དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྟོབས་པ་རྣམས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་
 མཐུན་པའོ། །ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གའི་ཚོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་
 གིས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཅིག་ཆར་གསུང་
 གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་
 རུས་པའོ། །

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
 དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་
 པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དང་ལྡན་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཆུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
 སྡོད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྤིང་བཅེ་བ་
 དང་ལྡན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་
 དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོབ་ཡིན་པ་དང་། ཚིག་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་འོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་སྤོང་བ་དང་། །

གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །

སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་
 བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་དང་། སྤྲེས་བྱ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཚིག་
 གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་
 གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

རྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །

ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །

སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་ །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་ལྟན་པ་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེད་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀའ་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་སྟོན་མའི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གུས་པའི་སྟོན་མའི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྟོན་མའི་ལྟར་བསྟེན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བཀའ་སྟེ་མའི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་ལྟང་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། སྒྲོར་བ་བྱ་བ་དང་། གཏུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རོམས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཕྱོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མའི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། ། འཕགས་པ་སྤྱོད་པོ་བཏོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བལྟ་བ་ལ་རོམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དགའོ། །འབྱུང་བར་དགའོ། །མཇུག་བར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིམ་གྱོས་མའི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཟས་དང་།

གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྟན་དང་། བསྟུན་གྱི་གསོ་སྟུན་དང་། འོར་ལ་
སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་བྱས་དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་གི་རྣམ་ཐར་ལས་
ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྱོ་བྱས་
པས་ཐོབ་ཐོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མོས་པ་དང་། གུས་པས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་
མི་གཙོག་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གུས་པ་དང་། དང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་
ནོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། བྱོད་གྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནན་
ཏན་དུ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཤངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དང་བར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་མཁས་
པའི་སྟོད་པ་ལ་ཡང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོང་ཞིང་ལྟག་པར་ཡང་གུས་པ་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །

བསྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་དེའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་
སྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་

མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདིས་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས།

བརྟན་པ་ཇི་སྐད་བརྟན་པ་བསྐྱབ་པ་དེས། །

དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་བར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འབྱུར་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
མགུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ལྷ་བ་དེ་ཡང་། སྦྱར་བ་དང་དངོས་
གཞི་མཁུག་གསུམ་འཛོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱར་བ་ལ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས་ལྷའོ། །དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་ནད་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྦྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
སྦྲན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་
འཛོམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ལྷའོ། །མཁུག་ཏུ་ནི་སྦོད་ཁ་སྐྱབས་ལྟ་བུ་དང་།
སྦོད་ཞབས་རྩོལ་ལྟ་བུ་དང་། སྦོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་སྤང་བར་བྱའོ། །

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་
རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་
པར་བྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དག་

བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 མི། སྤྲེག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ལས་མི་ལྷོག་གོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བློན་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི། སོ་སོ་སྤྱོད་བའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བློན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྦྱར་དུ་
 སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེན་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། །

༼ལེན་བཞི་པ༽ འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ༼༽

༥ ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །

ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡང་ཡོད།
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། མདོར་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་
ཡང་ཆེད་ཅིང་། རྒྱན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་འོང་བ་ལ། དེ་སྔ་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་སྦྱོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་
ཉེས་སྦྱོན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་
འདིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྦྱོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་
པའོ། །གོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་སེལ་ན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
གདམས་ངག་ཐོས་ནས་དེ་རྣམས་སུ་བྱངས་པས་སེལ་ལོ། །དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཞེ་ན། སྔོན་ནི།

མི་རྟག་སྒྲོམ་དང་འཁོར་བ་ཡི། །

ཉེས་དམིགས་ལས་འབྱས་བཅས་པ་དང་། །

བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ནི། །

དེ་ཡི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུས། །

ཤེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱམས་པ་
དང་སྦྱིང་རྗེས་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམས་པས་ནི་ཆོ་འདིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་
གཉེན་པོར་འཇུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་
བཅས་པ་བསྒྲོམས་པས་ནི། སྦྱིང་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་
འཇུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེས་བསྒྲོམས་པས་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འཇུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་
འཇུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་ནས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་སྒྲོམ་པ་ཡན་ཆད་དམ། ཡང་ན་ལམ་ལྷ་ས་བཅུ་མན་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཆོས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྟེན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་བྱ། ཆོས་ཁ་ཅིག་

ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། ། དེས་ན་
གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་
ཞིང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ། །འཕགས་པ་སྤྲོད་པོ་
བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དག་བའི་ཚེས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་རག་ལས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཆོ་འདིའི་སྤྱིད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་
བསྒྲོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ། ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དག་སྤྱོད་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་ན།
བསགས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཛད། བསྐྱང་བའི་ཐ་མ་ནི་འགྲེལ། འཕྲད་པའི་ཐ་མ་
ནི་འབྲལ། གསོན་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་
པའི་ཚེས་ལས།

བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །

བསྐྱང་བའི་ཐ་མ་འགྲེལ་བར་འགྱུར། །

འཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །

གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ན། སྒྲོམ་ནི།
 དབྱེ་བ་དང་ནི་སྒྲོམ་ཐབས་དང་། །
 བསྒྲོམས་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས། །
 མི་རྟག་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །

ཤེས་པ་འོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱི་སྒྲོང་གི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་།
 རྣང་བརྩད་གི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་འོ། །བྱི་སྒྲོང་གི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་
 ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་འོ། །རྣང་
 བརྩད་གི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་།
 རང་མི་རྟག་པ་འོ། །

དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ལ། དང་པོ་བྱི་སྒྲོང་གི་རགས་པའི་མི་རྟག་
 པ་ནི། མ་གྱི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་ཡ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་
 མན་ཆད་པོ་འདི། རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྤྲ་མཐུང་ཅན་འབྱུར་བ་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག་ །རེས་
 འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་རྒྱུད་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེས་
 བཞེག་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་ཆོག་པ་

བཞིན་ནོ། །ཆུས་བཞིག་པའི་དུས་སུ་སྒྲིགས་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་
ན་ལན་ཚུ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། །རླུང་གིས་བཞིག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་
ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་བ་རླུང་གིས་ཁྲེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ལས།

མེ་ཡིས་བདུན་ཉོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །

དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །

མེ་ཡིས་བདུན་ཉོ་དེ་ནས་ནི། །

མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་
གྲིས་མི་འཇིག་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོས་པ་དང་རང་འཇིག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །

སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་བྱུང་འཇིག་གྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ད་རེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡིས་འཇིག་
པར་མངོན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིན་གྲིས་ཞུས་པའི་མངོད་ལས།

བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལོན་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །

ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འགྱུར་བར་འོང་། །

ལྷན་པོ་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཛིག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། དུས་བཞིའི་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་
དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་ལུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ལོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བཅ་ཟླ་དབྱིད་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་གི་འཛིག་
རྟེན་འདི། ས་གཞི་ཡང་འབོལ་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་པོ། ལྷ་ལིང་སྤྲ་སྤྲ་
ཡང་ཁ་འབུས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་ངོ་། བཅ་ཟླ་
དབྱར་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་སྟོན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྟོན་པོ། ལྷ་
ལིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་
ངོ་། བཅ་ཟླ་སྟོན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་མཐུང་པོ། ཁ་དོག་
ཀྱང་མེར་པོ། ལྷ་ལིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་འབུས་བྱ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་
བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། བཅ་ཟླ་དགུན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་
འབྲགས་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྐྱ་ལམ། ལྷ་ལིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་སྟོམས་ཤིང་ཆག་
སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །

ཉི་ཟླ་ཤར་ལུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནི། ཉིན་མོ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་
གི་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ། མཚན་མོ་བྱུང་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནག་ལ་འཐིབ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་བཟའོ། །

སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྤྲ་མའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་གི་
འཛིག་རྟེན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲི་མའི་དུས་ན་མི་གནས་སོ། །གནས་པ་ལྟར་

འདུག་པ་ནི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབབ་རྩའི་རྒྱན་བཞིན་
ནོ། །

ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་
མི་རྟག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་
ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།

སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱད་དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་
གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་བསྟོམ་སྟེ། འཆི་བ་བསྟོམ་པ་དང་། འཆི་
བའི་མཆན་ཉིད་བསྟོམ་པ་དང་། ཆོ་འཛད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། འབྲལ་བར་
བསྟོམ་པ་འོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་
པོར་མི་སྟོད་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་བསམ་པ་འོ། །འཆི་བའི་
མཆན་ཉིད་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྟོག་འདི་ནི་ཟད། དབུགས་འདི་ནི་
འགག། །ལུས་འདི་ནི་རོའི་རྣམ་པར་འབྱུང་། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་
པར་འབྲམས་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་བསམ་པ་འོ། །ཆོ་འཛད་པ་བསྟོམ་པ་
ནི། ན་ནིང་ནས་ད་ཕན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་འདུད་གྱིས་

ཐུང་དུ་སོང་། ཁ་སང་ནས་མདང་ཕན་ཆད་ལ་སྒྲུབ་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་
 གྲིས་ཆེ་ལྟར་གྲིས་ཐུང་དུ་སོང་། ཁ་ཙང་ནས་དེ་རིང་བར་ལ་ཞག་གཅིག་ལོན་
 ཏེ། དེ་ཙམ་གྲིས་ཆེ་ལྟར་གྲིས་ཐུང་དུ་སོང་ངོ་། །ད་ཅི་ནས་ད་ལྟ་ཕན་ལ་དར་
 ཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྲིས་ཆེ་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྟེ། ཐུང་དུ་བསམ་པ་འོ། །
 ཐུང་ཐུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

ཉིན་མཚན་སྟོང་པ་ཡོངས་མེད་པར། །

ཆེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་གྱུར་ཞིང་། །

སྟོན་པ་གུད་ནས་ཡོད་མེད་ན། །

བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་བ་བསྒྲུལ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཉི་
 འབྲེལ་དང་། ཁོར་རྒྱས་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཅིས་པོ་ཆེ་འདི་རྣམས་
 དང་ཡང་བདག་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ། ཐུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་སྟེ།
 ཐུང་དུ་བསམ་པ་འོ། །ཐུང་ཐུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །

བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན་འཆི་བ་དག་ཕྱགས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བསྒྲུལ་སྟེ། བདག་ངས་པར་
 འཆི། རྣམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་སྟེ། ཐུང་

བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སྤར་མ་གྱི་
བར་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་
སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཆི་འོ། །

དེ་ལ་སྤར་མ་གྱི་བར་ལུས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། སྟོབ་
དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས།

ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །

སྟེས་ནས་ལ་ལ་མ་གྱི་བ། །

འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །

ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སྟོང་རྩ་འཕྲུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། མི་འཆི་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འབྱོས་ས་དང་
ཐར་ས་མི་རྟེན་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྟོལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་
ཡང་།

བྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མངོན་ཤེས། །

མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགོ་བ་ཡང་། །

གང་ན་སྟོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པར། །

ས་དེར་འགོ་བར་མི་རུས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་

ཐོས་ཆེན་པོ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐྱེ་ལུས་གཏོང་ན། འོ་སྒྲོལ་ལྟ་
ཅི་སྒྲོལ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས།

གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །

སྐྱེ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །

སྤྱོད་པལ་པ་སྒྲོལ་ཅི་དགོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་
པའི་སྐྱེ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རྩོུའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡང་སྐྱེ་
ལུས་འཛོག་ན། འོ་སྒྲོལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོལ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་
ཞལ་ནས།

རི་སྒྲེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ། །

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི། །

རྩོུའི་སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་ན། །

རྒྱ་གཤེད་སྒྲིང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། །

ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་པའི་

ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས།

ཀྲེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག།

སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་འདི་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་
བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་སྟེ་ངེས་པར་འཆི་ལོ། །

ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཆོ་སྐད་
ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་
མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེར་ན། ཕུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་འཕ།
རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཚུ་འབབ་པ་འཕ། གསོད་སར་སྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་
དུ་ཆོ་སྐྱར་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི་བར་སྐྱར་
ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་གྲང་མི་སྟོད་དེ། བསྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱར་དུ་
ཕྱིན་པ་ལྟར། ཆོ་ཡང་སྐད་ཅིག་གྲང་མི་སྟོད་པར་སྐྱར་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་།

དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་ཅན་གྱིས། །

སྐྱུད་ལ་སྤྱིངས་ནས་མདའ་བསྐྱར་བ། །

མི་སྟོད་བསྐྱེས་སར་སྐྱར་དུ་ཕྱིན། །

མི་རྣམས་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཚུ་འབབ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་
ཀྱང་མི་སྟོད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར། མི་ཆེ་ཡང་སྟོད་དུ་མི་བརྟབ་པ་ལྷག་པར་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲོག་ལས།

གྲོགས་དག་ཆེ་འདི་སྤྱར་འགོ་སྟེ། །

རི་གཟར་ཚུ་དྲག་མགྲོགས་འདྲ་ན། །

བྱིས་པའི་སྤྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །

མི་མཁས་ལོངས་སྟོད་དྲགས་པས་སྤྱོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོམས་ལས་ཀྱང་།

ཚུ་ལྟང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ། །

སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགོ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་གསུམ་པ་གསོད་སར་བྲིད་པའི་བཙེན་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་
ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྟེན་པ་ལྟར། འོ་སྟོལ་གྱི་ཆེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་འཕགས་པ་ལྟོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས།

གསོད་སར་བྲིད་པའི་བཙེན་བཞིན་དུ། །

གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་དང་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོམས་ལས་ཀྱང་།

དཔེར་ན་ངེས་པར་གསོད་པ་དག །

གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བ། །

གསོད་པའི་བྱང་བྱ་བསྟེན་པ་ལྟར། །

མི་རྣམས་སློག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྩུ་མཚན་གསུམ་
སྟེ། ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་བའི་ཕྱིར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་ནམ། སྤྱིང་གཞན་གྱི་མི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་
ཡོད་ཀྱང་། འོ་སྟོལ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་ལས་ཀྱང་།

འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །

ལོ་བརྩ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། ཆོམས་ལས།

ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཅ་ན། །

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱག་ན། །

ལ་ལ་རྒྱས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །

ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །

རིམ་གྱིས་རབ་རྩ་འགོ་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལུས་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་
ཅ་དུག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྦྱིང་པོ་སྤྲ་མཁྱེད་གཅིག་གྲུང་མེད་དེ། ཇི་སྐད་
དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

ཐོག་མར་ལྷགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །

རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། །

ཤ་ཡང་རུས་པའི་དྲ་བ་ལས། །

ཤེས་རབ་མཚོན་གྱི་གུད་དུ་ཕྱེ། །

རུས་པ་རྣམས་གྲུང་ཕྱེ་བྱས་ནས། །

རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་། །

འདི་ལ་སྦྱིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །

བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བལྟ་བར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་བ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་གྱུར་
པ་མེད་དེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས།

ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །

ཁུ་ཡི་ཁུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །

དབུགས་འབྱུང་དབུགས་བརྒྱབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །

སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། བོར་
ཟས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་། རང་གི་
ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་འོ། །

དེ་ལ་བོར་ཟས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྟོང་འཇུག་ལས།

ཆེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །

ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །

ཆོམ་པོས་འཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །

སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བོར་ཟས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་
དེ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། བོར་
ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐབ་ཅོད་དང་། རྒྱ་བསྐྱུང་བཅས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་ལ། ཕྱི་
མ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྟོང་འཇུག་

ལས།

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །

བུ་རྒྱམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཕ་ཡང་མ་ཡིན་གཉིན་འདུན་མིན། །

ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིན་འདུན་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་
ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་
ནི། དེ་རྒྱམས་ཤི་དོགས་ན་དོགས་པམ་གྱིས་དོགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་
ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱམ་པར་སྤྲོན་པས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་
སྟོངས་པ་དང་། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་སྟོངས་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི། དཔའ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི་བསྐྱོད་ག །གཟེ་ཞིང་བང་མཐོགས་ཀྱང་
འཆི་བ་ལ་བྱོས་པས་མི་ཐར། མཛངས་ཤིང་སྤྲོ་མཁས་ཀྱང་བཤད་བྱུང་གིས་
མི་ཐར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རིའི་ཕག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་
པའམ། བབྱང་བར་མི་རྩས་པ་དང་འདྲ་འོ། །ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་
སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྟོན་འཇུག་ལས།

དཀའ་བ་མང་པོས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །

ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལུས། །

ཁྱོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་བྱིས་ཟ། །

ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཛིག། །

ཡང་ན་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འདྲུལ། །

ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྒྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་འཛི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་
འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། ལུས་
འདིས་ན་མི་བཟོད། ཚ་མི་བཟོད། གང་མི་བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྒྲིམ་
མི་བཟོད། རྒྱབ་ཀྱིས་དོགས། བསང་ཀྱིས་དོགས། བཅིངས་ཀྱིས་
དོགས། བལྟས་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ལུས་འདིའི་
ལན་གྲོག་གིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ནི། གཞན་གྱི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་
དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དྲན་པ་ཀུན་གྱི་རང་ལ་སྦྱར་ཞིང་
བསྒྲུམ་པ་འོ། །

དེ་ལ་གཞན་གྱི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་ལ་
སོགས་པ་ལུས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན། བྱད་བཞིན་མདངས་དང་ལྡན། ཚོར་བ་
ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན། འཛི་བ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཅིག །དེ་རིང་ལྟ་བུ་
འཛི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ནས་ཅོག་ཕུ་ཡང་མི་
རུས། བྱད་ཀྱི་བཀྲེས་ཤོར་ཏེ། འོ་མ་པོ་བཀྲེས་མེད་དུ་སོང་། ཚོར་བ་སྤྱག་

བསྐལ་ཏེ་ན་ཆ་ལ་ཚུགས་ཐབས་མེད། ཟུག་གཟེར་ལ་ཚུགས་པ་མེད། སྤྲོན་
 དང་དབྱང་ཁྱུང་མ་ཟུག་ ཁོ་ག་དང་རིམ་གྲོས་ཁྱུང་མ་ཕན། འཆི་བར་ནི་
 ཤེས། ཟུ་ཐབས་ནི་མེད། གཉེན་གྱི་ཐ་མས་ནི་བསྐྱོར། ཟས་གྱི་ཐ་མ་ནི་
 ཟ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་སྒྲོ་ཙན། བདག་ཁྱུང་འདིའི་རང་བཞིན་ཅན། འདིའི་
 ཆོས་ཅན། འདིའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་
 སྤྲོམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དེ་དབྱགས་ཆད་ནས་དེ་རིང་ཕན་ཆད་རི་ལྟར་གཅེས་
 པ་སྤྲོམ་དེར་མེད་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཁྱུང་། ད་རོ་དེ་སྤྲོམ་དེར་ཞག་
 གཅིག་ཁྱུང་བཞག་མ་འོས་པར། མལ་དུ་ཁྱུང་ཐག་ཤར་གྱིས་བྲེས་ནས།
 སྤྲོམ་པོ་སྤྲོགས་ཏེ་རོ་ཁྱུང་གྱིས་ཁྱུང་ནས་ཕྱིར་འདོན་པའི་ཆོ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་
 ལ་འཇུ་ཞིང་འཕྱང་བ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དུ་ཞིང་གུམ་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་
 ཅིག་ནི་འབོག་ཅིང་བརྒྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་ས་
 ཡིན། འདི་ནི་རོ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཙོལ་ཆུང་བ་སྐད་ཟེར། རོ་དེ་ནི་
 ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བརྒྱལ་ནས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནང་དུ་མི་ལྷོག་པ་
 མཐོང་ཙན། བདག་ཁྱུང་སྤར་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྱོད་དུ་
 བསྐལ་ནས་འབུས་གཞིགས་པ་དང་། ཁྱི་དང་ལྷེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པ་
 དང་། ཀའ་རུས་འཐོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཙན། བདག་ཁྱུང་སྤར་བཞིན་
 དུ་བསམ་མོ། །

གཞན་གྱི་བ་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་སྤྱར་ན། ཆེ་གོ་མོ་གི་ལོ་ཟེར་བའམ།

དེ་ན་གི་བའི་རོ་གཅིག་འདུག་ལོ་ཟེར་བ་ཐོས་ཅན་ན། བདག་གྲུང་སྤར་བཞིན་དུ་
བསམ་མོ། །

གཞན་གི་བ་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་སྤྱར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་།
གྲོང་དང་། ཁྱིམ་དུ་རྒྱན་གཞོན་རང་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གི་
སྟེ། དེ་ཀྱན་བསམས་ལ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བདག་གྲུང་སྤར་བཞིན་དུ་
བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།

སང་དང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་གཉིས། །

སྟོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །

སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། །

སྤྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

མི་རྟག་པ་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་པར་གོ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དད་
པའི་གསོས་འདེབས། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་གྲོགས་བྱེད། རྒྱལ་སྤར་དང་སྤྱར་
དུ་བལ་ནས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ། ། །

༼ལེའུ་ལུ་པ༽ འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པ༽༽

༥ དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་གི་ཡང་ཅི་སྟོ་སྟེ། ཡང་སྤྱེ་བར་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནམ། སྤྱེས་ཅ་ན་ལྟ་མིའི་ལོངས་སྟོང་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་
འོང་། བདག་ལ་དེས་ཅི་མ་ཚོག་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། སྟོམ་ནི།

འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །

དེ་བཞིན་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །

སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ། །

གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐུམ། །

ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་པོ་དེ། དཔེའི་སྟོ་ནས་བཤད་
ན། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་འབྲས་མ་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ། །འབྱུང་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ནི། འབྲས་ཆེན་དུག་དང་འབྲས་པ་ཟ་བ་དང་འདྲའོ། །སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། འབྲས་གྱི་སྟེང་དུ་ཕོལ་བྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་བཤད་ན།
འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། ཚོར་བ་བྱང་སྟོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་

ནི། ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན། འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྒྲུབ་ཆུང་མས་གྱིས་འདྲ་བྱེད་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་མ་ཚོར་ཏེ། དཔེར་ན། དེམས་ནད་དྲག་པོས་བེན་ཅ་
ན། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྒྱམས་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་འདི་གཟིགས་ཏེ། དཔེར་ན། དེམས་ནད་པལ་ཆེར་སོས་ཅ་ན། རྒྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་
ཡང་། སྤྱ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེལ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་སོ་སོ་སྒྲུབ་ཆུང་མ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དུ་མི་ཚོར་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་ཆེད། །དེ་ལྟར་
ཡང་མཛོད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་ལས།

ལག་མཐིལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །

དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན། །

མི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒྲེད། །

བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །

འདྲ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱི་མི་རྟོགས། །

འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །

འདྲ་བྱེད་ལ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཟེགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་མཐར་འགྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་འགྲོ་བས་ན། འགྱུར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟིང་རྩེ་པར་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ལྷའི་
རྒྱལ་སྟིང་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟིང་
ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
མིའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྟིང་ལས་ཀྱང་།

འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །

འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བཅ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་
ལོངས་སྟོང་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་འཆི་འཕོ་ཞིང་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེང་དུ།

བརྒྱ་བྱེན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས། བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་
བ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱར། །

མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །

སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ཕུང་པོ་འདི་སྤངས་པ་རང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པའི་སྟེང་དུ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཆེན་པོར་མངོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་།
བདེ་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་མཁའ་ན། རན་སོང་ནི། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་
གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་
གནས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་སྟོང་བ་དང་། ཆོ་ཇི་སྟོང་བ་དང་བཞི་
བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོ་བའི་དཔྱུལ་བ་བརྒྱད། གྲང་བའི་
དཔྱུལ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་ ཉི་ཆོ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཉེ་བཙོ་
བརྒྱད་དོ། །

ཆོ་བའི་དཔྱུལ་བ་འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་གླིང་གི་

སྒྲིང་འདིའི་འོག་ན་གནས་ཏེ། འདི་ནས་དེར་འགྲོ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་། འོག་ན་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་གནས་སོ། །དེའི་
སྒྲིང་ན་ཡར་ལ་རབ་རྒྱུ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། ཅུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཅུ་
འབོད་དང་། བསྐྱས་འཛོམས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སོས་རྣམས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས།

འདི་འོག་སྒྲིང་ཕྱག་ཉི་ལུ་ན། །

མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་སོ། །

དེ་ཡི་སྒྲིང་ན་དཔྱུལ་བ་བདུན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གིས་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཅི་མྱོང་ན། སྤྱ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱུན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དཔྱུལ་བ་གཅིག་
ལ་གཅིག་པན་ཚུན་བཏགས་ཕྱག་བཅད་ཅིང་བསད་ནས། རྒྱུང་གང་མོ་
ལངས་པས་ཡང་སོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོ་མ་བཟད་ཀྱི་བར་དུའོ། །
ཐིག་ནག་ནི་གང་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་རབ་རྒྱུ་འབར་བས་
གཤག་པ་དང་། སྟ་རེ་མེ་རབ་རྒྱུ་འབར་བས་གཞོག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་
དུ།

ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །

སྟ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་གཞོག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱུས་འཛེམས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་འཛེམས་
 པ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་འཛེམས་པའོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་ནི། གང་དུ་སྤྱོད་གས་གཉིས་ནས་རི་བོ་ལྷག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རི་དེ་གཉིས་
 སྤྱིར་གྲེས་པ་དང་རྒྱུང་གང་མོ་ལངས་པས་ལུས་སྡེ་མ་ལྟར་སོས། །ཡང་
 འཛེམས་ཏེ་དེ་ཀ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་སྤྱིང་ལས།

རི་དང་མཉམ་ལུག་རུ་རིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །

འདུས་པའི་སྤྱུག་ཏུ་ལུས་ཀྱན་སྤེམ་པར་བསྐྱུས་ཅིང་འཛེམས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལྷགས་གྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བཙོར་
 བས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་རྒྱ་བོ་བཞི་ཅུ་པ་འབབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །

སྤེམ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་རྩལ་དུ་རྒྱོག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དུ་འབོད་ནི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་གས་པ་རྣམས་སྤྱུག་
 པའི་འོད་དོང་འབྱིན་པའོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་ལྷག་པར་ང་རོ་འབྱིན་པའོ། །
 ཚ་བ་ནི། མེ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་ཁར་
 སྤྱུགས་པས་ཁོག་པ་འཛིག་པ་དང་། ཡང་མཚོན་ཅེ་གཅིག་པ་ཚོར་མ་ཅན་
 གྲིས་བཤང་ལམ་ནས་སྤྱི་བོར་འབྱིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། བྱེད་པར་དུ་
 གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པས་པགས་པ་མིན་པ་

རྒྱམས་བསྐྱེགས་ནས། བྱ་ག་དགུ་ནས་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་མཚོན་ཅེ་
གསུམ་པས་བཤད་ལམ་དང་རྟེན་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྤྱི་བོ་དང་དཔུང་པ་
གཉིས་སུ་འབྲིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྱོ་ཆུ་བཞུས་པ་ཡི། །

ཁུ་བ་འབར་བས་འཁྲིགས་པ་ལྟུང་པར་བསྐྱེད། །

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གྱིང་རབ་འབར་བ། །

ཆོར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་རྒྱུད་པར་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་
ཁང་པ་མེ་རབ་རྒྱུ་འབར་བ་དང་། རྒྱུ་ཞེད་དང་། གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་
སྟོང་ཕྲག་ཉི་ལྷུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པའི་
ནང་དུ་ཁྱོ་ཆུ་དང་ཟངས་ཆུ་སྤྲུགས་ཏེ། དེར་བཅུག་ནས་སྤྲོགས་བཞིན་མི་
བཟད་པའི་མེས་བསྐྱོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །

སྤྱི་འུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་འཛོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་ཆོ་ཡང་ཇི་སྟིད་དུ་བྱབ་ཅེ་ན། མཛོན་པ་མཛོད་ལས།

ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །

འདོད་ལྷ་འི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །

དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །

འདོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཆོ་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱུལ་
བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སྤུམ་ཅུ་ལ་ཁྲ་བ་གཅིག་ ཁྲ་བ་
བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བཅེས་པའི་ཡང་སོས་ཀྱིས་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པོ། མི་
ལོ་ལྷ་ར་ན་བྱེ་བ་ཁྲག་འབུམ་དུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ ༼ ༡༧༣༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༽
ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྤུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པ་དང་། དཔྱུལ་བ་ཐེག་
ནག་སྒྱུར་བས་དཔྱུལ་བ་དེས་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་ར་ན་བྱེ་བ་
འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་ཁྲི་དུག་སྟོང་
༼ ༡༧༤༦༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༽ ཡོད་དོ། །ལྷ་འཐབ་བུལ་བ་དང་དཔྱུལ་བ་བསྐྱེས་
འཛེམས་སྒྱུར་བས་དཔྱུལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་ར་ན་བྱེ་
བ་ཁྲག་བྱེ་བ་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་སྤུམ་འབུམ་དུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
༼ ༡༠༣༥༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༽ ཡོད་དོ། །ལྷ་དག་འཁྲན་པ་དང་། དཔྱུལ་བ་དུ་
འབོད་སྒྱུར་བས་དཔྱུལ་བ་དེས་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་ར་ན་བྱེ་བ་
ཁྲག་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ས་ཡ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་
འབུམ་བཞི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ ༼ ༡༧༤༦༠༠༠༠༠༠༠༠༠༽ ཡོད་དོ། །ལྷ་འཕྲུལ་
དག་འབྲ་དང་། དཔྱུལ་བ་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྒྱུར་བས་དཔྱུལ་བ་དེས་རང་

ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཕྱག་བྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་དྲུག་
 དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་
 ོ། ཡོད་དོ། །ལྔ་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་།
 དམུལ་བ་ཆ་བ་སྦྱར་བས་དེས་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་ལོ་
 བྱེ་བ་ཕྱག་བྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་བྱེ་བ་སུམ་ཅུ་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་ས་
 ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་བཞི་འབུམ་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་
 ོ། ཡོད་དོ། །དམུལ་བ་རབ་རྩ་ཆ་བས་ནི་ཆོ་
 བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་ཐུབ་པོ། །མནར་མེད་པས་ནི་ཆོ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་
 གཅིག་ཐུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

རབ་རྩ་ཆ་བྱེད་མནར་མེད་ནི། །

བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉི་འཁོར་གྱི་དམུལ་བ་ནི། དམུལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་
 བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ་མ་སྦྱར་བྱས་རྒྱུ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་
 དེ་དག་གཞས་ཆོལ་དུ་འགོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ནི་པགས་པ་
 དང་། ཞ་དང་། བྱག་ཀུན་ཞིག་པར་འབྱུར་རོ། །རྒྱུ་པ་བཞག་ན་དེ་དག་
 སེས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྟག་པ་དང་པོ་འོ། །དེ་ནི་དྲུང་ཉིད་དུ་རོ་ཐུགས་མི་
 གཅོང་བའི་འདམ་རྒྱུ་དག་རྩ་འབྲུལ་ལུས་དཀར་ཞིང་། མགོ་ནག་ལ་མཚུ་རྩ་

བ་དག་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རུས་པའི་བར་དུ་
 འབྲེགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་དྲུང་ཉིད་ན་སྒྲུ་གི་
 གཏམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ཁྱི་སྟོ་བོ་
 དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་དྲུང་ན་ཆུ་བོ་རབ་མེད་
 ཐལ་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛོད་ལ། འབྲམ་ན་
 སྒྲེས་བྱ་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་།

བརྒྱད་པོ་ཀྱན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག །

དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །

མེ་མ་ལུང་དང་རོ་སྒྲུགས་འདམ། །

སྒྲུ་གི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྒྲེས་བྱའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་སྒྲུང་མ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་
 མཆུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔྱལ་སྒྲུང་གི་འཁོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་
 ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྟེ་
 པ་རྣམས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དང་མར་པ་
 དང་མི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྟིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་
 རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འདོད། དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་

འཇུག་ལས།

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཚན་ཆ་རྣམས། །

སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །

ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །

མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །

དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

སྤྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། རྩ་བུར་ཅན་དང་། རྩ་བུར་བཅོལ་པ་
ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཁུ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་རྩུང་ཟེར་བ་
དང་། ཨ་ཁུ་ལྟར་གས་པ་དང་། པརྩ་ལྟར་གས་པ་དང་། པརྩ་ཆེན་པོ་ལྟར་
གས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

རྩ་བུར་ཅན་སོགས་གང་བརྒྱད་གཞན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ནི་ད་གྱི་
འོག་ན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་སོ། །

དེ་དག་གིས་སྤྲིག་བསྐྱེད་ཅི་ཞིག་མྱོང་ཞེ་ན། སྤྲི་འཇུག་པའི་རྩ་
མཚན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་གང་བ་མི་བཟད་

པས་ཉེན་པས་ལུས་ལ་ཁུ་བྱར་བྱུང་བ་དང་། ཁུ་བྱར་བཞོལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་
སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །བར་པ་གསུམ་སོ་ཐམ་ཐམ་
དང་། ཨ་ཁུ་དང་། གྱི་རུད་ནི་གང་བ་མི་བཟད་པས་ཉེན་པས་སྒྲུ་འགྱུར་བ་
ལས་བཏགས་པ་འོ། །པགས་པ་སྟོ་ཞིང་། ཁ་ལྷའམ་དུག་ཏུ་གས་པ་ནི་
ཡུལ་ལྟར་གས་པ་འོ། །སྟོ་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་། ཁ་བཅུའམ་དེ་
ལས་ལྟག་པར་གས་པ་ནི་པར་ལྟར་གས་པ་འོ། །འིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་
ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་ལྟག་པར་གས་པ་ནི་པར་ལྟར་ཆེར་གས་པ་འོ། །ཕྱི་མ་
འདི་གསུམ་ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་པ་འོ། །

དེ་དག་གི་ཆོ་མཛད་སྤྱབ་ཅེན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་དག་དཔེ་
ཅམ་དུ། དག་སྟོང་དག་དཔེར་ན། འདི་ན་ཡུལ་མ་ག་རྟའི་ཏིལ་རྒྱང་ཁལ་
བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བྱུར་བྱུར་བཀའ་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཏིལ་རེ་རེ་ཕྱིར་བོར་ན། དག་སྟོང་དག་རིམ་པ་དེས་
ན། ཡུལ་མ་ག་རྟའི་ཏིལ་རྒྱང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་བཟད་
པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་སྤྱར་གྱིས། ཁུ་བྱར་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྟོའོ། །དག་སྟོང་དག་ཁུ་བྱར་
ཅན་ནི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཁུ་བྱར་བཞོལ་བ་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ནས། དག་སྟོང་དག་པར་ལྟར་གས་པ་ནི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། པར་ལྟར་
གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དེའི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་

ནི།

ཏིལ་རྒྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །

ཏིལ་ཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་ཐུང་པ། །

ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཏེ། །

གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུ་འཁྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ།

དེས་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱིས་ཏིལ་རྒྱང་གང་དོ། །ཆུ་བྱར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱིས་ཉི་ཤུ་དོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱ་དོ། །ཨ་ཆུ་ཟེར་བས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་རྩ་ཟེར་བས་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་དྲུག་གི་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལྟར་གས་པས་ས་ཡ་ཕྱག་གསུམ་དང་། འབུམ་ཕྱག་གཉིས་སོ། །པརྩ་ལྟར་གས་པས་བྱེ་བ་ཕྱག་དྲུག་དང་། ས་ཡ་ཕྱག་བཞི་ཡིན་ནོ། །པརྩ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པས་ཏིལ་རྒྱང་ཐེར་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་། དུང་ཕྱུར་ཕྱག་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཉི་ཆོ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི་མང་པོ་འཕྲུལ་གཉིས་སམ་གཅིག་གས། སོ་སེའི་ལས་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དུམ་ཡོད་དོ། །འདིའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆུ་བོ་དང་། རི་དང་། ལྷ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། གཞན་དག་དང་། ས་འོག་དང་། ཁ་ཅིག་མེའི་ཡུལ་

ན་གནས་ཏེ། འཕགས་པ་མོན་པ་གི་བྱས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་
དུ་སྤྲུང་མ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཅུན་པ་དག་འདུན་འཛོམས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིའི་ཆོ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ། ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་དང་། དེ་ལས་
འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་སོ། །

དེ་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ནི།
འཛམ་བུ་གླིང་གི་འོག་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། ། འཕྲོས་པའི་
ཡི་དྭགས་ནི་སྤྲུང་མ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་སོ། །
འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་
པ་དང་། ཉང་གི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྤྱིབ་པ་ཡོད་པའོ། །

དེ་དག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཡི་དྭགས་རྩ་འཕྱུལ་ཅན་ཁ་
ཅིག་གིས་ནི་ལྟའི་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་། །

ཟས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་པས་ནི། ཟས་སྒྲོམ་ལ་རྣག་ཁྱག་ཏུ་
མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་མཐོང་ནས་བཟའ་བཏུང་གི་དབང་
མེད་པའོ། ། ཉང་གི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་འགོག་ཀྱང་། རང་
གིས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་མི་རུས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །

ལྷོ་བ་རི་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་བགེས་པས་ཉེན། །

མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་རྩུང་བྱད་གྲང་། །

འཆལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཟས་སྒོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། མེ་
ལྕེའི་སྤང་བ་ཅན་དང་། ལྷན་ལྷན་བ་བའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བོས་པ་དང་།
འཐུངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཆིག་པར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་ས་དང་།
གཅིན་འཐུང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་བ་བའོ། ། དེ་ཡང་སྤྲང་མ་གྱི་
ཕྱོགས་སུ་གོ་བཞིན་སྒྲིས་རྒྱ་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། མི་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་གང་
ཡིན་པ་ཡི་དྲགས་རྒྱམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱ་བ་དང་ལོར་
བརྩིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཡི་དྲགས་རྒྱམས། །

རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

• དུད་འགོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀླང་མང་དང་། ཀླང་བཞི་དང་། ཀླང་གཉིས་
དང་། ཀླང་མེད་དང་བཞིའོ། །

འདི་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། རྩུ་དང་། ཐང་དང་། རྒྱས་མཐའི་
སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་རྩུ་བ་ནི་རྩུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅི་མྱོང་ཞེ་ན། བཞོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
དང་། བསད་བཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ།

དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །

ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཞོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ།

ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཀྱི་ག་བལ་དང་རུས་པ་བྲག །

ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟས་སྤྱོད་དོད་དུ་གད་བབ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དུད་འགོའི་ཆོ་ཇི་སྤྱད་ཐུབ་ཅེ་ན། དེས་པ་མེད་དེ། ཡུན་རིང་ཤོས་
ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱེལ་པ་རེ་རེ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དུད་འགོ་རྣམས། །

མཚོག་རིང་བསྐྱེལ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ལྷ་
མིན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ལྷའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །

དེ་ཡང་མི་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མངལ་
འཇུག་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །ཁྱ་བ་ཡང་
སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་ཡང་སྤྱག་
བསྐུལ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་པ་དང་བུལ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་ནོ། །མི་སྤྱག་པ་
དང་ཕྱད་པ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་པ་བཅའ་ཏེ་མ་ཆེད་པ་
ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྐྱུང་དཀའ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་
གནས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་པལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེ་ལོ། །འདིའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྲིད་པ་བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྤྱག་
བསྐུལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་དོའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འཕྱུལ་དང་ལྷན་
པ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་
མཐོང་བར་རུས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྤྱང་བ་བཞི་
འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱང་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་། ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་དང་།
ནམ་དམུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྤྱ་ཅ་ཅོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་བྲགས་པ་
ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། ལས་བབ་དང་འཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་

པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྩུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། བདག་ནི་གཞལ་མེད་
 ཁང་དུ་འཇུག་གོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་པའི་སྤྲུང་དུ་འཛོལ་གོ་སྒྲུལ་
 པ་དང་། ཁྱིལ་འཛོལ་གོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ལྗེ་སྤྱིལ་པོར་འཇུག་གོ་སྒྲུལ་པ་
 དང་། ལོ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་གོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ལྗེ་གསལ་ཏུ་འཇུག་ལོ་སྒྲུལ་
 པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་གོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཕྱིག་པའི་བྱ་གར་འཇུག་
 ལོ་སྒྲུལ་པ་དང་། སོག་མའི་གསལ་ཏུ་འཇུག་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་སེམས་པ་དང་། པ་མ་འབྲིག་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་
 རྟེན་དེར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པ། སྐྱེ་གནས་མཐོན་
 པོ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་པ་ལ་
 སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ། བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་བསགས་པ་
 དང་། སྐྱེ་གནས་འབྲིང་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལྗེ་སྤྱིལ་བྱ་ལ་སོགས་
 པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་སྐྱེ་གནས་ངན་
 པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཕྱིག་པའི་བྱ་གར་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་
 རྒྱུག་གོ། དེར་སྤྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་པོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་
 སྐྱེ་ལ། པ་ལ་ཞེ་སྤངས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རང་མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། པ་
 ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། མ་ལ་ཞེ་སྤངས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རོ། ཆགས་སྤངས་གཉིས་
 ཀྱིས་པ་མའི་མི་གཙང་བའི་རྒྱས་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་སོ། དེ་ནས་
 བཟུང་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་མངལ་དུ་གནས་པར་

གསུངས། ཁ་ཅིག་ནས་ཁྱེ་བ་བརྒྱད་དམ། ཁྱེ་བ་དགུ་འམ། ཁྱེ་བ་བཅུ་འམ་
 དུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ཁ་ཅིག་ལ་མ་ངེས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་འམ་དུ་
 མངལ་དུ་བསྐྱད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། འདི་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་པོའི་ཆེ་མའི་
 མངལ་དུ། ཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་བཟོས་པ་ཅམ་དུ། ལུས་ཀྱི་
 དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྦྱོང་
 གྱེ། དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། འདི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ།
 ཞེའི་སྤྲིས་མ་དང་འདྲའོ། འདི་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་
 རས་ཀྱང་། ཀུན་དུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་མངལ་ལ་རེག་པས་
 ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་མངོན་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རུར་རུར་པོ་ཞེས་
 བྱའོ། འདི་དབྱིབས་ནི་ཞོ་ཀའམ། མར་འབྲས་པ་དང་འདྲའོ། འདི་ནས་
 ཞག་བདུན་ཕྱག་གསུམ་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་
 རྒྱུད་ནས། མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་ཤིན་ཏུ་མངོན་དུ་སྤྱང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱའོ། འདི་དབྱིབས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་
 སྤར་མའམ། སྤོན་བྱ་གྲོག་མ་དང་འདྲའོ། འདི་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་ཞག་བདུན་
 ཕྱག་བདུན་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། འབྲིལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་
 གྱེ། རྒྱུད་དེས་མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་པ་གཉིས་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་
 འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆེ་སྤྲིས་བྱ་སྤྱོད་བས་དང་ལྟན་པས་ཡན་ལག་ནས་
 འཐེན་ནས་སྤྲིས་བྱ་གཞན་ཞིག་གིས་དབྱུག་པས་གདལ་བ་སྒྲམ་བྱེད་པའི་སྤྱག་

བསྐལ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་པ་ལ་
མའི་མངལ་ནས། བྱ་ག་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུང་བྱུང་ནས། མངལ་ལ་རེག་
པས་བྱ་ག་དགུ་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མ་གསར་པ་མཛུབ་མོས་
སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་མས་ཟས་མ་སྟོམས་ཤིང་
གང་བ་བརྟེན་ན། གཅེར་བུ་ཆབ་རོམ་དུ་བསྦྱར་བ་ཙམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་
པས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐལ་བསྐྱེད་དོ། །ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་བྱ་ག་
བར་དུ་བཅོར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །ཟས་ཅུང་དུ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་
ནམ་མཁའ་ལ་དཔྱང་ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དྲག་ཏུ་སོང་
བའམ། མཚོངས་པ་བྱས་སམ། བརྟེན་འཛོམས་ན་རི་བོའི་ངོས་ལ་འདྲིལ་བ་
ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །འབྲིག་ཆགས་མང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཚེ། ཚར་
ལྷག་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བདུན་
པ་ལ་ནི་མངལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་
པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལུན་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་རའི་འདུ་ཤེས་
དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲོན་སྤྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེ་བར་འབྱུར་ངོ་། །ཞག་
བདུན་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མེ་ཏྲོག་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་རྒྱུང་བྱུང་སྟེ། རྒྱུང་དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་བསྦྱར་ནས་སྦྱེ་བའི་སྒོ་
ལོགས་སུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྷགས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སྒྲོན་པ་

ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་དེ་སྤིང་དུ་མངལ་གྱི་དོད་ཟངས་ཚ་
བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་ལྟ་བུས་ནི་བཙུག་གིང་བརྟེན། རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རེག་ཅིང་བསྐྱོད། མའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་དྲངས་མས་ནི་
སྤེལ་ཞིང་བསྐྱོད་པས། མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་ནས་ལུས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་
བར་དུ་སྐྱར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས།

དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལས་ནི། །

ལ་ཡི་ཚུ་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཚུ་བུར་ལས་ནི་ལྟར་ལྟར་སྐྱེ། །

ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་མཁྲུང་བར་འགྱུར། །

མཁྲུང་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་ནི། །

མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྐྱེས་པས། །

རུས་པ་འདུས་ནས་ལུས་གྲུབ་པ། །

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་འབྱུང་
སྟེ། རྒྱུད་དེས་ལུས་དེ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྐྱོག་ནས་ལག་པ་བརྒྱུད་སྟེ་ཕྱིར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདེན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་མངལ་ཉིད་དུ་གི་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་
ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཙུག་ནས་ས་ལ་ལྟུང་

བའི་དུས་སུ་ཆོར་ཁུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དོ། ། བྱིས་པའི་
 དུས་སུ་པགས་པ་བཤུས་ནས་ཕྱི་ག་ཟུར་ལ་བྱད་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་
 དོ། ། དེར་ཡུན་དེ་སྤིང་དུ་གནས་ཏེ། ར་ཆ་ཆེ་ཆུང་དེ་འདྲ། དོག་མི་དོག་དེ་
 འདྲ། ལུན་པ་ནག་མི་ནག་དེ་འདྲ། གཙང་མི་གཙང་དེ་འདྲ་སྟེ། ད་ལྟ་ཅི་ཙམ་
 འདོད་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ཁྱོད་ཞག་གསུམ་སྟོང་།
 ཁ་བཅད་ལ་བཞག་ཞག་གསུམ་གྱི་ནང་པར་གསེར་སྲང་གསུམ་སྟུན་གྱི་ཟེར་
 ར་སུས་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། མངལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི་དེ་ལས་ཐུན་ཤོ། ། དེ་ལྟར་
 ཡང་སྟོབ་སྟོང་ལས།

ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཅེར་བས་འགགས། །

རབ་ཏུ་དོག་པ་ལུན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །

མངལ་གནས་དཔྱུལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །

ལུས་ཡོངས་བསྐྱེལ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོར་བརྒྱག་དགོས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ལན་གཅིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་
 ལུས་རུས་སྦྲུལ་དུ་བསམ་སོ། །

ཤ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བཙུ་ཐམ་
 པའོ། ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
 དང་། པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
 དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟེ་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་

བ་དང་། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་འདས་
ཤིང་ཆེའི་འཇུག་བརྟུལ་བའོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་གཟུགས་དྲང་ཞིང་
བརྟན་ལ་མཐུང་པ་དེ་འགྱུར་ནས། སྤར་པོ་གྲོག་པོ་འཁར་བས་རྟེན་དགོས་
པར་འགོ་བའོ། །སྤྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་སྤྱོད་ནས་སིང་བ་བྱུང་
བའི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྤྱད་ཀར་བ་དང་། སྤྱི་ཐེར་ལ་སོགས་པར་
འགོ་བའོ། །པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་པགས་པ་སྤབ་ལ་
འངམ་པ། ཡུལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆ་སྤྱི་འཛུགས་སམ། རྒྱའི་ནང་དར་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་
ནས། མཐུག་ལ་ཀོབ་པ། འཇུར་མཐུག་དང་། གཉེར་མའི་ཡུང་པོ། ཟངས་
གདུབ་སྤྱུ་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་
ཁ་དོག་བཀྲ་ག་མདངས་དང་ལྡན་པ། མེ་ཏོག་པར་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་
འགྱུར་ནས། སྤྱོད་ཁོག་སྤྱོད་པོ་མེ་ཏོག་རྩིང་པ་བཞིན་དུ་འགོ་བའོ། །མཐུ་
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་རྩུས་པ་དང་སྤྱོད་སེམས་འགྱུར་ནས་
འགོ་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཤེད་ཆད་པས་དཀའ་ལས་གང་ཡང་མི་རུས། སེམས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་པས་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་སྤྱོད་བ་རྒྱུང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རུས་པ་ཟད་པས་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་འམ། གཞན་དུ་འཛིན་པར་འགོ་བའོ། །
གཟི་བརླིང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བ་དེ་

འབྱུར་ནས། རང་བས་ངན་པས་ཀྱང་བརྟམས་ཆོས་བྱེད། རྟོན་མེད་གྱི་མིའི་
 སྦིང་དུ་ཡང་མི་སྤྱག་ བྱིས་པས་སྤྲིགས་མོར་ཆེ། བུ་ཆའི་རྒྱུ་འདྲེན་དུ་ཆེ་
 བར་འགྲོའོ། །བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། སྤྲུང་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
 དང་ཟ་ཐང་ཐམས་ཅད་བྱི་ནས། ལུས་གྱིས་བྱོན་པོ་མི་སྤྱོད་། ཁས་ཞིམ་པོ་མི་
 སྤྱོད་། ཁྱད་པར་དུ་གང་མེད་པ་དེ་ཟ་སྦིང་འདོད་དེ། ཆོལ་མཁན་དང་།
 སྤྲེར་མཁན་ཡང་འིན་རྟུ་དགའོ། །ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། རྟ་
 ཆེ་ཤོས་རྒྱས་ནད་གྱིས་ཐེབས་པས། རྟ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བྱངས་
 རས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བའོ། །སེམས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། སྦྱས་པ་དང་།
 བྱས་པ་ཀུན་དེ་མ་ཐག་རྟུ་བརྩེད་ཅིང་། བཅོས་པ་དང་འབྲུལ་པར་འབྱུར་
 བའོ། །གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཆའི་མཁུག་བརྟུལ་བ་ནི། དབུགས་ཀྱང་
 བརྩེངས་ཤིང་སྦྱང་ར་རར་པོ་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩིང་པས་འཆི་བ་
 ལ་ཉེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས།

རྒྱས་པས་གཟུགས་སྤྱག་གཟུགས་ནི་མི་སྤྱག་བྱེད། །

རྒྱས་པས་གཟི་བརྩིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་ཉམས། །

རྒྱས་པས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྦྱེད། །

རྒྱས་པས་འཆི་བྱེད་རྒྱས་པས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་དཔག་རྟུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བདུན་ཡོད་

དོ། །དེ་ཡང་ཟུག་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། དཔུང་རྩལ་མོ་བྱེད་
པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། སྤྲུལ་ཆ་བ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། བཟའ་
བཏུང་སྦྱིང་ལ་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། སྤྲུལ་པའི་ངོ་བསྐྱུང་
བའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ཡོ་བྱུང་ཟུན་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ཤི་དོགས་པའི་
སྤྱག་བསྐུལ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས།

ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་འཐིབས་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིས། །

འགྲོ་བ་གཙོས་ཏེ་མི་ཡི་ཡི་དྲགས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གིས་གསལ་ཤིང་
གིས་ཟུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། རྒྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་
མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། ནད་ཀྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་སྒྲོམ། བཞིན་ནི་
འབྱུར། ཀླང་ལག་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་རུས། ཁ་རྒྱ་དང་། རྒྱབས་དང་།
གཙོན་དང་། དན་རྒྱགས་ཀྱིས་ནི་ལྷུས་ལ་གོས། སྒྲ་ངར་ངར་པོ་ནི་འདོན།
སྤྲུལ་པས་ནི་བོར། མལ་གྱི་ཐ་མ་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱུན་དུ་ནི་རུབ།
གཤིན་རྗེའི་མིས་ནི་འཇིགས་སྒྲག། །དབུགས་རྒྱུ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྤྲ་ནི་
གདངས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ། རྒྱས་
ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། ལུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་

ལྷུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་འབྲེར། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ནི་བདས། ས་
 རྒྱལ་ས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགོ། ཁོར་བགོ་བཤའ་བྱར་ནི་མེད། ཀྱི་རྒྱུད་
 མ། ཀྱི་རྒྱུད་པ། ཀྱི་རྒྱུད་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར་ཏེ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་
 གཏོགས་པ་སྐྱབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱུག་པ་དང་བཤའ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། བ་མ་བུ་ཚ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
 ལ་བཅགས་པ་ཞི་བའི་ཆོ། ཟུང་ན་དང་། གདུང་བ་དང་། སྤྱེ་སྤྱུགས་
 དང་། ཏུ་འབོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། །

མི་སྤྱུག་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། དབྱ་སྤང་བས་ཉེན་པའི་
 ཆོ། འཐབ་ཚུང་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དེ། འཐབ་ཚུང་དང་། དེག་འཚོགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གོ་
 སྤོའོ། །

ལྷ་མིན་ལ་ལྷའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྤྱིང་དུང་རྒྱལ་
 དང་། ཕྱག་དོག་དང་། འཐབ་ཚུང་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ལྷ་མིན་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ཡི། །

དཔལ་ལ་སྤང་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡང་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་

དང་། འདོད་པས་མ་ངོམས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། དཔའ་བཞོང་བའི་སྤྱག་
བསྐལ་དང་། བཅད་པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྤྱགས་པ་
དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། ལྷའི་བྱ་འཆི་བ་ན་ལྟས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་བྲི་མ་
ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་འོག་གི་སྤེང་བ་རྩིང་བར་འགྱུར། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་
རྩལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་བྲི་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རང་གི་སྤྲན་
ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་
དེ་དག་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་
པའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་
དང་མཐོ་རིས་དེ་དག་གྱང་ལས་ཟད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་
འབར་བའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གྱང་། གྱེ་མ་
ཀྱི་རྩུད། སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འབར་བ། རབ་རྩུ་འབར་བ།
མཚོག་རྩུ་འབར་བ། འིན་རྩུ་མཚོག་རྩུ་འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་
འགའ་ཅམ་ཡང་དེས་མ་བཅོམ་པ་མེད་དོ། །རབ་རྩུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་
གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱག་གི་
མེ་དང་། སྦྱི་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འཆི་བའི་མེ་དང་། སྤྱང་ན་དང་། སྦྱི་

སྤྱགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་
 ཏུ་སྤྱིག་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པས། འགའ་ཙམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཤེས་
 པས། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལས་སློ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡབ་སྲས་
 མངལ་བའི་མདོ་ལས།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། །

སློ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སླེ། །

ཁམས་གསུམ་བཙོན་ར་འཇིགས་པས་ན། །

བཙོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །

དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་རྣམས་དག་ཏུ། །

སློབ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སློབ་ནི། །

གཞོད་པ་དུ་མའི་སྦྱོད་གྱུར་ལགས་མཐུན་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལྷ་པའོ། །

॥

༼ལེའུ་དུག་པ༽ ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ༽༽

༥ དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྟུམ་
ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་
ལས་བརྒྱ་པ་ལས།

ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །

དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིང་རྩེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་
བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྐྱལ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་
པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་སྡེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྒྲེས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་
པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་
ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།

དང་སྲོང་མཚོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །

སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་རང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་
ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དག་གི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མངོན་པ་མཛོད་ལས།

སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །

དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་
པ་ལ། སྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །

བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྟོད། །

རྩང་ལས་ཆེར་སྟོན་རྩད་མི་བ། །

དུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྐྱེས། །

ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
རྒྱ་འབྲས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། སྤྱིར་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་མི་དག་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་
གསུམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་བརྟུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བརྟུན་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་
གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། གཉི་
མུག་གི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤ་དང་། སགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱིར་རམ། རྩེད་མོའི་སྤྱིར་རམ། རོར་གྱི་སྤྱིར་རམ། བདག་
གམ། མཛའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་སྟོག་གཅོད་པ་འོ། །གཉིས་པ་
ནི། འཁོན་ཞུགས་པ་དང་། འབྲན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེས་ནས་
སྟོག་གཅོད་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་འོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་
དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་འོ། །དེ་ལ་རྣམ་
པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གཤམ་ཏེ་མིར་སྟེས་ན་ཡང་ཆོ་བུང་ཞིང་ནད་མང་བར་
འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དུལ་བ་ཀ་མི་གིས་གིང་གཟི་བརླིང་རྒྱང་

བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ནི། སློག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་
བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སློག་གཅོད་པ་སྤྲིག་ཆེ་བའོ། །

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
དང་། འཇབ་བུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྐྱུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་
པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྙད་མེད་པར་བཅོན་འཕྲོགས་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཁང་པ་འབྱིགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཚོར་བར་རྒྱ་བའོ། །གསུམ་པ་
ནི། བྱེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོལ་ཐོག་བྱེད་པའོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་
དུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་
སྐྱེས་ན་ཡང་ལོངས་སྟོང་གིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་
ནི། ཡུལ་སངས་མེར་མང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་སྐྱེ་མ་དང་། དགོན་
མཆོག་གི་ཁོར་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤྲིག་པ་ཆེ་བའོ། །

འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། དིགས་ཀྱིས་
བསྐྱུང་བ་དང་། བདག་པོས་བསྐྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བའོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། མ་དང་སྤྱང་མོལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྐྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཁྱོའམ་རྒྱལ་པོལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱད་མེད་ལ་ལོག་པར་

སྤྱད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རང་གི་རྩེ་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་
 ནི། ཁ་དང་བཤང་ལམ་དུ་སྤྱད་པའོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་མའི་ཉེ་འཁོར་
 རམ། གཙུག་ལག་ཁང་རམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་རམ། མང་པོ་འདུས་པའི་
 སར་སྤྱད་པའོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དུས་སམ།
 སྦྱུ་མའམ། ལུ་ཁོ་འཁྱུང་བའམ། སྤྱང་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་པའོ། །
 ཚོད་མ་ཡིན་པ་ནི། གངས་ལྔ་ལས་ལྟག་པར་སྤྱད་པའོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ནི། བརྟེན་ཅིང་སྦྱོད་པའོ། །ཡང་ན་སོའམ། མ་ནིང་གི་ཁའམ་བཤང་
 ལམ་དུ་སྤྱད་པའོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་
 དུགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་
 ཡང་དག་སྤང་བ་ཅན་གྱི་རྩེ་མར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་
 ས་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཙོམ་
 མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་ག་ཆེའོ། །

བརྟེན་དུ་སྦྱ་བ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བམ་པའི་བརྟེན་དང་། བརྟེན་
 ཆེན་པོ་དང་། བརྟེན་ཕྱ་མོའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་ཆོས་ལྷ་མའི་བརྟེན་སྦྱ་

བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་གཞོན་ཡོད་པའི་བརྟུན་སྐྱེ་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕན་གཞོན་མེད་པའི་བརྟུན་སྐྱེ་བའོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྩུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་
སྐྱེས་ན་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་
ནི། ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བྱད་པར་ནི། བརྟུན་གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྐྱར་པ་
བཏབ། སྒྲ་མ་ལ་ཡང་བརྟུན་ཚིག་སྐྱེས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དེ་
ཆེའོ། །སྒྲ་མ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བཅོན་སྤྱད་དང་། གཞོགས་སྤྱད་དང་།
ལྟོག་སྤྱོད། དེ་ལ་དང་བོ་ནི། མཛའ་བོ་གཉིས་ངོ་རང་དུ་སྤེལ་བའོ། །གཉིས་
པ་ནི། གཞོགས་སྤྱོད་བྱས་ནས་མཛའ་བོ་དང་སྤེལ་བའོ། །གསུམ་པ་
ནི། ལྟོག་ཏུ་དབྱེན་བྱས་ཏེ་སྤེལ་བའོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། དམུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྩུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་
སྐྱེས་ན་ཡང་མཛའ་བོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི།
ཡུལ་མཐོ་དམའ་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བྱད་པར་ནི། སྒྲ་མའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་མི་སྟན་
པ་བརྟོན་པ་སྤྲིན་ཆེའོ། །

ཆོག་རྩལ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། རོར་རྩལ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་
རྩལ་པ་དང་། བརྒྱད་དེ་རྩལ་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ས་རོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་
ངན་མཚང་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱ་བ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡ་མ་རྒྱལ་མ། གྲུལ་ཀ་དང་
བསྐྱེས་ནས་ས་རོལ་པོ་ལ་ཆོག་ངན་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱ་བ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་
མཛེའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དུང་དུང་ངན་མཚང་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱ་བ་ལོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། དམུལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་
སྦྱིས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྱ་སྒྲ་ཆོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་
གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ཆ་སློ་ཅན་དང་། ཡུལ་སྐྱམས་ས་ཅན་དང་། སྤྲིག་
ཤས་ཅན་གྱི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བྱད་པར་ནི། ཆོག་རྩལ་གྱི་ནང་ནས་ས་མཐའ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་
ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་སྤྱ་བ་སྤྲིག་ཆེལོ། །

ངག་གྲུལ་པ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། འོག་པའི་ངག་གྲུལ་དང་།
འཇིག་རྟེན་པའི་ངག་གྲུལ་དང་། བདེན་པའི་ངག་གྲུལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི། ལུ་སྤྲེགས་པའི་བརྒྱས་བརྗོད་དང་ཁ་རྟོན་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་
ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་གུས་པ་དང་སྦྱོད་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བཞད་པ་ལོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་

དུང་འགྱོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་
ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་
ནི། ཏུས་དབྱར་དགུན་ལོག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ནི། དག་ཀྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེངས་
པར་བྱེད་པ་སྟིག་ཆེ་བའོ། །

བརྒྱབ་སེམས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པ་
དང་། གཞན་གྱི་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱབ་
སེམས་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རིགས་དང་། གཟུགས་
བྱད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རོར་ཇུས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་ལྟ་
བྱ་མེད་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་འོག་པོའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་བདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་འོ། །
གསུམ་པ་ནི། ས་འོག་གི་རོར་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་
བྱར་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་སེམས་
པ་འོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་
དྲགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་
ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་
འབྲུ་ངན་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ནི། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཆེད་པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་སྤྲིག་ཆེད། །

གཞོད་སེམས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྤང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་
གཞོད་སེམས་དང་། སྤག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་
དང་། འཁོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི། གཡུལ་ངོ་ལྟ་བུར་པ་རོལ་པོ་ལ་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་ནས་གསོད་པར་སེམས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲུན་རྒྱ་ལྟ་བུ་གོང་དུ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པའི་བསམ་
པས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤར་བདག་ལ་
གཞོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདུད་པར་བབྱང་ནས་བསད་པ་ལ་སོགས་པར་
སེམས་པའོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
དམུལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གཤམ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་
ན་ཡང་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་
རྩལ་པའི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ནི། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚམས་མེད་པ་གཤོམ་
པར་བྱེད་པ་འདི་སྤྲིག་ཆེད། །

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་
བ་དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་

བའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་སྒྲིག་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱུར་མི་
འདོད་པ་འོ། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་བྱངས་ཀྱང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འོ། གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་
མི་བདེན་པར་ལྟ་ཞིང་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་འོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྲིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། དུད་འགོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གཤམ་ཏེ་མིར་
སྐྱེས་ན་ཡང་གཉི་ལྷག་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི།
འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཐུང་པར་ནི། ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་བས་གཟིངས་པ་འདི་སྒྲིག་
ཆེའོ། །

དེ་ལ་རྣམ་སྦྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྦྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲེན་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་། བྱངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་དགོ་བ་དེ་དག་སྦྱད་ན་དཔྱལ་
བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། གཉི་ལྷག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱད་ན་དུད་འགོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།

ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བར་འགྱུར། །

ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དམུལ་བར་འཕེན། །

མློངས་པས་པལ་ཆར་དུད་འགོར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གངས་ཀྱི་སློན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མི་དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྤྱད་པས་དམུལ་བར་སླེ་བར་འགྱུར་རོ། །མང་པོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སླེ་
བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཅམ་སྤྱད་པས་དུད་འགོར་སླེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱད་ན་དམུལ་བར་སླེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སླེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཐམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དུད་
འགོར་སླེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་
འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས།

ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་དང་། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །

མི་དགོ་ལས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན། །

དེ་བཞིན་ངན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགོ་བ་བཅུ་པེ་དེ་

སྤངས་པ་ནི་དགོ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ལས་དང་བསྟན་
ན། གཞན་གྱི་སྟོག་འདོན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་།
ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་བྱང་པོར་སྦྱོབ་དང་། གཞན་
མི་མཛའ་བ་རྣམས་སྦྱུལ་པ་དང་། ཞི་དེས་དང་། གསོང་པོར་སྦྱོབ་དང་།
དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་སྦྱོབ་དང་། ཆགས་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་
དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་
པའོ། །

དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྟོག་འདོན་པས་ཆེ་
རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་
ནི། སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་སར་
སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས།

མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་མེད། །

དེས་བསྦྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། །

དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །

སྦྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་དག །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

མི་གཡོ་བའི་ལམ་རྒྱ་འབྲས་ནི། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
བསྒྲོམས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་ཅན་ནོ། །

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་
བཅུ་བདུན་གྱི་ལྟ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སྤྱི་བཞིའི་ལྟ་འོ། །

དེ་དག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཐད་ཀར་སྦྱར་ན། དགེ་བ་བཅུ་སྟུང་པ་ནི་སྦྱར་
འོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒྲོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
བསྒྲོམས་པས་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེ་འོ། །བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་ཅན་
བསྒྲོམས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་འོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ཉེར་བསྟོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒྲོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བདེ་
དང་ལྷན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམས་པས་འོད་རླངས་ལ་སོགས་པ་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་ལྟར་སྐྱེ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་
འགྲོ་བར་བྱའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དགའ་བ་

སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་དག་ཅུང་ལ་
 སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྟར་སྒྲུའོ། ། རྫོགས་བྱེད་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བསྟོམས་པས་སྤྱིན་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྟར་
 སྒྲུའོ། ། བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སྒྲུ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་
 ལྟར་སྒྲུའོ། ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་
 མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྒྲུའོ། །
 དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲུ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་
 པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྒྲུའོ། ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་
 པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་འདུ་
 ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྒྲུའོ། ། དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 སྒྲུ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བྲལ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། ཕྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཟེན་

ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པའི་སྒོ་ནས་
མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །ལམ་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དག་བའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་
ཤེང་བ་ལས།

བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས། །

ཚངས་སོགས་བདེ་བ་སྤྱིང་བར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་སྤྱིད་མཁན་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་གིས་
བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་རང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་
སྤྲིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་
ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བདག་གི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་
ཟུང་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འབྱུར་རོ། །དེས་
ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྟ་སྤྲིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་དང་། ལྷ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་སྤྲིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྤྱི་མཆེད་འབའ་

ཞིག་ལ་སློན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སློན་པར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགེ་
སྤྲིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་མི་འབྱུལ་བར་སྟོང་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་
བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྟོང་ཞིང་། སྤྲིག་པའི་ལས་བསགས་པས་
འབྲས་བུ་སྤྱད་བསུལ་སྟོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་
ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་
པའི་རྣམ་པར་སློན་པ་སྟོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་
སྐལ་ལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛན་པ་ཉེར་བཞག་ཆུང་བ་
ལས་ཀྱང་།

དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །

མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱད་བསུལ་འབྱུང་། །

དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། །

ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ས་བོན་ཆ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །

འབྲས་བུ་ཆ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར། །

ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །

འབྲས་བུ་མངར་བ་སྒྲིབ་པ་འབྱུར། །

དཔེ་རྒྱ་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །

སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཚ་བ་དང་། །

དཀར་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་མངར་བ་ཡང་། །

མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་ལྡན་པ་ལས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྤྲིན་པ་ནི།

སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་གི་བྱངས་ཀྱི་

བསྐྱེད་པར་དཔྱུལ་བ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྲིན་བདག་ལ། །

གལ་ཏེ་དན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། །

དན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱངས་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ནི། །

དཔྱུལ་བར་གནས་པར་འབྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་གི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ལྡན་པ་སོགས་

པར་སྤྲིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་འབྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཆོམས་

ལས་ཀྱང་།

སྤྲིག་པ་རྒྱུད་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །

ཡུང་སྟོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །

ཁོང་པར་སོང་བའི་དྲུག་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་བའི་ལས་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་
ཏེ། ཚྲིམས་ལས་ཀྱང་།

བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འབྲེན། །

དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །

འབྲུ་རྣམས་ཡུན་ཚོགས་སྤྱིན་པ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་དྲུག་པ་ལས་རྒྱུད་མི་བླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་
སྤྱེས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྤྱིན་
པར་བརྟག་པ་འཇམ། རྒྱུད་བླ་བ་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་རྒྱེན་དང་ཕྱད་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་
འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཅན་ན། ཇི་སྐད་དུ།

སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་ཤིང་། །

སྡིག་པའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་བདག་ཉིད། །

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉེར། །

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་
གྲི་གྲིའི་བུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས།

ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །

བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་བླ། །

ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །

འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེན་པ་ཉེར་བཞག་རྒྱང་བ་ལས་ཀྱང་།

མེ་ནི་གང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །

རྒྱང་ནི་ཞགས་པས་ཟེན་ཡང་སྲིད། །

ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷང་ཡང་སྲིད། །

ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱུ་མི་སྲིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལས་

འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུན་པའི་ལེའུ་སྡེ་དུག་པའོ། ། །

༼ལེའུ་བདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་བསྟན་པ།༽

༥ དེ་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་
རྩེ་བསྟན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

བདག་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་དོན་ནི། །

མང་པོ་དག་གྲང་བཏང་བྱ་སྟེ། །

རང་དོན་ཆེད་ཆེར་ཤེས་ལྟར་ན། །

རང་གི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་
ཆགས་པས་རང་གཅིག་ཕྱ་གྲོལ་བར་མི་ཤོད་དོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་
རྩེ་བསྟན་པ་བར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས་
གྲང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་དང་སྐད་ཅིག་གྲང་འབྲལ་
བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེས་རྩེས་སུ་
གཟུང་གིས། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། སྟོན་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་པ་དང་། །

སྒྲོམ་ཐབས་འབྱུངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །

དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས། །

བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱས། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
བྱམས་པ་དང་། ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་
པའི་བྱམས་པ་འོ། །དེ་དག་གྲུང་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་
ནི། སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དམིགས་
པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་བྱམས་པ་དང་པོ་དེ་བཤད་ན། དེའི་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །

རྣམས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་སྟོའོ། །

དེ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅུ་བ་རྒྱན་དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
དྲན་བསམ་མོ། །དེ་ལ་ཆོ་འདི་ལ་དྲན་ཆེ་ཞོས་རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་དྲན་

ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེན། ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་དང་། དཀའ་བ་སྐྱེད་པའི་དྲིན་དང་།
སྲོག་གིན་པའི་དྲིན་དང་། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་དང་བཞི་ཡོད་དོ། ཁྲི་
ལྷར་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་འདིས་བདག་
ཅག་བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་སྲོག་གིན་པ།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་
པོངས་ཚོད་རྫོགས་པ། ཤ་ལུས་རྒྱས་པ། ཁ་དོག་ལེགས་པ་ཅིག་བྱུང་བར་
མི་གདའ་སྟེ། མའི་ལྟོ་བར་མེར་མེར་རྒྱར་རྒྱར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཁད་ཀྱིས་
ངང་རིམ་གྱིས་མའི་ཤ་བྲག་གི་བཙུད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད། ཟས་ཀྱི་དྲུངས་མས་
ནི་སྟེལ། རོ་ཚ་དང་། ར་ཚ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་
པ་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་སྤྱེས་ནས་ཀྱང་། རྒྱུད་ལུང་བྱ་ཙམ་ནས་གསོ་སྦྱོང་
བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཀའ་བ་སྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གོས་གྲོན། རྒྱན་
བདག་ས། རོར་སྐྱེལ་བཟུང་། རྒྱགས་ཕྱེ་བྱུང་ནས་འོངས་པར་མི་གདའ། ཁ་
གྲོད་བྱུང་ཅིག་མ་ལགས་པ་རོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སང་
དེ་བྱས་ནས། འདིས་པ་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དོ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་
པའི་དུས་སུ། མས་ལྟོགས་སུ་མ་བཙུག་པར་ཟས་བྱིན། སྒྲོམ་དུ་མ་བཙུག་
པར་བཅུང་བ་སྤྱད། འབྲུགས་སུ་མ་བཙུག་པར་གོས་བསྒྲོན། པོངས་པར་མ་

བཞག་པར་ཤོར་བྱིན། དེ་ཡང་རང་ལ་མི་མཁོ་བ་བྱ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་གིས་བྲམ་བྲ། བཏུང་མ་བྲ། གོན་མ་བྲ། ཆོ་འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་
 ཡང་སྤྱད་མ་པོད། ཕྱི་མ་ཕན་ཆོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་གཏོང་མ་
 པོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བལྟས་
 པར་བྱ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་དཔལ་གྱིས་སྟོད་པ་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཟུགས་ལ་ཆད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྱ་ལ་བྱིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གཟུགས་ལ་སོང་ན། ཉམ་དང་། བཤན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་
 སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ནས་བྱ་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གཟུགས་ལ་སོང་ན། ཆོང་
 སྤྱོགས་དང་། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་བ་མོ་
 ལྟམ་དུ་བྱོན། སྐར་ཆེན་ཞུར་བྱོན། བྱིན་པ་ཏར་ཞོན། སྤུལ་མ་ལྟག་ཏུ་
 བྱབས། བྱིན་ཤ་བྱི་ལ་བྱིན། གཏོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན་ནས་བསལ་གས་ཀྱིན་བྱ་ལ་
 བྱིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་རེའི་པ་མ་དང་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅན་
 གང་བས་ཀྱང་། ཅིར་མི་འོང་སྲུ་ཡིན་ཆ་མེད་པོ་དེ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ།
 བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བལྟས། འཇམ་པའི་དྲོད་ཀྱིས་ནི་བསྟོས། སོར་
 བརྩའི་ཁ་ལ་ནི་གཡེངས། སྒྲན་པའི་ངག་གིས་ནི་བོས་ཏེ། དགའོ། །
 ཡའོ། །འབར་རེ། དགོས་སེ། ལུ་ལུ། ཡམ་འི་སྤྱིད་པོ་ལགས་སམ།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་གཟུགས་པའི་བྱིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་བའི་ཁ་

ལག་འཕྲོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་རྩས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་ཅིག་བྱུང་བར་མི་
གདལ། སྤིན་བུ་ཁོ་ན་འབྲ་བའི་ཉ་རེ་ཉ་རེ། འཁོས་མེད་པོ། བསམ་བསྐྱུག་
པོ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། མས་དེ་མ་བོར་བར་ཞབས་ཏྲིག་བྱས། པང་དུ་སྤངས།
མེ་ཁྱུ་ལས་བསྐྱབས། གཡང་ས་ལས་བབྱུང་། གཞོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྱོ་
ནི་བྱས་ཏེ། ཤི་དོགས། བདོགས་ནས། མོ་དང་། ཕྱིས་དང་། གཏོ་དང་།
སློག་པ་དང་། ཆོག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་། སློས་མི་ལྟུང་
པ་བྱས་ནས་བུའི་སློག་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་
ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས་ཅན། སློ་དག་པོ་ཞིག་འདིར་ཡོང་བར་མི་གདལ།
བཤེས་གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཆོངས་འབོད་པ་དང་། ཀླང་ལག་གཡོབ་པ་ཅིག་
མ་ལགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་
བ་བསྐྱབས། གོན་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་གོན་པ་བསྐྱབས། འགོ་མི་ཤེས་པའི་
དུས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱབས། སྤྱི་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་བ་བསྐྱབས་ཏེ། ཨ་
གྱིས་དང་། ཨ་མ་གྱིས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཅོམ་གྱི་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་བསྐྱབས་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་ནི་
མཉམ། མི་མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ད་
རེས་གྱི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་
ན། ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་

བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་ངོ་དང་། ཅི་ཤིང་
དང་། རྟགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཤུག་གི་ཆོག་གུ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་
གིས་བྱས་ལ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་པས་དེ་རྣམས་གངས་སུ་བགངས་པས་ཟད་
པའི་དུས་སྤིང་གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགང་
བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།

མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གུ་ཙམ། །

རིལ་བུར་བགངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་ཀྱིས་དྲིན་སྲུ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་ཅིང་
ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་སློབ་གཤའ་མ་ཅི་སྐྱེར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་
དེར་མ་ཟད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་ལ། མ་བྱས་ཚད་སྲུ་མ་
ཁོ་ན་ལྟར་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱའི་ཚད་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་
ན། རྣམ་མཁའི་མཐས་གར་བྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་མདོ་ལས།

ན་མ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པ། །

སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ན་མ་མཁས་གར་བྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་
དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སློབ་གཤའ་མ་ཅིག་ཅི་སྐྱེར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་སྐྱེས་ན་

བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ། །

བྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། །

རྒྱ་གཞི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ། །

དེ་ལྟར་རྟག་པན་བྱེད་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུག་
པའམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་བར་བྱེད་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཀྱང་ཀྱིས་སྦྱེས་ཅོན། བྱམས་པ་ཆོད་མེད་
པ་ཡིན་ནོ། །

འབྱོངས་པའི་ཆོད་ནི་རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྦྱོ་མེད་པར་སེམས་
ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཅོན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བསྒྲེམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཟླ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་།

མཆོད་པ་ཆོད་མེད་རྣམ་མང་ཇི་སྟེད་པ། །

ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་གཏམ་སྟེད་དུ། །

སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། །

བྱམས་པའི་སེམས་དང་གྲངས་ལ་ཆར་མི་ཐོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་ཅིག་བསྒྲེམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་།

དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་།

རྗེ་འཕྲོ་ཚོད་སྐུམ་བརྒྱུ་འཁ་ཟས་དག །

ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་གྱིན་པས་ཀྱང་། །

བྱམས་པ་ཡུད་ཅམ་ཐང་ཅིག་གི། །

བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་མོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། ། བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་
སྟེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས།

ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །

དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་དང་། །

ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །

དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། །

འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །

ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །

གལ་ཏེ་གོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །

བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་རང་གི་སྐྱུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་
འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་སྐྱུང་བར་
ཡང་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་འབྱོངས་པས། སྦྱིང་རྩེ་འབྱོངས་པ་ལ་
ཆོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིང་རྩེ་ལ་སྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་པ་དང་། །

སྟོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཆད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །

དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས། །

སྦྱིང་རྩེ་ཆད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །

ཞེས་པ་འོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྩེ་
དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྩེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྦྱིང་
རྩེ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྟུལ་ལ་
སོགས་པ་མཐོང་བས་སྦྱིང་རྩེ་སྟེ་བའོ། །ཀཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཅོན། རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཉིས་ཤེས་ནས། རྟག་པ་དང་
རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་སློབ་བསྟོན་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་མི་ཤེས་
པར་རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འབྲུལ་སྟུམ་དུ་སྦྱིང་རྩེ་སྟེ་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཅོན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་
སྦྱིང་རྩེ་སྟེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། །

གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ན། །

དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་ལ། །

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྟིང་རྩེ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་སྟིང་རྩེ་དང་པོ་དེ་སྟོམ་
པའོ། །

དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །

རྣམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོའོ། །

དེ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅུ་བའི་མ་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
བདག་གི་ཅུ་བའི་མ་དེ་ས་སྟོགས་འདི་ན་སྦྱེས་བྱ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་
གཏུབས་པའམ་བཙོས་ཤིང་བསྟེགས་པའམ། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲགས་ནས་
ལུས་ལ་རྒྱ་བྱར་དུ་རྒྱར་ཏེ། བརྗོལ་ནས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྟིང་
རྩེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བར་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་
ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གནད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྟིང་རྩེ་མི་སྟེ་
སྟེ། དེ་དག་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟིང་རྩེ་
བསྟོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ས་སྟོགས་འདི་ན་བཀའ་ཤིང་སྟོམ་པས་
ནི་ཉེན། ན་ཞིང་ཆ་བས་ནི་གཟེར། འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔའ་
འཁོངས་ནས་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྟིང་རྩེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེས་
པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བསྐལ་དེ་

ལྟ་བུས་ནི་གཡེན་སྦྱོར། ཅི་སྟེ་སྦྱིང་མི་རྩེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་དང་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྩེ་བསྟོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་སྟོགས་འདི་ན་
 གས་ཤིང་དམན་པའམ། གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྦྱད་
 པའམ། དེག་ཅིང་འཛོག་པའམ། བསད་ཅིང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
 ཅིང་འདུག་ན་སྦྱིང་རྩེ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྱོར་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྟུག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཉམ་
 ཐག་ན། ཅི་སྟེ་སྦྱིང་མི་རྩེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
 པའི་སྦྱིང་རྩེ་བསྟོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བའི་
 གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཟོན་ནི་མི་ཤེས། གཡང་ས་ལ་འགྱོའི་ཞེས་སྟོན་
 མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་ལྷུང་བ་དང་སྟུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྟེང་ཞིང་ཡར་འཐོན་
 དུས་མེད་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་ལ་ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྦྱིང་རྩེ་འོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གསུམ་ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་
 ན་འདུག །ཟོན་སྒྲིག་པ་མི་དག་བཞི་སྟོང་མི་ཤེས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 གྱིས་ནི་མ་ཟིན། ལྷུང་བ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་སྟེང་ཞིང་
 འཐོན་པར་དཀའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྦྱིང་མི་རྩེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་དང་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྩེ་བསྟོམ་མོ། །

འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གདོས་ཐག་
 ཆོད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་

སྒྲི་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྒྲེས་ན་སྙིང་རྩེ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བསྒྲོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
 གྱེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་གྱེ། འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
 མཆིའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་
 བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྩེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་
 ཅིང་། སྙིང་རྩེས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅི་ན། རང་གཅིག་ཕུ་ཞི་
 བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྒྲི་གྱེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་དགའ་
 བས་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམས་
 སྙིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པས། རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅི་ན། ཇི་སྐད་
 དུ།

རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས། །

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན། །

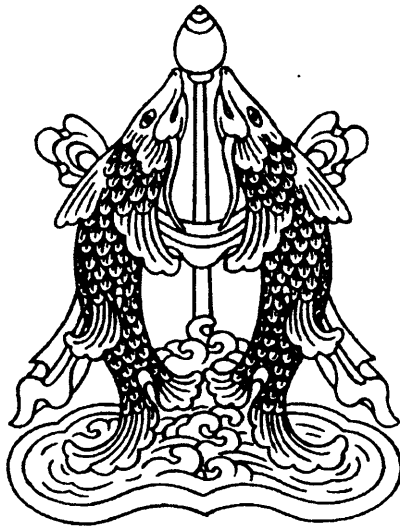
ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །

སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་གི་སྦྱོ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་
སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

༼ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ།༽

༥ ད་ནི་སངས་རྒྱལ་སྐབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོམ་
ནི།

རྟེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་། །

དམིགས་པ་རྒྱ་དང་སྒྲང་ཡུལ་དང་། །

ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་། །

འཆོར་རྒྱ་བཅོས་ཐབས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །

བརྩ་དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟུས། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་
གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་
མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་

ནོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྡོན་པ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་དང་། སྡོན་པའི་སྡོན་དུ་སྐྱབས་
འགོ་འགོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྡོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་
པའི་རྟེན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྡོན་ལས་
བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབས་འགོ་
དགོས་པར་ཆོས་མངོན་པ་མངོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་
ཆོགས་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ། བྱེ་
བྱག་ཏུ་རིགས་སད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དོན་གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་བཤད་ན། སྐྱབས་སུ་འགོ་ས་འདི་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་རྩལ་ཅན་ཆངས་པ་དང་། བྱུང་འཇུག་དང་། མ་རྒྱ་དེ་བ་
ལ་སོགས་པའམ། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རིམ་མ། དྲག་གམ། མཆོའམ།
སྡོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྤྱུ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བྱབ་པས་སྐྱབས་གནས་
མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་རི་དང་ནི། །

ནགས་ཚལ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི། །

ཀུན་དགའ་དང་ནི་ངོ་བ་དང་། །

ལྗོན་ཤིང་ལྷ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །

སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་པ་མ་གཉིས་དང་གཉེན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་
ལ་བརྟེ་ཞིང་པན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་འཇུག་ཞེན། དེས་ཀྱང་
སྐྱབས་སུ་མི་བྱབ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྩོལ་པའི་མདོ་ལས།

པ་མ་ཁྱོད་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན། །

མཛེའ་བཞེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །

དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། །

ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་སུ་མི་བྱབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
སྐྱབས་བྱབ་པ་ནི་ཁོ་རང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་པ་སྟུག་བསྐྱལ་མེད་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དེ་ཀུན་ཡང་འཇིགས་པ་ལས་མ་ཐར་ཞིང་། སྟུག་བསྐྱལ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་
ལས་མེད། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་པའི་
གྲོགས་པོ་དག་འདུན་ལས་མེད་པས་ཁོང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་

བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འཇིགས་གྱུར་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །

སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །

ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་དག་འདུན་ལ། །

དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས། །

འོ་ན་ཁོང་ལ་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྐྱབས་སུ་ཕྱིན་པས་
སྐྱོབ་ངེས་སམ་སྒྲུལ་ནས་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཐུང་ན་འདས་ཆེན་
ལས།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །

འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འཆད་པ་ལ།
སྡོམ་ནི།

དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །

བསམ་པ་ཆོག་བྱེད་པའི་ལས། །

བསྐྱབས་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །

དོན་རྒྱམས་དགུ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྟུས། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་

འགྲོ་དང་། བྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ། །

རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ནི། ཐུག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྟ་མིའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་
སོ། །

ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆེ་བའི་
བདག་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་
སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
དང་། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གཉིས་ལས།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དག་འདུན་ནི། དག་སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་
ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དག་འདུན་ནི། སྐྱེས་བུ་བྱུང་བཞི་གང་ཟག་
ཡ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ། །བྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་
དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་
མོ། །དེ་ལ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས། ཆོས་ནི་ཐུག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་ཏི། དག་འདུན་ནི་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞི་བ་
 དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དགོ་འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉག་ཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས།

དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །

སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཅི་ཞིག་
 ཞེ་ན།

ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར། །

ཆོག་གས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དམ་
 པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་
 ནོ། །འོ་ན་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས།

ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །

གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་
ན། ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཡི་
གའི་ཚོགས་ཡིན་པས། ལམ་བཟོད་ཟིན་ནས་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་
པས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་གཉིས་
ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟེ། བསྐྱབས་པའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
པའི་ལྷགས་ཀྱི་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་དུ་འདོད་པས། མེད་པའི་ཕྱིར་
གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །དག་འདུན་ནི་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བས་
འཛིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་བཅས་
ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས།

སྤང་ཕྱིར་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །

མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །

ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །

གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་
ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དུང་གི་སྐྱབས། དམ་པའི་

སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་གོང་
 ཏུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་
 བའི་ཐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་སྐྱབས་
 ནི་གཅིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐབས་ཀྱིས་
 གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མ་ལས།

སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། །

ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་། །

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །

སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་
 གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་
 གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
 སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ཞེས་སོ། ། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
 པའི་དོན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་
 བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
 པའོ། །སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་
 ཟག་དང་། དག་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་
 འདུན་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དུས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་
 བབྱང་ནས་ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་
 ནི། དུས་འདི་ནས་བབྱང་ནས་ཇི་སྟིང་སྟིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

བསམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་ཕུའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ། །

ཆོ་ག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཆོ་ག་ནི་དང་པོ་སློབ་
 མས་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་སྐུ་སྐྱེར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་

སམ། ཡང་ན་དེ་མ་འཛོམ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་
 ཏེ། ཡིད་གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་སློབ་
 མས་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་
 ཆུབ་སྣོད་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །སངས་
 རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །
 ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །དག་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྣོད་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱས་པའོ། །བྱང་
 པར་ཅན་གྱི་ཆོག་ནི། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ལ། མཆུལ་མེ་ཏྱིག་དང་
 བཅས་པ་ཕུལ་ལ། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དེས། སློབ་མ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་ཞིང་། སྦྱོང་ལྷན་དུ་འདུག་
 ན་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་རྒྱབ་དང་པོར་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཀྲམ། མཆོད་པ་
 བཤམས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 བཤད་དོ། །རྒྱབ་གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་བྱ་སྟེ། དང་པོ་མདུན་ན་
 བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཕྱག་
 དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་བརྗོད་དོ། །སངས་

རྒྱུ་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 སྟོབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱི་
 བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟེད་བྱང་རྒྱུ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་
 དུ། ཀང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། ཞི་བ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཆོགས་རྣམས་
 ཀྱི་མཆོག་། འཕགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་
 རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། ཇི་ནས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲངས་ལ། མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་
 ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། ད་ཅི་བྱེད་བྱེད་མཁུན་སྟུམ་པའི་བསམ་
 པས། གོང་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྱའོ། ཇི་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
 ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བཅི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་ཅིའི་ངོ་
 བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སངས་རྒྱུ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས།
 གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཡང་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་
 ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཞེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཆོན་དུ་མ་ཡིན།

ཚོས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་
ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་
བར་མཐོང་བ་ནི། ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་
མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩབ་གསུམ་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཚོ་ག་སྟེ། དགོན་
མཚོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་ལུལ་བའོ། །

བྱེད་པའི་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །

ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །

འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །

སྟོབ་སྤྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགོས་ནི། འཆོ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་སྟོབ་པའོ། །བྱེད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐྱབས་འགོས་ནི། ཐེག་པ་
དམན་པ་མན་ཆད་ཀྱུན་ལས་སྟོབ་པའོ། །

བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྤྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། བྱེ་བྱག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ།
ཆ་མཐུན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་
དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རང་བཟས་ཅི་བའི་ཡུད་

ཀྲིས་ཀྱང་མཆོད་པ་དང་། རྟོག་དང་། བྱ་དགའི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་མཆོག་མི་
སྤང་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། ། བྱེ་བྱག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་
ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྟ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་
སྟེ། མདོ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས།

སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །

དེ་ནི་ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། །

ནམ་ཡང་ལྟ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །

སྐྱབས་སུ་གསོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་
པར་འཆོ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་།

དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་ན། །

གཞོན་ཅིང་འཆོ་བའི་སེམས་དང་བྲལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་
བརྟེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་།

དགོ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས། །

སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྟེགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཆ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་

དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཐ་ན་ཚ་ཚའི་ཆག་
 དུམ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་དམ་ཆོས་
 གྱི་པོ་ཏི་དང་སྒྲེགས་བམ། ཐ་ན་དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་
 བ་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་
 སེར་པོའི་ལྷན་པ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་
 རྟུན་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་བྱས་ཀྱི་
 སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་
 ཀྱིས་མི་རྩེགས་པ་དང་། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པ་དང་།
 རྒྱ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་
 དང་། སྤྱུར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །

དོན་གསུམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི། རྩས་སུ་ནི་བཞི། རྟེན་དུ་
 བྱི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་བདུན་པོ་
 གང་རུང་གཅིག་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ནི། དགེ་སྟོང་
 ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སྟོབ་མ་དང་གསུམ། དགེ་རྩལ་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་ལྷ། དགེ་
 བསྟེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་
 ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ།
 དགེ་སྟོང་དང་། དགེ་སྟོང་མ་དང་། དགེ་སྟོབ་མ་དང་། དགེ་རྩལ་དང་།

དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མའི་ཚུལ་གྲིམས་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་
དགོས་པ་ཅི་ཞེན། དཔེ་དང་། ལུང་དང་། འཐད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲོན་ས་རྟེན་དུ་དགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
སྟུན་བྱངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུང་དང་ལྷན་ལྷེན་ལ་
སོགས་པ་མི་གཙང་བས་བྱབ་པའི་ས་སྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ལེགས་
པར་བྱེད་ཀྱིས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་
བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་དག་བ་ལས་
མི་སྟོམ་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་བྲི་མས་གོས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་སྤྲིག་པའི་བྲི་མ་དང་བལ་བ། སྟོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་
པའོ། །

ལུང་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས།

སྟོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་
 པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུད་ལ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་
 སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། །

རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །

སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་དུ་
 བཤད་པ་ནོ། །

འཐད་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་
 དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་
 བན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་པན་གདགས་ཐབས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་
 དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་།
 མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མི་སྟེ་བ་ལ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྟེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟེན་
 དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་གི་འཕོས་པས་གཏོང་ལ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དེས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། སོ་སོར་
 ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་བསམ་པའི་བྱང་པར་གྱི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རིས་
 བདུན་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྒྲངས་ན་
 ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་བྱ་ལ། རང་གི་སྤྱག་བསྐལ་གཏན་དུ་སྤང་
 བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྒྲངས་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་
 སྒྲངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
 སྡུ་མ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སྤྱར་གསོ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྟ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་།
 ཉམས་ན་སྤྱར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟེན་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དཔའི་
 རྟེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྟེན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་རྟེན་དུ་
 རེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་ཀྱང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་རེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་
 ཡང་། ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་ཉན་ཐོས་གྱི་བསྐྱབ་
 པ་བླངས་པ་ཉིད་གྱིས་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཟིན་ན། གནས་བྱུར་ནས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་
 བཏང་ཡང་སྤོང་བའི་སེམས་པ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་
 གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
 གླུ་བས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་པའོ། །

॥

༼ལེན་དགུ་པ༽ བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ༼

༥ བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །

ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་
གསུམ་སྟེ། དཔེའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་
དང་། མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་
རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསུངས་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །

གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །

ངོ་རྩེ་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉིན་དང་། །

ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་ཉི་མ་གྲུ། །

རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །

བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །

སྤྱི་བརྟན་ཆུ་བོ་སྤྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། །

རྒྱལ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། དོན་འདུན་པ་ནས་
 ཆོས་སྤྱི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ལུ་དང་སྦྱར་ན། འདུན་པ་དང་ལུན་
 པ་ནི་ས་དང་འབྲ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་
 པའོ། །བསམ་པ་དང་ལུན་པ་ནི་གསེར་དང་འབྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་
 འགྱུར་བའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལུན་པ་ནི་ཁྲ་བ་ཆོས་པ་དང་འབྲ་
 སྟེ། དག་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྒྱལ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་
 གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་
 སས་བསྐྱུས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དང་ལུན་པ་ནི་མེ་དང་འབྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱོབ་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་
 བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་ལུན་པ་ནི་
 གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །
 ཆུལ་བྲིམས་དང་ལུན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་དང་འབྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
 རིན་པོ་ཆའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པ་དང་ལུན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོ་དང་འབྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འབྱུག་པའོ། །
 བརྩོན་འགྲུས་དང་ལུན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་འབྲ་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྱ་
 བའོ། །བསམ་གཏན་དང་ལུན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་

རྒྱལ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྲན་དང་འབྲ་
 སྟེ། ཉེན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཐབས་
 དང་ལྡན་པ་ནི་དགོ་བའི་མཁེས་གཉེན་དང་འབྲ་སྟེ། གནས་སྐྱབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །སྤོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་
 ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་དང་འབྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྤོན་པའི་འབྲས་བྱ་འབྲུག་
 པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་དང་འབྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་
 པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲད་བྱངས་དང་འབྲ་
 སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྩ་ནི་རིམ་པ་
 ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩས་བསྐྱས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་
 དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་
 ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་
 དོན་སྦྱབ་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་
 འབྲ་སྟེ། ཆོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
 མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པས་སོ། །སྦྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་
 ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་དང་འབྲ་སྟེ། འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་
 བདེ་བླག་ཏུ་འགོ་བའོ། །གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་མའི་རྒྱ་
 དང་འབྲ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་བྱད་པའོ། །དེ་

ལྟར་ལྟ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལོ། ། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེད་ཚེས་ཚལ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱ་སྐྱ་ན་པ་ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་
 འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱ་ན་པར་སྒྲོགས་པ་ལོ། ། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་
 དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་ཐོའི་རྒྱ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་
 པ་ལོ། ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱ་དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་
 བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་
 རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པ་ལོ། ། དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་
 པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། རྣམ་པར་སྐྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྐྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་
 སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དག་གོ། ། གསུམ་པ་
 ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དག་གོ། ། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །

མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །

རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །

དེ་བཞིན་སྤྲིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྲིན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གུན་
 རྫོབ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་
 མདོ་ལས། བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་པ་བུང་
 རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གུན་རྫོབ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འོ་ན་རོན་དམ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྟུམ་ན། སྟོང་ཉིད་
 སྟིང་རྩེའི་སྟིང་པོ་ཙམ་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བུལ་བའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རོན་དམ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བུལ་བ། འིན་རྟ་གསལ་
 བ། རོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཙན། གྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རླུང་མེད་པའི་
 མར་མེའི་རྒྱན་ལྟར་འིན་རྟ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གུན་
 རྫོབ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་
 ལས། གུན་རྫོབ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟིང་རྩེས་སེམས་ཙན་མཐའ་དག་
 འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་དམ་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རོན་
 དམ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། གུན་རྫོབ་བུང་
 རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བདུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །རོན་དམ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་གང་ན་

ཡོད་ཅེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་
དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སློན་པའི་སེམས་
དང་། འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློན་འཇུག་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུན། །

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

བྱང་ཆུབ་སློན་པའི་སེམས་དང་ནི། །

བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སློན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་
དད་པ་མང་སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས། སློབ་དཔོན་ཀླ་སྐྱབ་ན་མར་
ལ་བརྒྱད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་ནི། སློན་པ་ནི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་
འབྲས་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ།
འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བ་དངོས་དང་འབྲས་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་
པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློན་འཇུག་ལས།

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །

བྱེ་བྲག་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །

བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་
མར་ལ་བརྒྱད་པའི་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནི། སློན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྲས་
བྱ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་པ་རོལ་དུ་
སྦྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པར་བཞེད་
པའོ། །དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲེ་མའོ་བདག་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པ་ནས།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་
དང་། ས་མཚམས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་
སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལས། དེ་ལྟར་བས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་

དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་
དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་དེ། །

ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་
ཅན་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། འགའ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁས་གར་
བྱབ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱབ། དེས་གར་བྱབ་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པས་བྱབ་ལ། དེས་གར་ན་བྱབ་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱབ་པས། དེ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
བཟང་སྟོང་སྟོན་ལམ་ལས།

ནམ་མཁའ་མཐའ་གཏུགས་གྱུར་པ་ཅི་ཅམ་པར། །

སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

ཇི་ཅམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་གྱུར་པ། །

བདག་གི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཅམ་མོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། ཆོས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས།
རྒྱ་བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་

དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 མཐོང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐལ་བའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བཞིར་གསུངས་
 ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 བློ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོའོ། །སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་
 བློ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྤྱིར་ཇི་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་
 པའོ། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡུན་རིང་
 བ་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཚོགས་པ། དྲག་པ། བར་ཆད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་
 འདིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྒྱ་སོ་སོར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །

ཐོས་སྟོབས་དག་བ་གོམས་པ་ལས། །

མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། །

གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལའད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བཟང་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་གོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགོ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགོ་བ་ལ་གོམས་པ་ལས་ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མི་བརྟན་ལ། རྒྱལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་བསགས། །

ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །

སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླང་བའི་ཡུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡོད་པའི་

ལུགས་དང་། མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེའི་སྤྱན་
 སྐར་འགྲོ་བ་ལ་སློག་གམ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་
 རིང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱན་སྐར་སྤྱིན་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་
 གླང་བའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྤྲོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་
 མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་།
 ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་རུས་པ་དང་། ཟང་ཟེང་སྤྱར་མི་བྱེད་
 པར་བརྩེ་བས་སློབ་མ་སྤྱོད་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྤྱོན་ལས།

ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྷན་པ་དང་། །

གླ་མ་བཟང་ལ་སྤྲོམ་པ་གླང་། །

སྤྲོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང་། །

བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྤྲོམ་ལ་གནས། །

སྤྲོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྤྱིང་རྒྱུ་ལྷན་། །

གླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྤྱོན་ལམ་བཟོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ། སྤྲོམ་པ་གླངས་
 པ། མཁས་པ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་། གོ་བར་
 རུས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གླ་མ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ན་བཞུགས་ཀྱང་
 དེའི་སྤྱན་སྐར་འགྲོ་བ་ལ་སློག་གམ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་

ན། གླ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་
སྒྱུན་སྒྲར་སྒྲོན་འཇུག་གང་ལེན་པའི་ཚོག་རྣམས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པས་སྒྲོན་པའམ་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་
གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུན་
སྒྲར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་
དག་པར་གླང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གླ་མ་དང་སྐྱ་གཟུགས་
གཉིས་ཀ་མ་ཆེད་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་བསྒྲོམས་ནས། སྒྲོན་པའམ་འཇུག་པའི་
ཚོག་རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་
ལས་བརྟུས་པ་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན།
ཕྱོགས་བརྩམ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲོམས་ནས། སྒྲོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབས་དང་སྒྱུར་ལ་
གླང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གླང་བའི་ཚོག་ནི། གླ་
མ་མཁའ་པ་དག་གི་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལས། ཚུལ་ལྷགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་
སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་ནི། འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་སྒྱུབ་ན་མར་ལ་བརྒྱད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལྷགས་དང་།
འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱད་པ། རོ་བོ་

གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་དང་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྦྱབ་ན་མར་
བརྒྱད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལྟར་ན་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་
དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་འོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ།
མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དག་བལ་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་མི་
འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་
གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མངོན་སུམ་ན་
བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་
གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་
དང་། མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
སྟེ་རྒྱན་ལས།

རབ་དང་སེམས་དང་ལྟན་པ་ཡིས། །

ཆོགས་གཉིས་རྗེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས། །

མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སློན་ཡོད་པའི་མཆོད་

པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་
 མཆོད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་གི་མཆོད་པ་དང་།
 བསྟོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྩས་རིམ་པར་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་།
 བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་རྩས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་།
 སྒྲོས་སྤུལ་པའི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱས་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ལྷའི་སྐྱ་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བཞོན་
 པས་མཆོད་པའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
 མཆོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། ཇི་སྟོན་དུ།

མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒྲོམས་ན། །

རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ། །

མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་
 སྒྲོམ་པ་སྟེ། མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བུ་སྒྲོ་གྲོས་རབ་
 གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས།

བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །

བསྐླལ་པ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །

མེ་ཏོག་སྤྲོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྒྲོམ་དག །
 ཡུལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །
 གང་གིས་གང་ལ་བདག་དང་སྤྲོག་དང་ནི། །
 གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག །
 ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། །
 དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སང་གོ་སྤྱི་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འདྲ་ཤེས་དང་
 མཆོན་མ་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་
 བོ། །སྤང་དོར་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ལོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདྲ་ཤེས་ལ་
 གནས་པས་མཆོད་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་
 འབུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ན། སྤྱིར་དག་སྤྲིག་ཐམས་
 ཅད་ཡིད་གྱི་ཀུན་སྤྲོད་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ལུས་དག་བྲན་
 ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་སྤྲོན་འགོ་བས། །

ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྲགས་པས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་ནས། མཚམས་མེད་པ་ལྷའམ། །དེ་དང་ཉེ་བ་
 ལྷའམ། མི་དགོ་བ་བཅུའམ། སྒྲོམ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་
 པ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བསྐྱལ་པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་བ་རྣམས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཆགས་
 སྤང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་
 བུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །

མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན། །

དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་། །

འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །

ཉོན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །

འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱའོ། །

མགགས་པས་འདག་ངེས་སམ་སྒྲམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་ངེས་ཏེ། མདོ་ཐུང་ན་
 འདས་ཆེན་ལས། སྤྲིག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་འགྱོད་དེ་ཕྱིར་འཆོས་ན། རྩ་
 རྩོགས་པ་ཅན་ལོར་བུ་རྩ་དྲུང་ས་གྱིས་དྲུང་ས་པའམ་སྤྱིན་དང་བུལ་ནས་ཁྲི་བ་
 གསལ་བ་དང་འབྲེལ། ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་ན་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་མ་
 བཅའས་པར་མགགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 ལོ། །

མགགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་མགགས་ན། སྟོབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་སྒྲམ་
 མགགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྤྲིག་པ་བྱས་
 ཤིང་བསགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
 ལྟེ། རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྲིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་
 དང་། ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་དང་། རྟོན་གྱི་སྟོབས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྲིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྤྲུལ་བྱས་
 གྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་གྱི་སྦྱོར་སྤྲུལ་མཐོལ་མགགས་
 བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྱོད་པ་སྦྱེད་ལུགས་རྣམ་
 པ་གསུམ་སྟེ། རོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱེད་པ་དང་། འཇིགས་
 པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་དུ་འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་

ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་
 ཡང་རེས་འགའ་དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་གཉིན་བསྐྱེད་
 བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་
 རྗེས་བསག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ནས་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་སྐྱེས་
 འདེགས་པའི་ཆོ། དག་དང་གཉིན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་དང་མོར་རྗེས་རྣམས་
 བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྡིག་སྐྱིབ་རྣམས་བདག་དང་
 འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེར་གཤེད་མར་ལྷང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཕ་མ་སྤྱན་དང་བྱ་དང་རྩྱང་མ་དང་། །

བྱན་དང་མོར་དང་རྩ་ལག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །

ཞི་བའི་རྗེས་སྤྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །

ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞིང་དེ་དག་འགྲོ། །

ཞེས་དང་།

ཞིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐུག་པ་དེ་དུས་སུ། །

བྱ་དང་རྩྱང་མ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །

བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཚུང་བར་འོང་། །

དེ་དག་དེ་ཆོ་བདག་གི་སྐལ་མི་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །

བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཞེས་ནས། །

མཛེའ་དང་མི་མཛེའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །

སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་གས་བྱས། །

མཛེའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །

མི་མཛེའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །

བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྲིག་པ་ནི་དབྱ་གཉིན་གཉིས་དང་།
ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ་དེ་བཞིན་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དང་བདག་
ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་པས་ན། སྤྲིག་པ་ནི་དེ་ཆོག་གས་ཆེ་ལ་དོན་རྒྱུད་བར་
བསམས་ནས་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་ལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་
ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན། དོན་གཉིས་པ་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་དེས་
འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི་
ཀའི་ཆོ་འཇིགས་པ་དང་། ཞི་བའི་ཆོ་འཇིགས་པ་དང་། ཞི་བའི་འོག་ཏུ་
འཇིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྲིག་པ་ཅན་རྣམས་འཆི་ཀའི་
དུས་སུ་ཡང་། གནད་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་མྱོང་
སྟེ། རི་སྐད་དུ།

བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །

གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་། །

སྟོག་གཅོད་པ་ཡི་ཚོར་བ་དག །

བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུས་སྟོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤིབ་འཛི་ཆོའབྲས་བུ་འཛིགས་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་
ཕོ་ཉ་སྐྱེས་བུ་ནག་པོ་མ་རུངས་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ་ནས་
བཅིངས་ཤིང་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་བྱིད། དབྱུག་པ་དང་། ཤང་ལང་ལ་
སོགས་པ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནས་གཅོས་ཏེ། གཞོད་པ་དུ་
མ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ས་ཟེན་པ་ལ། །

གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །

དེ་ཆོ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །

དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་།

དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྐྱེ་ནས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་མི། །

གཏུམ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བདའ་ཞིང་འབྲིད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ལ་བདག་མི་འཛིགས་སོ་སྟུམ་ན། ཇི་

སྐད་དུ།

སྐྱེ་བོ་ཡན་ལག་གཅིད་པའི་སར། །

དེ་རིང་བྲིད་པའང་བྲེད་གྱུར་ཏེ། །

ཁ་སྐྱམ་མིག་རྩ་ངན་ལ་སོགས། །

སྤར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྤང་ན། །

གཤེན་རྗེའི་པོ་ཏྲ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི། །

ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བབྱང་གྱུར་ཅིང་། །

འཇིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །

རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤི་བའི་འོག་རོལ་དུ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་
འཇིགས་པ་ནི། དམུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ནས། བཙོ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བབྱང་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཤེན་ཏུ་
འཇིགས་ཏེ། ཇི་སྒྲིད་དུ།

དམུལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །

དན་དང་བཀྲགས་དང་གཟུགས་སུ་བསྒྲིས་རྣམས་ཀྱང་། །

འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བབྱང་པའི། །

རྣམ་སྤྲིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་རྣམས་སྒྲོས་ཅི་འཚལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཤེན་ཏུ་འཇིགས་པས་ན་
འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཤད་ན། སྡིག་པ་དེ་ཡང་དུས་མྱིས་

བཤགས་པས་ཚོག་གམ་སྒྲམ་ན། མི་ཚོག་སྟེ་སྦྱར་དུ་བཤགས་དགོས་སོ། །
 དེ་ཅི་འདྲི་ལྟེ་ཞེ་ན། སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བའི་འོག་ཏུ་བདག་འཆི་དོགས་ཡོད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་།

བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར། །

སྟོན་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །

ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །

སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་བདག་མི་འཆི་འོ་སྒྲམ་ན། འཆི་
 བདག་གི་བདུད་དེས་བདག་གི་སྤྲིག་པ་བྱང་བ་དང་མི་བྱང་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་
 པར། སྤྲུགས་གང་ཆེད་གྱིས་སྟོག་འཕྲོག་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་།

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདིས། །

བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པར། །

ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །

སྟོ་བྱར་ཆོ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོ་སྟོག་ལ་སྟོ་ལྟོས་མེད་དེ། སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་
 འཆི་དོགས་ཡོད་པས་སྦྱར་དུ་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེས་ན་གྲོད་ཁ་དེ་ལ་ཐུག་
 པས་ན་འགྲོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་

བསྐྱེད་ལ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་པལ་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྒྲར་མཐོལ་ཞིང་
 བཤགས་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་སྤྱན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་དྲག་པོའི་བྱ་ལོན་འོང་བ་ལ་མ་འཁོར་
 རས་ཞུ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་མི་གདུང་བ་སོར་
 མོའི་སྤང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དགུ་བསད་པའི་མི་
 སྤྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་། རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཉམས་
 སུ་སྒྲངས་པས། སྤྲིག་པ་བྱང་ནས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །

ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཟླ་བ་སྤྱན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་སྤང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་
 སྦྱོད་པའོ། །དེས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས་
 ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་
 ལྡན་པར་ལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་།
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས་ནི། ལྷོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་
 པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ། རྩོམ་གཅོད་པ་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་ཟབ་
 མོ་བཏོན་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ། །དམ་ཚིག་གསུམ་བཤོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་
 བསྐྱེས་པ་བྱས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ། མེ་ཏོག་བརྟེགས་པའི་
 གཟུངས་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟེན་ལ་མཛོད་པ་བྱས་པས་
 སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ལེན་
 ལས་ནི། སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ། གཤམ་
 ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། གྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ལས་
 གང་མོས་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
 འདུལ་བ་ལུང་ལས།

གང་ཞིག་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །

དག་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །

ཉི་ཟླ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །

འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྦྱང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་སྡིག་པའི་གཉེན་པོར་དག་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྡིག་པ་
 ཇི་སྟེན་བྱས་པ་དེ་སྟེན་གྱི་དག་བ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ན་
 འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དག་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྡིག་པ་མང་པོ་འཇོམས་

ཏེ། ཞེས་དང་། རྫོང་རྫོང་རྩལ་རི་རབ་བཟ། མེ་རྫོང་རྩལ་རྩ་ཤིང་ངམ།
 དུག་རྫོང་རྩལ་སེམས་ཅན་འཛེམས་པ་ལྟར། དགོ་བ་རྫོང་རྩལ་ཀྱང་སྤྲིག་པ་
 ཆེན་པོ་འཛེམས་པས་ན། རོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

གང་གིས་བསྐྱལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ། །

སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། །

ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་
 འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ངན་སྒྱགས་ཀྱི་འདམ་རྩལ་ཏུ་རྫོང་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
 འདམ་རྩལ་ནས་སྤྱང་ནས་སྒྲུས་བྱས་ཏེ་དེ་བཟང་པོ་སྒྲུགས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྟོན་ཁྱེད་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་
 ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྤྲིག་པ་དག་ནས་
 ལྟར་སྒྲེས་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །

སྤྲིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཟླ་བ་སྤྲིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་སྤང་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་འཛིགས་ནས།

ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་པ་འཕྲོ་གཅོད་དེ་སྟོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འདྲེན་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་གི་སྤྲིག་ །

མོངས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །

འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །

སྤྲིན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤྲིག་

པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུ་གཞི་དཔ་ཅན་གྱི་འོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲིན་གཟུང་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པའི་

སྤྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་གླངས་པས་སྤྲིག་

པ་དག་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྤྲིན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །

ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྟན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཟླ་བ་སྤྲིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་སྤང་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་
 ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། ཕག་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
 ལས།

གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །

དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགོ་མི་འགྱུར། །

མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །

དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་བོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཟླ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གྲང་།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །

འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་
 ནི། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྷ་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྡིག་པར་བྱེད་
 པས་བསྐླལ་པའི་མེ་ལྷ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་གྲང་།

སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །

དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྟོལ་འགྱུར་བ། །

དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་
ན་.....སྒྲིབས་འགོ་བྱས་པའི་དཔེ། ཁ་རྟེན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འདུས་པ་འཇམ། དུག་
.....སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ། ལ་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྟོན་རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་པ་བསད་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་གྱང་
རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས། སྒྲིག་པ་དག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས། །

ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཟླ་བ་སྟོན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་སྤེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་དེ་དག་རེ་རེས་གྱང་སྒྲིག་པ་འདག་པར་
འགྱུར་ན། བཞི་ཀས་བཤགས་ན་ལྟ་སྟོས་གྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
བཤགས་པས་སྒྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ཆི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ། སྐྱལ་བྱེད་གྱི་
གཟུངས་ལས། ཆི་ལམ་ན་ཟས་དན་སྐྱུག་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་
དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་རྟེ་དང་། མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དག་སྟོང་
དང་དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་།

སྤང་པོ་དང་། ལྷ་མཚོག་དང་། རི་དང་སེང་གའི་བྲི་དང་། ཁང་བཟང་གི་
སྤྱང་དུ་འཛོགས་པ་དང་། ཚས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་སྤྲིག་པ་དང་བྲལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲིག་པ་ལགགས་པ་ལགག་ཟེན་ཏོ། །

དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པའི་
སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བབྱང་བ་ལས་འདས་པ། བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་པ་གཉིས་བསགས་ཤིང་། སྤྲིབ་པ་རྣམས་གཉིས་
སྤངས་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་
བ་གང་ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་ཀྱི་བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་
ནས་ཀྱང་བསྐྱུན་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་
དག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཛི་སྟེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་འཛི་སྟེད་
ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་
ཐོས་འཛི་སྟེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སོ་སོ་

སྐྱོབོ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བཞིན་སྒྲིམ་དུ་སྒྲོབ་བསྒྲོམ་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་
དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ལ། རྩེས་སུ་ཡི་
རང་བསྒྲོམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །

རྒྱལ་སྤྱི་ས་ལའང་ཡི་རང་དོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལག་ཅིན་ཏོ། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་སྟོགས་
བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག། ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཅུན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་
དམིགས་ལ་ཆོས་གསུང་བར་ཞུ་བ་འབུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྟོགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །

ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །

སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཕུན་འཕྲོམས་ལ། །

ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྒྱར་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་།

ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱལ་དང་། ཏྲག་པར་ལྟ་
བ་རྣམས་སྤྱན་དབྱུང་བའམ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
སྤྱ་དན་ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་སྤྱ་དན་
ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

རྒྱལ་བ་སྤྱ་དན་འདའ་བཞེད་ལ། །

ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །

འགོ་འདི་ལྟོངས་པར་མི་འགོད་ཕྱིར། །

བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་ནི། སྤྱར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤྱུབ་
པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་པར་བསྟོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །

དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །

དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
སྤྱར་བའི་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། དམ་བཅའ་ཆོག་ཏུ་བཟློང་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་བཙུན་འངམ་དཔལ་སྟོན་རྒྱལ་
པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་པ་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྤྱི་དབྱངས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་རླུང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་པ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་མཛོས་པ་བཞིན་
དུ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ཞོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །

སྟོན་གྱི་ཐ་མ་འི་སྤྱིད་པ། །

དེ་སྤྱིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ། །

སྟོན་པ་དཔག་ཡས་སྟུང་པར་བཞི། །

འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་རླུང་འདིར། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་གསུམ་བཟློང་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་
སྟོན་འབྲུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པའི་ཆོག་གིས་ཞོད་པར་བྱ་
སྟེ། རི་སྐད་དུ།

རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །

བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །

དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །
 དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །

ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གཤམ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པ་
 བབྱང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པར་འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཆོག་དེ་བརྗོད་
 པས་སྒྲུང་རོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལག་ལེན་ཟེན་ཏོ། །

རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཡུལ་
 ལ། དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་སྟོབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་སྟོབ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །
 རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བབྱང་ནས། །
 མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
 སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་
 སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལག་ལེན་ཟེན་ཏོ། །

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱུད་
 པའི། རོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་
བ་གདབ་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སྐབས་འགོ་བྱད་པར་ཅན་བྱ་
བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སློབ་མ་དེས། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱན་སྒྲར་སྤྱན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །
དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་ལ་གདམས་ངག་བྱས་ལ་དེ་
འཁོར་བ་ལ་སློབ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་
འདོད་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། སྤྲུལ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། སློབ་
དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་
ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། དང་
པོར་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོད་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཙུང་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་སྤྲུལ་དཀོན་མཆོག་ལ་

དུག་བྱའོ། །དེ་ནས་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་འབྱོར་
 ཚད་དུ་སྒོས་སྒྱུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་ལོ། །དེ་ཡང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་
 རི་མཁན་སྒོལ་ལས་ཐོབ། དགོ་སྒོར་གི་སྒྲུལ་པ་རི་དགོ་འདུན་ལས་ཐོབ།
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྣམས་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་
 ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་
 དངོས་སུ་རྒྱུང་བས་མི་འོང་སྟེ། ཆེ་བར་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གྱི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་སྟེ།
 གཙུག་ལག་ཁང་གྱེ་བ་ཙམ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་བསྐྱུལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས།

བདེ་གཤེགས་གྲགས་སྤྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ཆོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱབས་པོའི་ཏོག་དེ་ལ། །

གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེ་བ་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །

དང་པོར་བྱང་རྒྱུ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་རྒྱུང་ན་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཙམ་ཅིག་ཕུལ་
 བས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་པ་རྒྱུང་བ་
 རྣམས་གྱིས་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཉག་མ་གཅིག་གི་
 སྒྲོན་མེ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་གྲོང་ཁྱེར་བརྟན་པའི་ཆོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་ཡོད་དེ་ལ། །

རྩ་ཡི་སྒྲོན་མེ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །

དང་པོར་བྱང་ཆུབ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཐབས་ཆག་མི་དགོས་
 ཏེ། ཕུག་ལན་གསུམ་འཆལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྐྱར་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐེང་ལྷན་གྱིས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྱིད་ལྷན་བཞུད་དེ་ལ། །

སངས་རྒྱས་ཕུག་འཆལ་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྐྱར། །

དང་པོར་བྱང་ཆུབ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
 འདིར་བྱུངོ། །དངོས་གཞི་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ལ་གདམས་ངག་
 འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྐྱར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་གར་བྱབ་ན། སེམས་ཅན་
 གྱིས་བྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་བྱབ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
 བྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གར་བྱབ་ན་ལས་ངན་གྱིས་བྱབ་ནས་
 ཡོད་པ་ཡིན། ལས་ངན་གྱིས་གར་བྱབ་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱབ་ནས་ཡོད་པ་

ཡིན། སྤྱག་བསྐུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ་
 ལ་སྤྱག་ཡིན། པ་མ་ཐམས་ཅད་བྲིན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་པ་མ་
 བྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྤྱག་བསྐུལ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟེར། མགོན་སྐྱབས་བྱེད་མ་ཁན་ནི་མེད། ལིན་ཏུ་འོ་
 རེ་བརྒྱལ། ཉོན་རེ་མོངས། འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྤང་ན་ཅི་མ་རུང་ན།
 སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྦྱུང་དུ་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་དར་ཅིག་སེམས་
 སྤྱག་ཞུགས་གོ། །དེ་ནས་ཡང་ད་ལྟ་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་
 རུས་པས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་རུས་པ། དེ་བདག་གིས་ཐོབ་
 པར་བྱའོ་སྦྱུང་དུ་སེམས་སྤྱག་ཞུགས་གོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་
 རྗེས་སྤྱོད་འདི་སྐད་དུ། སྤྱགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སྤྱགས་པོ། སློབ་དཔོན་
 བདག་ལ་དགོངས་སྤྱགས་པོ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་འདི་དང་
 སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩལ་གྲིམས་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེས་པ་དང་། བསྐྱེད་དུ་
 སྦྱུལ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ལེ་རང་བ་དེས། རི་ལྗར་སྦྱོན་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟན་

འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་རྒྱ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྟིན་བྱང་ཆུབ་སྟིང་
 པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་།
 མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་
 བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདའ་བའི་སྤྱད་དུ། སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་འོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྤངས་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་བཀལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དཔྱལ་བ་
 ཡི་དུགས་དུད་འགོ་རྣམས་ཏེ་དན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མ་
 བཀལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་
 བཀོད་ནས་དན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་འགོ་བ་རྣམས་
 ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལྷགས་སྟོག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གྲོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ཉན་
 མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །
 དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་
 པ་ནི། དེ་དག་གྲང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་
 གྲུབ་དུ་དབྱུགས་ལྟུང་སྟེ་ས་བརྩ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྲུ་
 ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། གྲང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་
 མི་གནས་པའི་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་
 ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བཞོད་ནས་
 ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་
 བའོ། །སློད་དུ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱ་བར་དམ་བཅའ་བའོ། །རྗེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བསམ་
 པས་དགའ་བ་དང་། སློབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱོམ་དུ་གཞུག། །བསྐྱབ་བྱ་
 རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་གྲང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་གྲང་རྩལ་འདོད་པ་དང་། གྲང་རྩལ་ཐོབ་
 རས་སེམས་ཅན་བསྐྱེལ་བར་འདོད་པ་དང་། གྲང་རྩལ་དང་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔའ་ཞིང་སྟོང་སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོང་
 བའོ། །སློན་པ་གྲང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལག་ཟུང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་།

འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་།
 དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བརྩ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་
 དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་བ་བྱི་བ་དང་། ལྷུང་བའི་ལྟ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་།

ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཚོགས་
བསགས་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱི་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་།
བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མདོར་བཟོད་པའོ། །

དངོས་གཞི་ནི། སློབ་མས་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ།
སློབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། རྩལ་བྲིམས་གང་དག་
དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
གང་དག་དང་། རྩལ་བྲིམས་གང་དག་དང་། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་གང་དག་དང་། རྩལ་བྲིམས་གང་དག་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་
དག་དང་། རྩལ་བྲིམས་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩལ་བྲིམས་
ཐམས་ཅད་དེར་སྡོམ་པའི་རྩལ་བྲིམས་དང་། དག་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་རྩལ་
བྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྩལ་བྲིམས་ལེན་པར་འདོད་

དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་ངེས་ལ། སྒོ་བ་མས་ཀྱང་འཆ་པ་ལགས། ཞེས་ལན་
གསུམ་བཅོད་དོ། །

རྗེས་ལ་ཆོས་དྲུག་སྟེ། མཐུན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
གཟིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྒྲོམ་པ་གྲུ་ཆོམས་སུ་མི་བསྐྱག་པ་
དང་། བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་ངེན་དྲན་པའི་
མཆོད་པ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བའོ། །འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་བབྱུང་བ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཇོ་བོ་གསེར་སྤྱིང་པའི་ལྷགས་བཤད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཏེ། བྱངས་སུ་ཆད་
པ་དང་། བྱངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ཐམས་
ཅད་རྩད་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་
རྩྭ་གས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱུར་དུ་མདོན་པར་ཇོ་གས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཤིག་མ་

སྐྱེས་ན། དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཁོངས་སུ་མི་ཚུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཚུད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
མི་ཐོབ་པོ། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
པར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྒོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བའམ་གནས་པའི་དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་ཡོད་ན་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་
པས་སེམས་དེ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་
པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན། སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོ་དག་བ་ཡིན་ལ།
དག་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པར་གྱུར་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་
ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འདུག་ལས།

དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས། །

སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྐྱེག་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པའི་དོན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་
སྤྱིང་ཐེའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་
ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་སྤྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅུ་བ་ཚུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཅུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་རྟ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་
སྤྲིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །

དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྤྲིན་
གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

གཏྲའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གི། །

སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །

རིན་ཆེན་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་སྟེ། །

བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བས། །

གང་གིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་བྱིས་ཏེ། །

བྱང་རྒྱལ་རྩ་ནི་སེམས་བརྟན་ན། །

མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །

དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པས་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

འཕགས་པ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་

པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་སྤྱིར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་

ནི། བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་སྦྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྤྱིར་དུ་

མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འབྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སྤྲ་མ་བརྒྱད་

པོའི་སྟེང་དུ། རང་དོན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱ་ཆོགས་

སུ་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འབྲུག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིར་དང་མི་འདྲ་

སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་གྱིས་ལོག་གཤམ། བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏམ། བག་མེད་པར་
སྟོང་དམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཤུགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས།

སེམས་དེ་ཡང་དག་སྦྱངས་གྱུར་པ། །

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གཤམ། །

བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །

རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །

ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་
བསྐྱལ་ནི་སེལ། བདེ་བ་ནི་སྦྱབ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས།

གང་ཞིག་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་། །

སྤྱད་བསྐྱལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །

བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། །

སྤྱད་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །

གཉི་སྤྱད་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་དང་། །

དེ་དང་དགོ་མཚུངས་གཤམ་ཡོད། །

དེ་འདྲའི་བཤེས་གྲང་ག་ལ་ཡོད། །

བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

གྲངས་སྤྱུ་མ་ཆད་པ་ནི། འདི་ནས་བབྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བབྱང་གིས་མི་ལང་ངོ་། །

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པས་
ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་
པས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་བསྐྱབས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་
སེམས་ཅན་བསྐྱས་པར་སོང་བས། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །

ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསྐྱས་པས། །

བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་རུས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་གྱུར་ན། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལས་དམན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །

འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །

ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་
འཆོར་བའི་རྒྱ་དང་། འཇུག་པ་འཆོར་བའི་རྒྱ་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོན་སྤངས་པ་དང་། བླ་པོའི་ཆོས་
བཞི་བསྟན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཆོར་རོ། །

འཇུག་པའི་སྟོན་པ་འཆོར་བའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ས་ལས། ངམ་པའི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲད་ན་འཆོར་བར་བཤད་
དོ། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་འབྲིང་དང་། ཆུང་དུ་སྤྲད་པ་ནི་ན་སྤྲད་ཅུང་དུ་བཤད་
དོ། སྟོན་པ་ཉི་ལུ་པ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བས་
ཀྱང་འཆོར་བར་བཤད་དོ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་སོ། སྟུ་མ་གཉིས་

པོ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་
ལྟའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་
ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤོར་ན་སྤྱིར་བཙུགས་པའི་ཐབས་ནི། སློན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་
སྤྱར་བྱངས་པས་སོར་ཆུད་དོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་ཡང་། སློན་
པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། སློན་པ་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་
པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སོར་ཆུད་དོ། །རྩྱ་གཞན་གྱིས་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་
ནི། སྤྱར་ལེན་དགོས་སོ། །ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་
འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་སྤྱད་པ་ནི་བཤགས་པས་ཚོགས་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོམ་པ་ཉི་
ལུ་པ་ལས།

སྡོམ་པ་སྤྱར་ཡང་བྱང་བར་བྱ། །

ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །

གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །

ཉོན་མོངས་མི་མོང་བདག་སེམས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཤོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། ། །

༼ལེའུ་བཙུ་པ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ།༽

༥ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སློན་པ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། སློམ་ནི།

སེམས་ཅན་སློས་མི་བཏང་བ་དང་། །

སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། །

ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་། །

ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྤང་བ་དང་། །

དཀར་ནག་ཚོས་བརྒྱད་སྒྲུང་དོར་ཏེ། །

ལྷ་པོས་སློན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན། །

ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་
འཚོར་བའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་
པའི་ཐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ། །ལྷ་པ་
ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་སློས་མི་བཏང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཚོར་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དྲོས་པས་ཞུས་

པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་ཏེ། ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྲོས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་
 བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་
 བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་པས། བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱང་བསྐྱངས་
 བས། །ཤ་ཚ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱིན་ཆད་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་
 མི་གདགས། གཞོད་པ་བསྒྲོག་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་བསྒྲོག་སྐྱམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྲོས་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྲོས་བཏང་བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་ཙམ་གྲོས་བཏང་བ་ལ་ཡང་
 ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོས་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་མ་
 ཡིན་པ། ཁྱ་དང་སྤྱད་ཀྱི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་
 གྲོས་བཏང་བས་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱང་
 སེམས་འཆོར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྲོས་སྤོང་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་
 ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་
 དེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཕུ་བསད་ནས་བྱའི་རྩས་གསོག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་
 བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ག་ན་འཆོར་ཏེ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཆོར་དོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་
 དུ་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་པས་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གཞོད་བྱས་ན། །

ཡང་ལན་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱུ་ན། །

འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །

ཉེས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པས་ལྟོན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །

བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་སྟོང་པོ་བཞོད་པ་ཡི། །

མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཕན་ཡོན་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སྐུ་ཅུ་ཅམ་གྱི་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ཆེན་པོ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་།
རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
བོན་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་

བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པས་ན་གནས་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 བརྟེན་པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་
 ཡོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེལ་ས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་མཐུང་ལྟ་བུའོ། །
 ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷོན་ལིང་རབ་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །
 བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་
 བུའོ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་
 བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྲན་པར་
 བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་རྩིས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་སྤང་ནས་སེམས་དེ་མ་ཉམས་
 པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་རྟག་ཏུ་བྲན་པར་
 བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བྲན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་བསལ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་རྒྱུ་ལམ་
 སྒྲོན་ལས་ཀྱང་།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །

ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚོས་
སྤྱོད་བཅུ་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་
ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་
བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཏྲག་ཏུ་བསག་ཅིང་། ཐ་ན་སྤྲུགས་བྱང་ཞིག་སྒྲིམ་
པ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཚང་དུ་བརྟབ་པས་ཐུན་ཚིད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་
རེ་བསག་པར་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་ཀྱང་།

དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་། །

ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་བྱ་དང་། །

སེམས་ཅན་ཕན་པར་གང་བྱ་ཞེས། །

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་ཏྲག་ཏུ་བསམ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་ལཤད་ན། བྱང་རྩལ་
ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་།

བྱང་རྩལ་སྟོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱོད་ནས་ནི། །

འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་རྩ་འཕེལ་བྱ་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྒྱུའི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
དངོས་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་།
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སྤྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་།
སྤྱིང་རྒྱུའི་སེམས་རྟག་རྩ་བསམ་པ་འཇམ། ཐ་ན་ཡང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་རེ་
བསམ་པ་འོ། །བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གྲོས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་
དུ་བསམ་པ་འཇམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་ག་རྒྱུ་པར་བྱ་བ་འཇམ། ཐ་ན་ཐུན་
ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ། .....རྩོམ་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་ག་ལས་གསུངས་པ།

སངས་རྒྱུ་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །

འགོ་ལ་ཕན་སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་པར་ཤོག །

ཅས་བརྗོད་པ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
ལ་ཕན་བརྟགས་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་
སྤྱང་བ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དང་དུས་གསུམ་
གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ཕན་བདེའི་དོན་དུ་བསྟོ་ཞིང་བཏང་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་འོ། །རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྤང་བ་ནི། ཏག་ཏུ་ཚུལ་
 བྱིས་པ་ལ་བསྟོ་བ་བྱང་བུ་ཞིང་སྤྲིག་པ་དང་ཉེན་མོངས་པ་ལ་འཛུམ་པ་འོ། །

ལྷ་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བརྟེན་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་ཞེས་བུ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་
 བ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྦྱོན་ལས་ཀྱང་།

འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བྲན་དོན་དུ། །

ཇི་སྐད་བརྟེན་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱབ་པ་གང་ནས་བཤད་ན། འོད་སྤྱང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 དེ་ཡང་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྤྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་
 བ། གླུ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་སྤྲུམ་པ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ལ་གཡོ་སྤྲུས་སྦྱོད་པ་འོ། །

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྤྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་
 དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་
 བརྟུན་མི་སྦྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་གི་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་གི་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་
 སྟོགས་བརྩུར་བརྗེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྦྱས་མ་ཡིན་
 པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། སྤྱི་མ་དང་། མཁན་
 པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། སྦྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་འོས་དག་ལ་
 བསྐྱ་སེམས་ཀྱིས་བརྟུན་སྦྱས་ཏེ་མགོ་བསྟོར་ན། དེ་དག་གིས་ཆོར་རུང་མ་
 ཆོར་རུང་། དགེས་རུང་མ་དགེས་རུང་། ཁམ་ཆེ་རུང་རུང་རུང་། མགོ་
 འཁོར་རུང་མ་འཁོར་རུང་། ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་པར་གཉེན་པོས་མ་སྦྱིབ་ན་
 བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་པོ། ཤེས་
 བཞིན་དུ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་བརྟུན་མི་སྦྱ་བ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །

ནག་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་ཡུལ་
 བའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས། རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་ཡང་འདྲ་
 གསུང་། སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱིན་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། སང་གནད་ལྟོགས་པར་

སོང་ནས། སྤང་དགོས་པར་མཆི་ཡི་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དག་གིས་དགོ་བའི་ལས་
བྱས་པ་ལ། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་
སྟེ། ཁོ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་
པོས་མ་སྐྱེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། ། ། དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་
གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དགོ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ནག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་ཞེ་སྤང་པས་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱོན་
ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། རོར་ཡང་རུང་།
ལྷོག་ཏུ་ཡང་རུང་། དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་། མ་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་།
འཇམ་པོས་ཀྱང་རུང་། རྩལ་པོས་ཀྱང་རུང་། ཐོས་ཀྱང་རུང་། མ་ཐོས་ཀྱང་
རུང་། དགའ་ཡང་རུང་། མ་དགའ་ཡང་རུང་སྟེ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་
སུ་གཉེན་པོས་མ་སྐྱེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། ། ། དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་
ཆོས་གསུམ་པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འབད་
པར་བྱའོ། །

ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
གཡོ་སྐྱུའི་བསམ་པས་ཐོལ་ཐོག་ཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཆོར་རུང་། མ་ཆོར་

རུང་། ཁོ་ལ་གཞོད་རུང་མ་གཞོད་རུང་། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་
པོས་མ་སྐྱེ་བ་ན། བྱང་སེམས་འཆོར་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་
བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་རང་
དོན་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཚོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
སྟོན་པ་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་ལེན་སྟེ་བཅུ་
པའོ། ། །

༼ལེན་བཅུ་གཅིག་པ་པར་སྤྱོད་དུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ༽

༥ འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
ལམ་སྟོན་ལས།

འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོན་གནས་པས། །

ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་ནས། །

ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གུས་ཆེར་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤྱོད་པ་
དང་། ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་འོ། །ལྷག་པ་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་འོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་
རབ་ཡིན་འོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་ཀྱི་གོགས་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས།

བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མངོན་ནས་ནི། །

རྒྱལ་བས་པ་ལོལ་སྤྱོད་པ་དུག །

ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །

ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །

གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། སྟོམ་ནི།

སྟེན་དང་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་དང་། །

བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུག་པོ་འདིས། །

འདུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་བྱ་བསྟུས། །

ཞེས་པའོ། །ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟངས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཚུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ལ་རྟག་པར་
རྟུན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟེན་པའི་
ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དང་། ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དང་། བཟོད་པའི་
ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དང་། དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་རོལ་ཏུ་སྟེན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྟུས་དོན་
རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

དང་པོ་བསྟུས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

གངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། །

མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྐྱབ་སྟེ། །

དུག་གིས་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་བསྐྱས། །

ཞེས་པ་འོ། །

དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་
ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་མོ། རྟེན་མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་འོ། ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩལ་གྱིས་སོ། འཁོར་ཀྱི་དོན་དུ་
བཟོད་པ་འོ། རང་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་
དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། ཞི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ནོ། ལྷག་
མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་བོ། རྟེན་ལྗང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།

ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །

འཁོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་
སྤྱོད་ལ་མི་བཟླ་བར་རྩལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། རྩལ་གྱིས་དང་
ལྷན་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། བཟོད་པ་དང་ལྷན་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
ལུས་སོ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཏིང་ངེ་

འཛོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་
སོ། །ཡང་ན་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི་སྟོན་དུ་
བསྟན་ལ་མཆོག་རྒྱ་གནས་པ་ནི་སྤྱིས་བསྟན་པ་འོ། །ཡང་ན་ཕྱ་བ་དང་རགས་
པའི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་རགས་རགས་སུ་གྱུར་པ་འཕྲག་སྒྲ་སྒྲ་ནི་སྟོན་དུ་བསྟན་
ལ། གང་ཕྱ་ཕྱར་གྱུར་པ་འཕྲག་དཀའ་དཀའ་ནི་སྤྱིས་བསྟན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས།

སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མ་སྟེ། །

དམན་དང་མཆོག་རྒྱ་གནས་སྤྱིར་དང་། །

རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་སྤྱིར། །

དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་ལོ་རྒྱ་སྤྱིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་
དམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་
པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས།

སྤྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །

འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །

སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྲིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ངེས་ཚིག་ནི། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པ་འོ། །བསིལ་
བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །སྤོབ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་
པ་འོ། །མཚོག་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པས་ན་བཙུན་འབྲུས་སོ། །ཡིད་ནང་དུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་འོ། །འདིས་དོན་དམ་པ་ཞེས་པས་ན་
ཞེས་རབ་བོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་པ་རོལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་
བྱེད་པས་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །

བསིལ་བ་ཐོབ་དང་སྤོབ་བཟོད་དང་། །

མཚོག་སྦྱར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །

དོན་དམ་ཞེས་པའི་སྦྱིར་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་
ཅུ་ཅུ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དུག་ལ། །

དེ་དག་སོ་སོར་བསྟུས་པ་ཡིས། །

གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །

དུག་ཚན་དུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསྟུ་བ་ནི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་
སྦྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན།
བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་
ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

སྤྱིན་དང་ཚུལ་སྦྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །

ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །

གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས། ས་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེན་སྟེ་བརྩ་གཅིག་པའོ། །

༼ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ།༽

༥ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སྤྱིན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ། སྒྲུལ་ནི།

སྤྱིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

སྤྱེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་སྤྱིན་བསྐྱས་སོ། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྤྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་

བཀྱེན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱེལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་

སོགས་པར་སྤྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་ནས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་

བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་གནས་སུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །

ཅི་སྟེ་མིར་སྤྱེས་ན་ཡང་དེ་ཆོ་དབུལ་པོར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། གོ་བ་ཞིན་སྤྱེས་ལ་ཡི་དྲགས་

གྲིས་ལན་བཏབ་པ།

བདག་ཅག་སེར་སྒྲིམ་འཇུངས་པ་ཅན། །

སྦྱིན་པ་ཅུང་ཟད་མ་བཏང་སྟེ། །

བདག་ཅག་ཡི་དྲགས་འཇིག་རྟེན་ལྷགས། །

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན། གཞན་དོན་ཡང་མི་རུས་
ལ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྦྱིན་གཏོང་མ་སྦྱོང་ལོངས་སྦྱོང་མེད། །

སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བར་ཡོངས་མི་རུས། །

བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་གྲེ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཡང་སྦྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྦྱོང་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འཕགས་པ་སྦྱུང་པ་ལས།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །

དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །

སྦྱོང་ཆེ་ལོངས་སྦྱོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་།

སྦྱིན་པ་རྩལ་བཞིན་བསྐྱུ་གྲིས་པ་རོལ་དུ། །

སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱི་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །

ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས། །

ཐུབ་པས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་སྤྱིན་པ་དང་ལྷན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཡང་རུས་ཏེ། སྤྱིན་པས་
བསྐྱུས་ནས་དམ་ཚཱ་ལ་དགོད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་བསྐྱུས་པ་
ལས།

སྤྱིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱིན་པ་དང་ལྷན་ན་སྤྱི་བོ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བསྐྱུབ་
པར་སྤྱི་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས།

སྤྱིན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེད་མི་དགའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་བོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྲིམ་བདག་
དག་ལུ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྤྱིན་པའི་
སྤྱོན་རྣམས་སྤེལ་མར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྟངས་དུ། གང་སྤྱིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་
ཡིན་ནོ། །གང་བྲིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་སྤྱིན་པ་དེ་

ནི་སྤྱིན་པོ་ཅན་ནོ། །གང་གྱིས་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པོ་མེད་པའོ། །གང་གྱིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་མི་འཚལ་བའོ། །གང་གྱིས་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་འཚལ་བའོ། །གང་གྱིན་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་གྱིས་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གང་གྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྤྱོན་པའོ། །གང་གྱིས་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་སྤྱོན་པའོ། །གང་གྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་གྱིས་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །གང་གྱིས་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་པས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྟོག་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་

པར་བྱེད་པ་འོ། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་
སྦྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་བསྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། དག་པའི་སྦྱིན་པ་འོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་
ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་འོ། །

དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་
དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། ཞིང་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་མ་དག་
པ་འོ། །

དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་
པའི་བསམ་པ་འོ། །དེ་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་
ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་
དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་འོ། །དེ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སྤང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
གཞན་དག་བསད་པའམ། བཅིང་པའམ། ཆད་པས་བཅད་པའམ། གོ་རར་
གཞུག་པའམ། བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
གཞན་ལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །དམན་པའི་སྒྱིན་པ་ནི། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དབུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྒྱིན་པ་
 དང་། ལྷ་མིའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་འདོད་ནས་སྒྱིན་པ་འོ། །དེ་གཉིས་ཀ་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནི་དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་འཛིགས་པས་སྒྱིན་པ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་
 ཇོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ཉིད་དང་། འཁོར་
 ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་བརྟེན་ཞིང་སྒྱིན་པ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་
 ཇོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མ་དག་པའི་སྒྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ས་ལས་སྤང་བར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་ན། དངོས་པོ་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔས་དུག་.....རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། གང་ལ་དུག་ནི་ཕན་ཆུང་ན། །དེ་ལ་དུག་
 ཀྱང་སྒྱིན་པར་བྱ། །ཁ་ཟས་མཆོག་ཀྱང་མི་ཕན་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྒྱིན་མི་བྱ། །སྒྲུལ་གྱིས་ཐེན་པ་ཇི་ལྟ་
 བྱས། །སོར་མོ་བཅད་པ་ཕན་བཤད་པ། །དེ་ནི་ཐུབ་པས་གཞན་ཕན་ལ། །མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་
 གསུངས། །སྤོང་ན་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་
 སོགས་པ། ལེན་པ་པོ་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའམ། ཕ་རོལ་ལ་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར་སྤོང་ན་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དང་རྩོན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་དེའི་
 ཐབས་ལ་སོགས་པ་མཛོར་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་ཕྱག་བསྟུལ་དུ་འགྱུར་
 བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །
 ཕ་དང་མ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཕ་དང་མ་གཏང་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་

དོ། །བྱ་དང་རྩུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་བ་ཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་
ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྦྱོད་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་དུ་སྦྱིན་པར་
མི་བྱེད་དོ། །བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་དོ། །

ཞིང་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཐོ་འཆམ་པའི་
བསམ་པས་ལུས་སྦྱོང་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གསེའི་ཞིང་སྦྱིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ། སྦྱོས་
པ་དང་སེམས་འབྱུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་སྦྱིན་པར་མི་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་
པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བརྒྱུ་ཅོམ་དུ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་འགྲངས་ངོམས་ཅན་ལ་ཡང་
བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཐབས་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། མི་དགའ་བ་དང་སྤོས་པ་དང་འབྱུགས་
པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ངན་པ་ལ་བརྟམས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་
སྦྱར་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་འཕྲ་བ་དང་། སྤྲིགས་
པ་དང་། དཔའ་བཞོང་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་གྱུར་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་
དང་། ཞིང་དང་། ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དངོས་པོ་
དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་འོ། །

དེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་

ཡང་སྲིད་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་
ལ་ལག་པ་སྒྱིན་ནོ། ཀླང་པ་འདོད་པ་ལ་ཀླང་པ། མིག་འདོད་པ་ལ་མིག་ །
ཤ་འདོད་པ་ལ་ཤ། བྲག་འདོད་པ་ལ་བྲག་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བདག་གཞན་མཉམ་
པའི་སྒོ་མ་སྒྲེས་པའི་དུས་སུ་ལུས་རིལ་པོར་བཏང་གིས། ལུས་བསལ་ཞིང་
མི་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །

ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །

ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དོན་དུ། །

དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱིའི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཏང་བ་དང་། བགོ་བ་དང་བཞོན་
པ་དང་། བྱ་དང་རྩེད་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞོར་དང་། འབྲུ་དང་། དཔུལ་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་
ཆེ་དང་། རྒྱན་དང་། ཏྲ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། བྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྲིམ་པས་ནི་སྦྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཆད་བཏང་བར་གནང་སྟེ། མདོ་སྟེ་

རྒྱུན་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དག །

གཞན་ལ་མི་སྤྱིན་པ་ནི་ཡོངས་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གཞན་
ཐམས་ཅད་བཏང་གི། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྤྱིན་པར་མ་གནང་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་ན་གཞན་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་
བས་སོ། །

ཞིང་ནི་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ལྷ་མ་
དང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཕན་བཏགས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཞིང་ནི། ས་དང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་བས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཞིང་ནི། ཉན་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞོན་པ་བྱེད་པས་
བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་
ལས།

ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཞིང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་སྤྱིན་

པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱང་ཚུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་ལོ། །སྦྱོར་
 བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྱིན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 དད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། རང་གི་ལག་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་
 དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ས་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་
 རྟེ། སྤྱིན་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡིད་དགའ་བ། སྤྱིན་པའི་ཚེ་སེམས་དང་བ་དང་།
 བྱིན་ཟིན་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་གུས་པས་སྤྱིན་པ་ལོ། །རང་
 གི་ལག་པ་ནི་གཞན་ལ་མ་བཙུང་བར་སྤྱིན་པ་ལོ། །དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་
 གིས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྤྱིན་པ་ལོ། །གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི། རང་གི་འཁོར་
 དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པར་སྤྱིན་པ་ལོ། །དེ་
 ཡང་རང་གི་རྗེས་ཡིན་ཡང་རྗེས་སྐྱབ་པའི་འཁོར་རྣམས་གདོང་མཆི་མ་དང་
 བཅས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་
 པའི་ནོར་འཕྲོགས་སམ། བརྟུས་སམ། བསྟོན་ནས་ཀྱང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་
 དོ། །ཡང་ཚེས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། སྤྱིར་ཞིང་སྤྱིན་པ་
 དང་། བྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྤྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པར་
 སྤྱིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཞིང་སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་
 ནི། སྤྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱིན་པ་ལོ། །བྱོགས་མི་བྱེད་

པར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞིང་གི་བྱང་པར་ཏེ་ཞིང་ལ་སྤྱོད་གས་རིས་མེད་པར་
སྦྱིན་པ་འོ། །འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཧྲོགས་པར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་
བྱང་པར་ཏེ་ལེན་པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་པ་འོ། །
ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། གཅན་
གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། ནད་དང་རྩུ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དག་གི་
སྦྱབས་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་
ནི། སང་གོ་དང་། ལྷག་དང་། རྩ་སྤྱོད་འཛིན་འཁྲི་དང་། རྩལ་པོ་དང་།
ཆོས་ཀྱན་དང་། རྩལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྦྱབ་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་
དང་། ཆོས་དངོས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་སོ། །

དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྦྱབ་པ་ལ་གྲས་པ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་
ལ་སྦྱིན་པ་འོ། །བསམ་པ་ནི་ངན་པ་སྤངས་ཤིང་བཟང་པོ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། རྟེན་བཀྱར་དང་བསྟོད་བྲགས་ལ་སོགས་
པ་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་སྟོན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་
པ་སྦྱད་པ་ལས།

ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། རོད་སྤྱང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གྲང་།

དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་སུ། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་དུ་བསྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པ་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་ནས་

ཆོས་སྟོན་པའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཟང་པར་བྱ་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་སྤྱིན་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ཞོར་བ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་

པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནི། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱབས་པའི་གཞི་ཡང་

དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ཞུ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་དུ་བཤད་པར་མི་

བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་སྤྱིར། །

གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །

རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས་ཞེས། །

ཐོག་མར་ཚིག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

འཕྲུལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །

སྒྲིབ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །

གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །

གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་འཆད་པའི་ཆེ་ཡང་ས་སྤྱོགས་

གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཚུལ་པརྒྱ་དཀར་པོ་ལས།

གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྤྱོགས་སུ། །

ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཅིང་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཚུས་ཀྱི་བྲི་ལ་བསྐྱད་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་

དུ།

བཙུག་བྱ་རས་རྣམས་སྤྱོད་ཆོག་ལེགས་བཅིང་བ། །

རྒྱུ་རྟེན་བཅས་པའི་བྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡང་ཁྱུ་བྱ། གོས་ལེགས་པར་བགོས། གཙང་

སྤྱབས། སྒྲིབ་ལམ་གཟབ་པས་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་བྲོས་

རྒྱུ་མཚུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་སྤྱོད་པས་གཙང་སྤྱད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་

གཟུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བཀྱས་པ་དང་། ལེགས་པར་གོས་བགོ་བར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ནི་འཁོད། བྲི་ལ་ནི་བསྐྱད་པའི་

ཆོ་ཐོག་མར་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་རུས་པ་
གཞོམ་པའི་སྤགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གློ་བྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ་
ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏཅུམ། འ་མེ་འ་མེ་ཤ་ཏི། འ་མི་ཏ་འ་ཏྱི། ཨོ་ཀྱ་
རེ། ཨོ་ཀྱ་རེ། སྤར་རྩི་ཏི། ཀ་རོ་ཏི། ཀེ་ཡུ་རེ། ཏེ་རྩོ་ཤ་ཏི། ཨོ་ལོ་ཡ་
ནི། བི་ཤརྩ་ནི་ལེ་མ་ལུ་པ་ན་ཡེ། ལུ་ལུ་རེ། ལ་ལ་བྲ་སེ། བྲ་ས་ནེ། ཨོ་
ལུ་ལི། པ་རོ་ལུ་ལི། ཨོ་ལུ་ལི། འ་མི་ཏྱ་ནི། སམ་བྲ་ཏ་བརྩུ་རྩ་ནེ། བི་བྲི་ཏི་
ཏྱ། སམ་ཕྱར་ཕྱ་སྤྱ་དི་ན། བི་ལུ་ཏྱ་ཕྱར་ཕྱ་ལ། སྤྱ་ཕི་ཏྱ། བརྩུ་ལུ་ཏྱ། ཨོ་
ལུ་ཏི་ཏྱ། སམ་ལུ་རེ། ཕུ་ཅ་རི་ཏ་པ་རི་ཤརྩ། བི་གཞོ་རྩ། སམ་ལུ་ར་ཀམ་
ཏི། གློ་བྲོས་རྒྱ་མཚོ། སྤགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་སྦྱོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
གཏམ་བྱས་ན། དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཅུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་ལྟ་རྣམས་མཐོ་འཆོམ་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཁག་དག་འོང་བ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་པར་མི་རུས་སོ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་
བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྦྱོན་པ་སྟེལ་བ་ནི། སྦྱོན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉུང་དུ་ཡིན་ཡང་མང་
པོར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་
ཀྱང་། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ཉུང་དུ་ཡང་
མང་པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟག་པར་བྱེད་དོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་

བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་། བར་དུ་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད། མཐར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་ན། སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་ཐོབ་པོ། །
འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།

སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་བྱེད། །

དེ་ནི་རྣམ་དུ་འདར་རྣམ་པར་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་མེད། །

དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །

རྒྱུད་དུ་བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྟོབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ན་

དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དོ། །དེས་ན་བྱང་ས་ལས། འབྲས་བུ་ལ་
ལྟ་ཞིང་སྐྱིན་པ་སྐྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྐྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བསྐྱོ་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཀྱིས། མི་ཟད་པར་ཡང་
འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་ལྡར་དུ་
ཉིད་བྱ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷང་བ་ནི་བསྐྱལ་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་
བའི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་
བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས།

སྦྱང་ཉིད་སྦྱིང་རྩེའི་སྦྱིང་པོ་ཅན། །

སྦྱོང་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱིན་པ་དེ་དག་སྦྱོང་པས་ཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་
འགོ་ལ། སྦྱིང་རྩེས་ཟིན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་སྟེ། མི་གནས་
པའི་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་འགོ་བས་ན་དག་པའོ། །

དེ་ལ་སྦྱོང་པས་ཟིན་པ་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས། སྐྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ། དེ་རྒྱ་བཞིས་བཏབ་ནས་སྐྱིན་པར་བྱེད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རང་ལུས་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཕྱི་འཁོར་ས་སྟོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་
གདབ་པ་དང་། སེམས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཆོས་
བྱང་རྩལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ། རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱས་
བཏབ་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟིང་རྗེས་ཟེན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་འཇམ་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་
བསྐལ་མ་བཟོད་ནས་སྦྱིན་པ་འོ། །

སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྦྱིན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་
རང་ལ་འཁོར་ས་སྟོད་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པས་
བསྐྱུས་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་ཅུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་
པ་ལས།

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་གཙོད། །

དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད། །

སྤྱིད་ཆེ་ཡོངས་སྤྱིད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

སྤྱིན་པས་སྤྱག་བསྐལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས།

ཟས་བྱིན་པས་ནི་སྟོབས་ཅན་འགྱུར། །

གོས་བྱིན་པས་ནི་ཁ་དོག་ལྡན། །

བཞོན་པ་བྱིན་པས་བདེ་འགྱུར་བརྟན། །

མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྡན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་

ཚུགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤྱིད་བ་ལས།

འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྤྱིན་པ་ཡིས། །

བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །

སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་མཆོག་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱར་དུ་མཇུག་ནས་

འགོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་

ཆེན་སྤྱིད་བ་ལས།

ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྤྱིན་པ་དག །

སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད། །

འདོད་པ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་
པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལེན་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

॥

༼ལེན་བཅུ་གསུམ་པ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།༽

༥ ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྒྲུལ་ནི།

སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། །

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

སྒྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

ཚུལ་བྱིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བསྟུས། །

ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྒྲིན་པ་དང་ལྟན་ཡང་

ཚུལ་བྱིམས་དང་མི་ལྟན་ན། དེས་ལྟ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལྟན་

སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས།

སྒྲེས་བུ་ཚུལ་བྱིམས་རྐང་པ་ཆག་གུར་ན། །

སྒྲིན་པས་ལོངས་སྒྲིད་ལྟན་ཡང་ངན་འགོར་ལུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་མི་ལྟན་ན་དམ་པའི་ཚོས་དང་མི་

ཕྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྟན་པའི་མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ། །

དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་མེད་ན་ཚོས་མི་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་ལས་མི་ཐར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།

ཇི་ལྟར་རྐང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་རུས། །

དེ་བཞིན་ཚུལ་སྤྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་མ་
ཚད་བས་བྲུ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་ག་སྟེ་ཚུལ་
སྤྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལུས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་
སྤྱད་པ་ལས།

སྤྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་རོ་བོ་དང་། །

མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་ཆེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་ལྡན་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
ཐིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྟོང་ལས།

སྤྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པ་
དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྱིམས་ཞིང་དུ་རྒྱུ་འཕེལ་ན། །

འབྲས་བུ་ཉིད་སྒྲིང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་

ཡང་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས།

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིད་འཛིན་སྐྱར་ཐོབ་སྟེ། །

འདི་ནི་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་དག་ཕན་ཡོན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བཟུབ་པ་

འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས།

ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་དག་གང་བསྐྱུང་བས། །

སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པར་སྒྲིབ་

ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།

བྱིམས་གཙང་ཕན་འདོགས་མང་བས་ན། །

བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པ་ཡོངས་མི་དགའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚུལ་

བྱིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས།

ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་དང་ཕྱད། །

ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱུ་གྱུ་གྱི་མཆོག །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། །

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས་
ལས། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ས་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བྱངས་
པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྱིར་
གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྲན་པ་
ཉི་བར་གནས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འདི་དག་གྱུང་
མཛོར་བསྐྱུས་ན། ལེན་པ་དང་བསྐྱུང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་ཆོག་
དང་པོ་འོ། །བསྐྱུང་བ་ནི་ཆོག་སྤྱི་མ་གསུམ་མོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པ་འོ། །
གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་འོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ན། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འོ། །

དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རིས་བདུན་པོ། །དག་
 སྡོང་དང་། དག་སྡོང་མ་དང་། དག་སྡོབ་མ་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་
 ཚུལ་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མའི་ཚུལ་བྱིས་ས་གང་ཡིན་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་བྱིས་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་
 བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་རང་རྒྱ་བ་ནི་རང་དོན་
 དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་
 སྤྱིར་ཚུལ་བྱིས་ས་མི་བསྟུང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་སྤྱིར་
 མ་ཡིན། ཚངས་པའི་སྤྱིར་མ་ཡིན། ལོངས་སྟོད་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། དབང་
 ལྷག་གི་སྤྱིར་མ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
 ཏེ། དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པས་འཛིགས་ནས་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟུང་བ་མ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་
 འཛིགས་སྒྲག་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོད་པའི་སྤྱིར་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟུང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་ནི། རམ་མཁའི་སྤྱིང་
པོའི་མདོའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། སློན་པོའི་
རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། ལས་དང་པོ་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཅོ་
བརྒྱད། རྩེས་སུ་བརྩུ་བ་ཞི་པོ་སྤྱིང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་།

དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ། །

ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །

དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པ། །

གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །

རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ལའང་། །

དུར་སྤྱིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །

བཅོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །

རབ་རྩ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང་། །

མཚམས་མེད་ལྟ་བོ་བྱེད་པ་དང་། །

ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །

གྲོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། གྲོང་ཁྱེར། གྲོང་རྒྱལ། ཡུལ་འཁོར་ལྟ་

འཛིན་པ་སློན་པོའི་ཉེས་པ་ལ། འཛིག་པ་དག །

ཅུ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །

སྒོ་སྤངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །

སྤོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །

རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བ་སྒྲོག་པ་དང་། །

སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་དང་། །

སྒོ་བ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །

སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །

པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །

རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། །

ཆོག་ས་བཅད་རྒྱ་ཡི་གཞན་སྤོང་དང་། །

བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །

ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྦྱར་བ་དང་། །

དག་སྤོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །

སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །

ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །

ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྟོང་རྣམས། །

ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་པ་རྣམས། །

དེ་དག་ཅུ་བའི་ལྷང་བ་སྟེ། །

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྩོམ་གསེར་གླིང་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས། ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། ཉེས་
བྱས་བཞི་བཅུ་ཅུ་གྲག་སྟོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། ། ཞེས་བཞེད་དོ། ། དེ་ལ་ཕམ་
པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི། བྱང་སའི་དོན་བསྐྱས་པ་སྟོམ་པ་ཉི་ལུ་པ་ལས།

ཆེད་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིས། །

བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །

སྤྱག་བསྐྱལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །

སེར་སྐྱས་ཆོས་ལོར་མི་སྟེར་དང་། །

གཞན་གྱིས་བཀགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །

ཁྱོས་ནས་གཞན་ལ་འཛོག་པ་དང་། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། །

དམ་ཆོས་འབྱར་སྐྱང་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཅུ་གྲག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །

འདོད་པའི་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག། །

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་.....ཆན་པ་རྣམས་ལ་གསུམ་མི་བྱེད། ཁྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། །
མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་
བྱེད། ཚུལ་གྱིས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར། ལ་རོལ་དད་ཕྱིར་སློབ་མི་བྱེད། སེམས་ཅན་དོན་
ལ་བྱ་བ་རྒྱུད། སྦྱིང་བརྩེར་བཅས་ན་མི་དག་མེད། འཛོལ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། འཕྲུལ་ནས་རབ་དུ་
རྒྱོད་ལ་སོགས། འཁོར་བ་གཅིག་པུ་བཞོད་པར་སེམས། བྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤྱོད་བ། ཉན་མོངས་
བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། བཀའ་ལ་ལན་དུ་གཤེལ་སོགས། ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོར། ལ་
རོལ་གད་གྱིས་འཆགས་པ་སྤྱོད། ཁྲོས་པའི་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག རྗེད་བཀྱར་འདོད་ཕྱིར་འཁོར་
རྣམས་སྤུད། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། ཆགས་པས་བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་བརྟེན། ཁྱིང་རེ་འཛིན་གྱི་
དོན་མི་འཆོལ། བསམ་གཏན་སྤྱིབ་པ་སྤྱོད་མི་བྱེད། བསམ་གཏན་རོལ་ཡོན་ཏན་བཟ། ཉན་ཐོས་
ཐེག་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད། རང་རྒྱལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བརྟེན། བརྟེན་མིན་གྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་བརྟེན། །
བརྟེན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་བྱེད། བདག་ལ་བསྤོང་ཅིང་གཞན་ལ་
སྤོང། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། ཁྲེ་ལ་སྤྱད་དང་ཡི་གེ་རྟོན། འདགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་
བྱེད། རན་པའི་རིམ་གྲོ་བ་སྤྱོད། སྤྱུག་བསུལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། བག་མེད་པ་ལ་རིགས་མི་
སྟོན། བྱས་ལ་ལན་དུ་པན་མི་འདོགས། གཞན་གྱི་སྤྱང་ན་སེལ་མི་བྱེད། ཁོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་
བྱེད། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། གཞན་གྱི་སྤྱོད་མཐུན་མི་འཇུག ཡོན་ཏན་བསྟགས་པ་སྤྱི་
མི་བྱེད། རྒྱེན་དུ་འཆོམ་པར་ཆར་མི་གཅོད། རྩེ་ལྷུལ་བསྟིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། སྦྱིང་བརྩེར་ལྷན་
ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། སེམས་དག་བལ་ཉེས་པ་མེད། །

གསུངས་སོ། །

དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་འོག་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་

མྱིར་ལུས་དང་དག་གི་དགོ་བ་བསམས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་གླིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གླིམས་ལ་
 བརྟེན་ཞིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་གཅིག་པུར་
 དགའ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟོང་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་
 པ་དང་། རྟན་པ་ལ་རིམ་གྱོ་དང་རྟན་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱོན་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྒྲག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྟེན་
 པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགོ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྒྲོ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་
 དང་། དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྟེན་འགྲུས་རྩེ་མ་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་
 གནས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱུང་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་བསྐྱུང་ཞིང་ཟས་གྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། རམ་གྱི་ཆ་སྟོད་
 དང་། ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱོས་བྱུང་མ་པ་
 དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱུབ་པ་
 དང་། བསྐྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་
 གྱི་ཚུལ་གླིམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གླིམས་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་
 བརྟེན་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་

ལྷན་པ་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤྲུག་བསྐྲུལ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱས་
 པ་བཟོ་ཞིང་ཚོར་ཏེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཛིགས་པ་རྣམས་ལས་
 བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་
 པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་
 དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 དག་འབར་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་
 སྒྲག་པ་དང་། འདུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དད་ཅིང་རང་མི་ཉམས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སློ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤྱོད་ཞིང་། དག་པ་
 གསུམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཚོང་
 རྒྱག་ལ་སོགས་པ་དམུ་ཤོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་ངོ་། །

འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་
 འཇུམ་པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ། །

རྒྱག་རྩ་འཇུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །

སློ་གཉེར་ངོ་འཇུམ་ཡོངས་སྤོངས་ཏེ། །

འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོའ་པོར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་བལྟ་བའི་ཆེ་འི་ལྟར་བལྟ་ན།

མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟ་ན་ཡང་། །

འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །

དང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་དུ་བལྟ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་པའི་ཆེ་འི་ལྟར་འདུག་ན།

ཀང་པ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་། །

ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཆེ་འི་ལྟར་ཟ་ན། ཡང་ཇི་

སྐད་དུ།

ཁ་བཀའ་བ་དང་སྐྱ་བཅས་དང་། །

ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཆེ་འི་ལྟར་བྱ་ན།

ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བབ་བཅོལ་དུ། །

སྐྱ་དང་བཅས་པས་མི་འདོར་རོ། །

སྒོ་ཡང་དུག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །

རྟག་ཏུ་བཅོམ་སྐྱུང་དགའ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་ཉལ་ན། ཇི་སྐད་

དུ།

མགོན་པོ་སྐྱུང་ན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །

འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དག་གི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྤྱི་བ་མང་པོ་དང་། སྤྱི་བ་རྣམས་པོ་
སྤངས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་དུ་ཉམས། །

སེམས་ནི་མི་མཉེན་རབ་དུ་རྩལ་པར་འགྱུར། །

ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་དག་དང་རབ་དུ་རིང་། །

སྤྱི་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །

རྟག་ཏུ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པ་མེད། །

སྤྱགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྤྱེ། །

སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཉམས། །

སྤྱི་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བ་རྣམས་པོའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷ་

པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་
མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་
འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་ཞེ་སྒང་
བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཏི་ལྷག་བསྐྱེད་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཡོ་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནད་བར་བརྟག་
པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་དག་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་
བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་པ་རོལ་འབྲིད་པའི་སྤྲད་འཛོེད་མ་དང་འབྲ་
བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟེན་པ་རྟེན་གྱི་
ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་མདོ་ལས།

མི་ལམ་མིས་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུར། །

འབྲངས་གྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །

བསྟེན་ན་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འདོད་པ་རྒྱུད་བར་བྱ། ཆོག་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྒྱགས་ལ་དགའ་བྱུར་པ། །

དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུད་འགྱུར། །

དེ་ཡིས་སྒོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམ་པར་འགྱུར། །

ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཉམས་འགྱུར། །

ཞེས་པ་དང་།

གང་ཞིག་གཉིད་དང་སྤྲུགས་ལ་དགའ་བྱུར་པ། །

མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྒྲོམ་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །

དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་ཆེད་དེ། །

ནགས་ན་གནས་པའི་ཆོ་ན་འཆོ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །

ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བསྟན་པ་དེ་
དག་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱོ་བ་
གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྗེས་ཟིན་པ་
སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

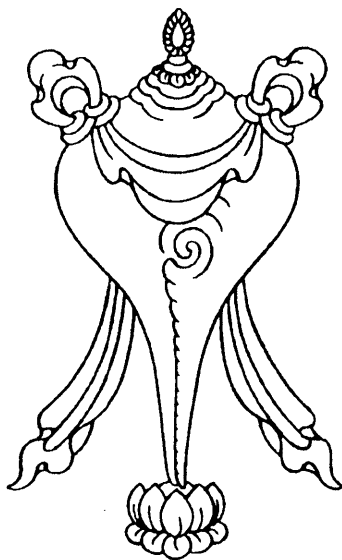
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ལྷ་
 རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ལྷ་
 དང་མིའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་དེས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་
 པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟེང་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་
 ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཚུབ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བྱེན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་
 ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཚུབ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་བཀྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཕྱག་བྲས་པ་ཡིན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་
 ཡིན། གཞོད་སྦྱོན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟོད་པ་ཡིན། ཇི་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་
 ཏུ་མཆོད་པ་ཡིན། བཅ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཆོང་དཔོན་དང་བྲིམ་

བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་
 དགོངས་པ་ཡིན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་གསུམ་པའོ། །

༼ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ།༽

༥ བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ། སྒྲིམ་ནི།

སྦྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །

སྤེལ་དང་དག་པ་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་སྦྱིན་བསྐྱས་སོ། །

ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་རྩལ་བྲིམས་

གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱེའོ། །ཁོང་ཁྱོ་

སྦྱེས་ན་སྦྱིན་པ་དང་རྩལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྤར་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་

དུས་གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་

སྦྱོད་ལས། ཁོང་ཁྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་

བའི་རྩ་བ་འཛོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

བསྐྱེལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །

སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །

ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །

ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཞེ་སྤང་ཁོང་དུ་ཞུགས་
པས། མདའ་དུག་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱུག་རྩུ་ལངས་
ནས་དགའ་བདེ་དང་ཞི་བ་མི་མྱོང་སྟེ། ཐ་མ་གཉིད་ཀྱང་མི་ཤེབས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་།

ཞེ་སྤང་བྱུག་རྩུའི་སེམས་འཆང་ན། །

ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་མྱོང་། །

དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། །

གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་པ་དང་།

མདོར་ན་ཁྱོ་བས་བདེར་གནས་པ། །

དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོང་དུ་ཞེ་སྤང་ཞུགས་
པས་སྤྱི་རོལ་དུ་ཁྱོ་གཉུམ་འབྱུང་སྟེ། དེས་མཛའ་བཤེས་དང་གཞིག་འཁོར་
ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཞིང་སུན་ནས། ཁོར་ཟས་བྱིན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་བརྟབ་བོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །

བྱིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་རྟེན་མི་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་ཆེད་
ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་
ལས། སེམས་སྤང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་ཆེད་ནས་བར་ཆད་
འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་མ་ལོངས་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་
ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

སྤང་ཞིང་བཅོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །

བཅོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །

དེ་བས་བཅོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །

སྤྲོ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་
ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་བསྐྱིམས་ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ། །

དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྷན་ན་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྐུ་མཇུག་བའི་མདོ་ལས།

ཁྱོད་པ་སངས་རྒྱུ་ལམ་མིན་ཞེས། །

རྟག་དྲུག་ལས་པ་སྒྲོམ་པ་ན། །

བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟོད་པ་འདི་ངོ་བོ་ནི། རི་མི་སྒྲུལ་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཟང་ཟེང་མེད་
པ་འི་སེམས་དང་། སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་རི་མི་སྒྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་
ནི། མདོར་བསྟུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟོད་པ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་སྒྲུལ་
པ་འི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ལེན་པ་འི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་
ངེས་པ་སེམས་པ་ལ་མོས་པ་འི་བཟོད་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་
པ་འི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །གཉིས་
པ་ནི། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །གསུམ་པ་
ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་འི་སྒྲོན་ས་
བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གམ་
བདག་གི་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་
ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་བག་གས་བྱེད་པ་བདག་
གིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལ་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། མི་འབྲུག་པ་
དང་། སྤྱིས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལྟར་ན། གཞན་དག་བདག་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ། ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟེན་པ་དང་། རང་གི་
ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་
ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱོན་ཅན་བྱུང་མེད་དུ་འབྱུང་བ་བརྟེན་པ་
དང་། ཕན་འདོགས་པར་བརྟེན་པ་དང་། དྲིན་ཆེ་བར་བརྟེན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟེན་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟེན་པ་ལ་བཟོད་
པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་སྦྱིན་ལྷ་བྱ་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་
སྤང་གིས་རང་དབང་མེད་ལ། ཞེ་སྤང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་དབང་
མེད་དེ། དེས་ན་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ལན་བྱ་
བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །

དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྤྱུལ་ལྟ་བུའི། །

དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་ཁྱོ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་སྤྱོད་བའི་
གཞོད་པ་འདི་ཁོ་ན་འདྲ་བ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བྱས་པས་གཞོད་པ་འདི་བྱུང་
བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་
རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

བདག་གིས་སྤྱོད་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །

འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས། །

དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ། །

བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་མེད་ན་པ་རོལ་
པོས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྟག་ས་མི་རྙེད་དེ། དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་པས་
གཞོད་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་།

དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །

གཉིས་ཀ་སྤྱག་བསྐྱལ་རྩྱ་ཡིན་ཏེ། །
 དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་སྤྱང་ན། །
 གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདིས་ལུས་བབྱང་པོ་
 གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་བྱ་བ་མི་འཛིན་པར། ལུས་ངན་པ་གཟེ་རེ་ཅན་བབྱང་
 བས་གཞོད་པས་རྩྱགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལན་པས།
 གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ལུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །
 དེག་རྟ་མི་བཟོད་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན། །
 སྤོད་སྤོངས་བདག་གིས་བབྱང་གྱུར་ན། །
 དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤུ་ལ་ཁྲོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིན་ཅན་བྱང་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།
 ལ་ལ་སྒྲིངས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱེད། །
 ལ་ལ་སྒྲིངས་ཏེ་ཁྲོས་གྱུར་ན། །
 དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་གང་གིས་བྱ། །
 སྒྲིན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །

ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་
སྒྲོམ། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲིག་པ་བྱང་། སྒྲིག་པ་བྱང་བས་ཚོགས་
ཇོགས། ཚོགས་ཇོགས་པས་འཆང་བྱ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་
ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འདི་དག་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ནས། །

བཟོད་པས་བདག་སྒྲིག་མང་དུ་བྱང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཟོད་པའི་པ་འོ་པ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དུ་མི་བརྟབ་ལ། བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་
བརྟབ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་
གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པའི་གྲོགས་གྱུར་པ། །

བདག་གིས་དབྲུ་ལ་དགའ་བར་བྱ། །

འདི་དག་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན། །

དེ་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་འདི། །

ཐོག་མར་འདི་ལ་བརྟེན་འོས་ཏེ། །

འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་པ། །

ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛོད་རྣམས་ལ། །

སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །

གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདི་དག་མགུ་བྱ་མང་པོ་

ཞིག །འདི་ལྟར་ཐུན་སུམ་པ་རོལ་སྒྲིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ས་ལས། འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་

ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྦྱིང་དུ་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

ཆོས་ཅམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་

རབས་གཞན་དུ་ཕ་མ་འཕ། སྤྱན་རྒྱུ་འཕ། སྒྲོ་བ་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་

ལ། དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ནི་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པས། ད་

ལྟ་གཞོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་སྦྱུང་དུ་སྦྱིང་དུ་སྤྱག་

པའི་འདུ་ཤེས་གྲིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །

ཆོས་ཅམ་དུ་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཞོད་པར་བྱེད་པ་འདི་
ནི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཅམ་ཆོས་ཅམ་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ནི་
གཤེ་བར་བྱེད་པ་འཇམ། བརྟེན་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། བརྒྱད་བཀག་
བྱེད་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྟོག་གམ། སྤྱེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་
དོ། །སྤྲུལ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ནི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་ལ། གཞོད་པའི་མཆོག་ནི་སྟོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྲིས་འཆི་བས་སྟོག་བཅད་མི་དགོས་སྤྲུལ་དུ་བསམས་
ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

སྤྱུག་བསྐྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྲལ་
གསུམ་གྲིས་ཉིན་ལ། བདག་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་བྱའི་སྤྱུག་བསྐྲལ་
བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་སྤྲུལ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་གྲིས་གཞོད་
པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡོངས་སུ་བབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྒྱང་མའི་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སུ་བབྲང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བབྲང་ནས་
གཞོད་པ་ཤུན་ཆོག་ལ་ལན་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྤྲུལ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་

པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོབ་པར་དགའ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་དང་དུ་སྤང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་
 བསྐལ་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱད་དང་དུ་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 དོན་གྱིས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་
 ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། དགོན་མཆོག་དང་སྒྲ་མ་མཆོད་
 ཅིང་བསྐྱེན་བཀུར་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་
 དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྤྲད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ། རལ་བ་དང་། དུབ་པ་
 དང་། ཆ་བ་དང་། བྱང་བ་དང་། བཀྱས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་
 ཀྱི་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོབ་པར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་
 ཡང་དཔེར་ན། རད་དུག་པོའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཏར་
 སོགས་ཀྱིས་ནད་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ཡི། །

སྤྱག་བསྐལ་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། །

ཟུག་རྩུ་ཁོང་བརྒྱག་གཞོད་བསལ་ཕྱིར། །

ལུས་མ་གཏོད་པའི་སྤྱག་བསལ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱག་བསལ་དང་དུ་སྦྱངས་ནས་འཁོར་
བའི་གཡུལ་རོ་བསྐྱོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཛོམས་པ་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་
པོ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་དགྲ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་བསད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ན་དཔའ་བོར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་མཚོན་བརྟེན་པ་དང་
འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

སྤྱག་བསལ་ཐམས་ཅད་བྱད་བསད་ནས། །

ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་དགྲ་འཛོམས་པ། །

དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །

ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི།
བྱང་ས་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྒྱད་ལ་མོས་
པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་སྦྱོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པ་འོ། །

བཟོད་པ་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་
གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་། སྟིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ།
གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆོད་མེད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། བད་མེད་པ་དང་། སྙན་གྲགས་དང་། ཆོ་རིང་
བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་
ལས།

འཁོར་ཆོ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །

བད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །

ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཛོ་བ་དང་། །

འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩུ་བཞི་པའོ། །

༼ལེའུ་བཙེ་ལུ་པ། བཙུན་འགྲུས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།༽

༥ བཙུན་འགྲུས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྒྲུལ་ནི།

སྒྲུལ་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

སྒྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འགྲུས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

བཙུན་འགྲུས་པ་རོལ་ཕྱིན་བསྐྱུས་སོ། །

ཞེས་པ་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་
ལྡན་ཡང་། བཙུན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་ཡོད་ན་དགོ་བ་མི་
འགྲུབ། གཞན་དོན་མི་རུས། བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་
མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྒྲུལ་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་
གྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་མི་འགྲིབ་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲུལ་པ་

ལས།

བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །

ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་
ལས་རྒྱལ་ལྷས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བྱང་རྒྱུར་
དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱུར་མཚོག་འཚང་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙོན་
འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱུར་དཀར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བཙོན་
འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་རྒྱུར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་པོས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

རྟག་དུ་བཙོན་འགྲུས་གང་བརྩམས་པ། །

དེ་ལ་བྱང་རྒྱུར་ཡོད་མི་དགཤ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དག་བ་ལ་སློ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚོས་

མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ལས། བཙོན་འགྲུས་གང་ཞེན། ལེ་ལོའི་གཉེན་
པོ་སྟེ། དགོ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྒྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེ་
རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།

དགོ་ལ་ཡང་དག་སྒྲོ་བ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྤྲད་
པའི་ལེ་ལོ་འོ། །

དེ་ལ་སྒྲོམ་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་ནི། ཉལ་བ་དང་། གཉེས་པ་དང་། གཉིད་
ལ་སོགས་པ་ཡིད་དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་ཞེན། ཆོ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་ཞེས་པ་ནི་འགྲིབ། སྟོག་ནི་ཆད། ཆོའི་འདུ་བྱེད་ནི་
འདོར། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
བཙོན་འགྲུས་དང་བརྟམ་བ་བརྟན་པོས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

སྦྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །

རི་སྦྱིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཁར་ཚོགས་བསགས་པས་ཚོག་གམ་སྒྲམ་

ན། དུས་ཐུག་ནས་བསག་ལོང་མི་འོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། །

དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆིའོ་སྟུམ་

ན། སློ་སྟོས་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །

བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པས། །

ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །

སློ་བུར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན། བར་དུ་

སྐྱུལ་འོང་བ་ལྟར་འདོར་བའམ། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་སྤང་

དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས།

དེ་བས་པར་དུ་སྐྱུལ་འོང་ན། །

ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྡང་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྟོམ་འོང་ན། །

སྐྱུར་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།

མགོ་འམ་གོས་ལ་སློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །

དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །

ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྤྲད་འབད་འཚལ་ཏེ། །

དེ་བས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྲིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་དན་པས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་སྐྱམ་ནས་སེམས་ཞུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཞུམ་མི་
དགོས་པས་སྤྲིད་ལུག་དེ་སྤྲང་བར་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་ཞུམ་མི་དགོས་སྐྱམ་ན། ཇི་
སྤྲང་བྱ།

སྤྲང་བུ་ཤ་སྤྲང་བུང་བ་དང་། །

དེ་བཞིན་སྲིན་བྱར་གང་གྱུར་པ། །

དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགའ་བླ་མེད་ཐོབ། །

བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །

ཕན་དང་གཞོད་པ་རོ་ཤེས་པས། །

བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་པ་མ་བཏང་ན། །

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྲིད་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དག་འདུལ་བ་དང་རྩལ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དག་

བ་ལ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་
སྤང་བར་བྱའོ། །

བཙུན་འགྲུས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དང་།
སྦྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་
གོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ནི།
དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
མ་བོད་ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དག་པའི་བཙུན་འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྟུང་དུ་
གོ་ཆ་བྱོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ལྷ་
རིའི་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་
ཅམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བཙུན་འགྲུས་སྟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །གོ་ཆ་བོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གྲང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམས། །

བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །

སེམས་ཅན་ཆད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །

གོ་ཆ་བགོས་པ་ཆད་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་བད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་
 གང་། དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེང་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ། དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེང་ཅིག་
 ཏུ་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐྱལ་པ་བབྱང་བས་བྱང་རྒྱལ་མི་ཚོ་ལ་གྱི། བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གོ་ཆ་གོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་
 ལས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་
 དགོས་ན་ཡང་བདག་སྟོབར་བྱེད་དེ། དུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་བ་དང་། སྟུག་
 བསྐྱལ་ཆེས་རྒྱུད་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལ་
 བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་
 ཡིན་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་། སློག་སེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་ཅི་མི་
 འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས།

ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །

རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྐྱོན་གཟུགས་ཏེ། །

ཕ་ལ་སོགས་པས་སང་གོ་བཞིན། །

ཉོན་མོངས་ཚོགས་གྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་སྒྲིམ་ན། རི་སྐད་དུ།

ཡུངས་མར་གང་བའི་སྒྲོད་བསྐྱར་ལ། །

རལ་གྱི་ཐོགས་ལ་དུང་བསྐྱད་དེ། །

བོ་ན་གསོད་སྒྲིགས་འཇིགས་པ་ལྟར། །

བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བ་ནི། པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་དུག་ལ་
ལྷས་དང་སྒོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་པ་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་
འབད་ན། བཙོན་འགྲུས་རྣམས་པ་ལྟས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲག་དུ་བྱེད་པའི་
བཙོན་འགྲུས་དང་། གྲུས་པ་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། མི་གཡོ་བའི་
བཙོན་འགྲུས་དང་། མི་ལྟོག་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་
བཙོན་འགྲུས་སོ། །

དེ་ལ་ཏྲག་དུ་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་མ་ཆད་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ན། ཅི་ནས་ལྷས་སྒྲོ་བར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྩོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གྲུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དག་འ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་སྟུར་དུ་
 བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ལྟར་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །

ཉི་མ་བྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །

སྤང་ཆེན་མཆོར་ཕྱད་འཇུག་པ་ལྟར། །

ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མི་གཡོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། རང་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉན་མོངས་པ་
 དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །

མི་ལྟོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། གཞན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། དམ་གྟོད་
 དང་། འབྲུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་མི་ལྟོག་
 པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

ར་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེས་
 མཐོ་བར་སེམས་པ་མེད་པའོ། །

དཀྱིག་སྤྱུལ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བྱ་བ་ལ་
 གྲོགས་མེད་པའི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩུ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་སྒྲིབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་བཤད་ནས། ཚོག་པར་མི་འཛིན་
པའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ལ་ངོམས་ཚོག་
མེད་པར་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སྤྱི་གྲིའི་སོར་ཆགས་སྤྱང་ཕྱི་ལྟའི། །

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །

རྣམ་སྤྱིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཙོན་འགྲུས་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་
གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བཙོན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྗེས་ཐེན་པ་
སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་
སྤྱེལ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མཛོད་པར་རྫོགས་པར་
འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །

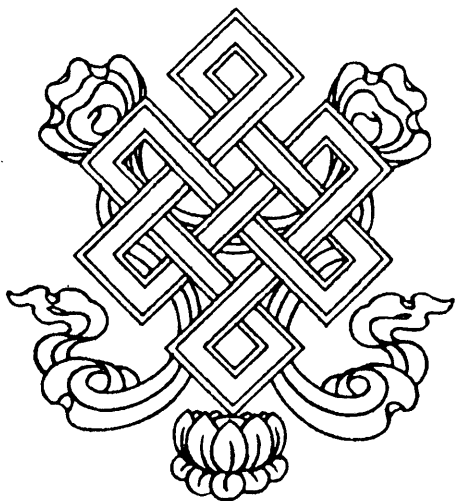
གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་སྲིད་
པའི་བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྲོད་འདོད་པ་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙོ་ལུ་པའོ། །

॥

༼ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ།༽

༥ བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ། སྒྲིམ་ནི།

སྒྲིམ་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

སྤྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །

སྤྱེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

བསམ་གཏན་པ་རོལ་སྦྱིན་བསྐྱུས་སོ། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་
ཡང་། བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་
ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་བས་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
སྦྱོད་འཇུག་ལས།

སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །

ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྦྱེ་
ལ། མངོན་ཤེས་མ་སྦྱེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་ལས།

ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། །

མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །

དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་
སྐྱེས། ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྱིང་
ལས།

བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་
ཞེན་པ་འདོར། མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མང་པོ་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་འདོར། །

རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་འཛིན་མངོན་པར་འབྱུང། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་
རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་
ལས།

ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛུམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་
 ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་
 ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འབྱུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་
 འགོད་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་
 འགོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་
 དག་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དག་བ་ལ་སེམས་
 གནས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་

བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདུ་
འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྟོད་འབྲུག་ལས།

ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱ་བ་དོན་དུག་
གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་འཛི་འི་མཆན་ཉིད་དང་། འདུ་འཛི་འི་རྒྱ་དང་།
འདུ་འཛི་འི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པ་འི་མཆན་ཉིད་དང་། དབེན་པ་འི་རྒྱ་དང་།
དབེན་པ་འི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དེ་ལ་འདུ་འཛི་འི་མཆན་ཉིད་ནི། བདག་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་དང་འཁོར་
དང་ལོངས་སྟོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡེངས་པའོ། །

འདུ་འཛི་འི་རྒྱ་ནི། ཆགས་པ་སྟེ་བྱ་སྤྲད་དང་གཡོག་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་ལ་
ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་འདུ་འཛི་
མི་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཆགས་པ་འི་ཕྱིར་དང་རྟེན་སོགས་ལ། །

སྟེད་པས་འཛིག་རྟེན་མི་སྟོང་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདུ་འཛིན་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་སྤྱི་ནི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེལ་བའི་མདོ་ལས།
བྱམས་པ་འདུ་འཛིན་ཉེས་དམིགས་ཉི་ལུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལུ་གང་ཞེ་
ན། ལུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། དག་གིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཡིད་
ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་པའི་གཏམ་
བྱིས་ཀྱང་གོས་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་པ་ཡིན། བག་མེད་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་
བྱང་རྩལ་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་
དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བྱུང་དང་རྩལ་མ་དག་ལ་སྟེན་བསྟེན་ནས། །
སྟེན་པར་བྱ་བའི་བྲིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེས། །ནམ་ཡང་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་མཆོག་
མི་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་བསྐྱིབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ། །

བདག་གྲང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །

བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་
ལས།

བྱ་དང་རྩུང་མ་དག་ལ་སྟེད་སྤངས་ནས། །

ཁྱིམ་གྱིས་སྐྱག་སྟེ་ཁྱིམ་ལས་མངོན་བྱུང་བ། །

དེ་དག་བྱང་རྩུབ་མཆོག་ནི་རྟེན་མི་དགའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་

གཉིས་ཏེ། རྟེན་གྲགས་དེ་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་

སྤྱག་བསྐུལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་འཇུག་ལས།

རྟེན་དང་གྲགས་པའི་ཆོགས་བཅས་ཏེ། །

གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། །

དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། །

སྤྱག་བསྐུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་འཛི་དེ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །དབེན་

པའི་རྒྱ་ནི། གཅིག་ཕུར་དགོན་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། དུར་ཁྱོད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྦྱིབས་སམ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གང་
ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་གྲགས་བྱ་
བ་ཡིན་ལ། གྲོང་ལས་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་ཡན་ཆད་འདས་པ་དེ་ལ་དགོན་པ་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །

རྒྱུད་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ། འདུ་
འཛི་ལས་བྲོས་ཏེ་དགོན་པ་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
བས་སྟོམ་དང་། མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་རྣམས་ཕུལ་བ་
བས། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་བསྟན་པའི་
བསམ་པས། དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་བ་ཅོམ་ལ་མཉེས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁྲི་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཟས་དང་སྒོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྒྱམས་དང་། །

མེ་ཏྲག་སྒོས་དང་ཕྱེང་བ་རྒྱམས་གྱིས་ནི། །

ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །

གང་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་རབ་རྩ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །

འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །

དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་བདུན་བོར། །

འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་

དང་། ཉམ་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས།

དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་རྟག་རྩ་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདོད་པ་མེད། །

ཟག་པ་རྒྱམས་ནི་རྒྱམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགོས་པ་རྒྱམས་གྱི་གཙོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། མདོ་

སྡེ་དེ་ཉིད་ལས།

གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལ་དག་འསྐྱོངས་ལ། །

རྟག་རྩ་དབེན་ཞིང་ནགས་ཁྲོད་བསྐྱེན་པར་གྱིས། །

བསེ་རུ་ལྷ་བྱུར་རྟག་དུ་གཉིས་མེད་བྱོལ། །

རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་བསྐྱད་
ལ། བདག་དགོན་པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོངས་སྒྲིམ་དུ་བསམ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་བ་འདི་གོང་དང་གོང་བྱིར་ལ་སོགས་
པ་གཡེང་བའི་ས་སྤྱོགས་ནས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་བློས་ཏེ། དགོན་པར་
འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིས་འཛིགས་ན། བྱིས་བདག་དྲག་ལུལ་ཅན་
གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་འཛིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །རྟེན་པ་དང་
བཀྲུ་སྟེས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོས་འཛིགས་ཤིང་
སྐྱག་གོ། །མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ཡུང་
པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་དང་ལྷ་འི་བྱའི་བདུད་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་
སྐྱག་གོ། །དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་
སྐྱག་གོ། །བདག་དེ་ལྷ་བས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་དགོན་པར་འོངས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས། ད་ལྷ་བདག་དགོན་པ་
ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྒྲིམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་གྱིས་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་

སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོན་བདག་གཅན་གཟན་དང་། རྩོམ་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱན་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འབྲུབ་བམ་སྦྱུམ་
 ཏུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །ངག་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་
 པ་ན་ངག་འབྲུལ་དང་། སྤུམ་དང་ངན་སྦྱས་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་ཞིང་འདུག་ན།
 འོན་བདག་ཆ་བྱ་དང་ནེ་ཙོ་དང་འཇོལ་མོ་དང་ཙོ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་
 ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འབྲུབ་བམ་སྦྱུམ་ཏུ་བསམས་ལ་དེ་
 ལས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །སེམས་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། སྤག་དོག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཤིང་འདུག་ན།
 འོན་བདག་རི་དྲགས་དང་། སྤྱ་དང་སྤྱེའུ་དང་དོམ་དང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་
 ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འབྲུབ་བམ་སྦྱུམ་ཏུ་བསམས་ལ་དེ་
 ལས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་
 འོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་
 བརྟགས་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མི་སྤྱག་པ་སྦྱོམ་པའོ། །ཞེ་སྤང་
 གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་སྦྱོམ་པའོ། །གཉི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་

སྒོམ་པའོ། །ཕྱག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པའོ། །ང་
རྒྱལ་གྱིས་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་རྗེ་བ་སྒོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆ་
མཉམ་དུ་རགས་པའམ་རྣམ་རྟོག་མང་ན་རྒྱུད་སྒོམ་པའོ། །

དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་ཆེན་མི་སྤྲུག་པ་བསྒོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་
སྟེ། དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ཤ་དང་ཁྲག་དང་། ལྷགས་པ་དང་། རུས་པ་
དང་། ཀླུ་དང་། རྩ་སེར་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། ལྷ་བས་
དང་། མཆིལ་མ་དང་། སྤྱི་ས་ལ་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྩས་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་
ཡིན་སྟུམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་སྟེ། རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་
ཞི་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཞི་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་
དང་། བཞི་དང་། ལྷ་ལོན་པ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲོས་པ་
དང་། རྣམ་པར་རྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འབྲས་གཞིགས་པའི་རོ་མཐོང་
ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟུམ་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་ཞི་བའི་རོ་
དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཀའ་རུས་ལ་ཤའི་རི་ཆགས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་དྲ་བ་
བྲང་བྲང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཀའ་རུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གྲེས་པ་དང་། ཞི་
ནས་ལོ་དུ་མ་ལོན་པ་རུས་པ་དུང་གི་མདོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་པ་དང་། ཐིམ་འི་
མདོག་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་ཡང་། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟུམ་དུ་

སྤྱར་རོ། །

ཡང་རང་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉིན་པོར་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ།
སྤྱིར་བྱམས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། གང་ཐོག་མར་སྤྱིང་དུ་སྤྱག་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་བསམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་
བྱམས་པ་དེ་ཉི་ལམ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྲེས་པ་རྣམས་ལ་ལོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་ཐམས་པ་རྣམས་ལ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་ལོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་རང་གི་གྲོང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་ལོ། །དེ་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པ་
སྤྱགས་བཅུར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་ལོ། །

ཡང་རང་གཉི་མཁུག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉིན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་སྒྲོམ་པ་ནི། སྤྱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་གང་ཞིག་གིས་
སྤྱ་ལུ་ལྗང་པ་འདི་ཤེས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་སོ། །གང་
གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་
ཆོས་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
ལུགས་ལས་ལྷོག་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །
དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རང་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱེན་
དང་འབྲེལ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དག་སྒོར་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་
སྒྲེས་པས་འདི་སྒྲེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས།
སྒྲེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་ཁྱ་ཞི་དང་། སྤང་ན་དང་སྒྲེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་
བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
འདོད་ཁམས་སུ་འོ། །སྒྲེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྒྲེས་ལ་འོ། །དེ་
ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤེས་བྱ་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་
སྟེ། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དག་བའམ་མི་དག་
བའམ་མི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་
བྱའོ། །ལས་དེའི་ས་བོན་བསྒྲོས་པའི་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱུར་
ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ནས་རུར་རུར་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་
ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །མིང་
དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་སྒྲེ་མཆེད་

དུག་ཅེས་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་རེག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རེག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལམ་
 བཏང་སྟོམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚེར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚེར་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚེར་བ་སྤྱོད་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་
 ཞེན་པ་ནི་ཚེར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལ་བྱལ་བར་
 མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤྱིར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྤེད་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། ཡང་སྤྱིད་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ལས་ལུས་དང་རྒྱུ་དང་ཡིད་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་དེ་ནི་ལེན་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་གྲུབ་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱེས་ནས་མངོན་དུ་
 གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྦྲིན་པ་ནི་རྣམས་པ་དང་། འཇིག་པ་ནི་འཆི་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཤི་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་བ་ནི་ཆོངས་པས་
 མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ནི་
 བྱུང་ན་ནོ། །བྱུང་ན་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཏུ་སྦྱ་བ་ནི་སྦྱེ་སྤྱགས་སོ། །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལྟའི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །
 གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་

ནི་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་
 རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་
 དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་
 སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྟེན་འབྱུང་ལས།

ཡན་ལག་གྲེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་གང་། །

དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

སྤྱབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག །

ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །

གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། །

དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས། །

གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །

ལྷག་མ་བདུན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ནི་ས་བོན་འདེབས་
 མཁན་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་ལྟ་
 བུའོ། །སྲིད་པ་ནི་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་སྤྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ། །
 གཞན་ནི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་
 བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོ་བ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ན་ག་
 ཞིའི་བར་དུ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་

བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱི་ཤི་
 བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་སྟེ་མ་
 བདག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་བསྐྱབ་བོ་སྟེ་མ་དུ་མི་སེམས་སོ། །
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདི་སྟེ་མ་དུ་བདག་ཅག་ནི་མ་རིག་པས་མངོན་པར་
 བསྐྱབས་སོ་སྟེ་མ་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་འདི་སྟེ་མ་
 དུ་བདག་གིས་ཀྱི་ཤི་མངོན་པར་བསྐྱབ་བོ་སྟེ་མ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཀྱི་ཤི་ཡང་
 འདི་སྟེ་མ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་བས་མངོན་པར་བསྐྱབས་སོ་སྟེ་མ་དུ་མི་སེམས་པའི་
 བར་དུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་
 ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཀྱི་ཤི་བར་དུ་
 མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 ལས་ཀྱི་ཤི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 བད་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བལྟོ། །

ཡང་ན་བད་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
 ཁམས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་གྱི་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་མངོན་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྤྱད་པའི་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཟོས་པ་དང་འཕུངས་པ་ལ་སོགས་པ་
 འདུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མེའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དབུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་

བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྣམ་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ནང་སྤྱབས་ཡོད་པ་
 འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་འི་ཚྭ་གས་
 དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་ཁམས་
 ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུན་འདི་དག་མེད་པར་ལུས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ནང་གི་ཁམས་
 དུག་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་མངོན་པར་འགྱུབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་དུག་ཀྱང་འདི་སྦྲུམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བོ་སྦྲུམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ལུས་ཀྱང་འདི་སྦྲུམ་དུ་བདག་
 བོ་རྒྱུན་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྦྲུམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་འདི་
 དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་
 ཚོ་དུ་ལ་རྫོགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་
 གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ། །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ནི་ད་ལྟ་བུར་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྟེན་པ་དང་སྟིད་
 པའི་བར་ནི་སྟེ་མ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱང་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་སྐ་ལེའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། ཇི་སྐད་
 དུ། དེ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ ཅིས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་

བ་འགགས་པས། ག་གི་དང་། ལྷ་དན་དང་སྤྲེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། ལྷ་ག་
བསྐྱལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་
འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་སྤྲུག་དོག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་
སྒྲོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བདེ་བ་
འདོད་ལ། བདག་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་
སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པས་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཅེས་པ་མཉམ་པོར་
བསྒྲོམ་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །

ང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒྲོམ། །

བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཉམ་པས་ན། །

ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་
ནི། བྱིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བབྱུང་ནས་རང་
ཆོས་བྱས་པས་འཁོར་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་
གཅེས་པར་བབྱུང་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བོ། ། དེ་

ལྟར་ཡང་།

བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །

ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །

འདི་གཉིས་གྱི་ནི་ཁྱད་པར་སྟོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
བདག་འཛིན་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་
ལ་གཞན་བདག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

བདག་ཉིད་སྦྱོན་ཅན་གཞན་དག་ལ། །

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དོར་བ་དང་། །

གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་པ་འཕ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཤས་ཆེན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་སྟེ། བབྱང་བ་དང་རྗེས་འགོ་ལ་སོགས་པ་དུག་
སྟོམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་ལས།

བབྱང་དང་རྗེས་འགོ་འཛོག་པ་དང་། །

རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །

ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་སྦྱབ་བསྦྱར་གསུམ་མེད་པར་
 ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལྷགས་སམ། མར་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ཕྱག་
 སྟོལ་དང་བཞེད་པ་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱར་དང་
 དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་དག་ནི་སེམས་
 སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །

བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་
 བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱབ་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་
 གི་རྒྱུད་སྟོང་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི་རང་སྟོང་དུ་རུང་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱབ་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
 བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བསྐྱེད་པ། མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། རྫོམ་
 སེམས་དང་བྲལ་བ། རོ་སྟོང་བ་མེད་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 གང་ཡིན་པ་འདྲི་ནི། དེ་དག་གི་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་

སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་གྲུ་གྲུ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའོ། །ལུས་
 སེམས་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའོ། །མཚོག་དུ་རབ་དུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི། ངང་
 གིས་འཇུག་པའོ། །རྫོམ་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་བྲལ་བའོ། །རོ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པའོ། །མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །

ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་
 པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ནི། སིམ་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ནི། བཏང་སྒྲོམས་དང་ལྡན་པའོ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོབས་བཙུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན། སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་པར་ལྟ་གཤམ་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་།
 ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་མཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་
 ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་
 བོ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་
 གོ་གས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་གཅིག་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །

འོ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྲགས་པ་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཅི་
 ཅུམ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་ཅུམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛིག་པ་དེའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་དེའི་
 རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤྲེ་རྒྱན་ལས།

ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །

སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་ཕྱིར་དང་། །

ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །

ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་སོ། །ལྷག་
 མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའོ། །

བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོན་བ་
གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་སྦྱིང་རྗེས་ཟིན་པ་
སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་
གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བསམ་
གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

འདོད་སྟོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་དག །

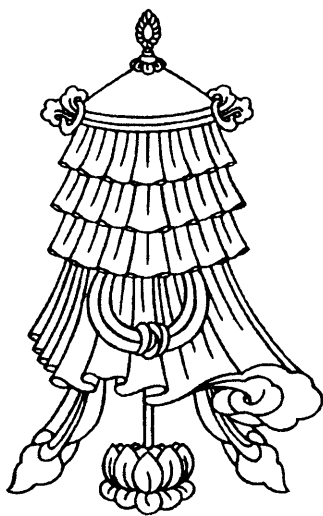
རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །

ཆངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགོ་རྒྱས་དང་། །

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
 བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེན་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། ॥

༼ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། འེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ།༽

༥ འེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ། སྒྲོམ་ནི།

སྒྲོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

སྦྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

འེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

འེས་རབ་པ་རོལ་སྦྱིན་བསྐྱས་སོ། །

ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་

ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྷན་ཡང་། འེས་

རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་

མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། ལོང་བྲིད་མེད་པའི་ལོང་བའི་ཚོགས་གྱིས་

ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་མི་རུས་པ་དང་འབྲའོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས།

དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་རྣམས། །

ལམ་ཡང་མི་འེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་རུས། །

འེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྦྱིན་ལྔ་ཡིས། །

དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྩས་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན། ལོང་བྲིད་གྱིས་ལོང་བའི་
 ཚོགས་གོང་ཁྱེར་དུ་བྲིད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ། །

མིག་ལྡན་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །

ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གྱིས། །

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་བྲིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །

ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདེའ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཚོག་མོད། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
 རྣམས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། མི་ཚོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྦྱོར་ལས།

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །

ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་། །

གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །

དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་གང་དུ་འཆིང་ཞེ་
ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཚུགས་གཅིག་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྷུང་
ནས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་
གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཀྱང་
བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་དོ། །ཤེས་
རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བརྟེན་ན་ཡང་གྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་ས་ལས་མི་
འདའ་བས། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོ་
གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འཆིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་
འཁོར་བར་འཆིང་བས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འཕགས་པ་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་
ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་མ་བྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་བྱེན་

པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པ་འོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་མ་བྱེན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་
 བ་འོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་བྱེན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་གྲུལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུད་གྱི་ལས་ལ་
 སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གྲང་། བདུད་གྱི་
 ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་གྲུལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་གྲུལ་
 བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུད་གྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བར་
 འདོད་པ་ལ་ལམ་བརྟག་པའི་མིག་དང་། ས་གཙོན་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་འཛོམ་
 དགོས་པ་ལྟར། མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་
 ལ། ཤེས་རབ་གྱི་མིག་དང་ཐབས་གྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་གྲང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྟུ་
 བ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཤེས་རབ་
 དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྦྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཉུང་བྱང་ཅོམ་ལ་མེ་སྤར་ཡང་།
 མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྐྱམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་
 ནས་མེ་སྤར་ན། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་བསད་གྲང་མི་སོད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཉུང་བྱང་ཅོམ་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་
 མི་སྦྱེ་ལ། སྦྱོན་པ་དང་རྩལ་སྦྱིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེག་གོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་
ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་རྩ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་
གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་
བོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་
ནི། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་།
བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་
རབ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་ནང་
རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་
པའོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི།
ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་

ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་
བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པ། གཞི་མེད་ཙུང་བྲལ་དུ་
ཤེས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་
ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་
སྟུང་པ་ལས་གྱུང་།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །

འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་སྤྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་གྱུང་།

ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས། །

སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི། །

རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལས། །

ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
ནི། །དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམས་པ་དུག་གིས་སྦྱོན་ཏེ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་
དགག་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པའི་
སྦྱོན་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྦྱོན་དང་། གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་
དང་། གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། རྩོམ་པོའི་བྱང་ཆུབ་
ལམ་སྦྱོན་དུ།

ཡོད་པ་སྦྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། །

མེད་པ་འདར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་གསུངས་
ཏེ། ལམ་རིམ་དུ་གསུང་ཅི་ན། དངོས་པོ་འམ་དངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདག་
གཉིས་སུ་འདུས་ལ། བདག་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ། །

འོ་ན་བདག་རྣམས་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་
ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན།
འདི་ལ་འདར་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་རྣམས་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་རིག་

རིག་གྲུ་གྲུ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སིལ་བྱ་ལས།

རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྲ་སྟེ། །

བྲ་གྲུ་འཕྲོ་བ་འདི་རང་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་བཟུང་ནས་ང་
དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་
བྲ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ། ། ཉོན་མོངས་པ་དེས་ལས་
བསྐྱེད་དོ། ། ལས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་དོ། ། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
རྣམ་འབྲེལ་ལས།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཞེས། །

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་གཟུང་
བའི་ཡུལ་དང་། རང་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། ། ཅིའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་
བྲ་ཞེ་ན། དེ་དག་རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
སིལ་བྱ་ལས།

མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་
ཞེན་པ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་ཅེས་བྱའོ། །

བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ།
དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྟུ་སྟུ་བ་གྱིས་མཛད་པའི་
རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས།

བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །

འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་
བདག་གམ་སེམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་
དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་གྱིས་ངོ་བོ་
མཐོང་བའི་དུས་ན་བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས།

གང་ཕྱིར་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་
བའམ་སེམས་སམ། གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
མི་འབྱུང་བའོ། །

ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྐྱེ་
བའམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའམ། ཏུས་གསུམ་
ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གྲུབ་ཟེན་ནམ་མ་ཟེན། གྲུབ་མ་ཟེན་
ན་རྒྱུར་མི་རུང་ལ། གྲུབ་ཟེན་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་། རང་ལ་རང་བྱེད་
པ་འགལ་བས་སོ། །

གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་རི་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་རི་སྤྱིད་འབྲས་
བུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་
བུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྟོགས་གཉིས་ཀ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཏུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ས་བོན་རུལ་བ་རུས་པ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མོ་
གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕན་གདགས་བུ་
འདོགས་བྱེད་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས།

དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །

ཏུས་གསུམ་ཉིད་ཏུ་མ་ཐོབ་སྤྱིར་། །

ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་
ཡོད་དམ། སེམས་ལ་ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་ཅེས་བདག་པར་བྱའོ། །ལུས་
འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་གྱི་སྤྲ་བ་ནི་ས་ཡིན།
གཤེར་བ་ནི་རྩ་ཡིན། རྩོད་ནི་མེ་ཡིན། དབུགས་དང་གཡོ་འགུལ་ནི་རླུང་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ས་རྩ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་
རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་རང་མ་གྲུབ་
པས། བདག་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། མིང་ནི་སྟོ་བུར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་
དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་གང་ཟག་
གི་བདག་གམ་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་
གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་
པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ན་ཤེ། རུལ་སྤྲ་རབ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་གོང་

ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞིག་རྩས་སུ་ཡོད། དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩལ་དེ་རྣམས་སིལ་བུར་སོ་སོར་བསྐྱོར་བ་
 བར་དང་བཅས་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་བ་ནི་དཔེར་ན་
 གཡག་རྩ་དང་ནེའུ་སིང་གི་ཚུལ་ལྟར་ཡིན། མི་གྲུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལས་གྱི་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། མཛད་སྤེལ་པ་ན་རེ། རྩལ་དེ་དག་གྲང་
 བསྐྱོར་བ་བར་མེད་པ་འབྱུང་ལ་མ་རེག་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་
 འདོད་གྲང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་དུ་མར་ཡོད། གཅིག་
 ཡིན་ན་རྩལ་དེ་ལ་སྤྱོད་གས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། སྤྱོད་གས་ཆའི་དབྱེ་བ་
 ཡོད་ན་ཤར་རྩལ་དང་ལྟོ་བྱང་དང་སྟེང་འོག་གི་ཆ་སྟེ། ཆ་དུག་ཏུ་སོང་བས་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །སྤྱོད་གས་ཆའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་གྲང་རྩལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འབྱུང་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། མཛད་སྤེལ་གྱི་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉི་ལུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་ལས།

དུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །

ཕྱ་རབ་རྩལ་ཆ་དུག་ཏུ་འབྱུང། །

དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །

གོང་བུ་རྩལ་ཕྱན་ཅམ་དུ་འབྱུང། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་བསགས་པའི་

དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལས། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་
མ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་དུལ་ཕྱ་རབ་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱིའི་
ཡུལ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་འདུག་པ་འདི་
ཅི་ཡིན་སྒྲུམ་ན་འདི་ནི་རང་སེམས་ཉིད་འབྲུལ་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་
འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེ་
དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ལུང་ནི། སལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

བག་ཆགས་གྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། །

དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །

སྤྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་ནི། སྤྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་
པར་དམ་བཅའ། མེད་པ་སྒྲུང་ཞིང་འདུག་.....མིའི་རྒྱལ་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱོད་ཤིང་ལྟ་
བྱ། པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྒྲུང་

བའི་.....སྤང་བ་རྒྱུ་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་དང་། སྤང་བ་འགྱུར་.....
 བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར། ཞིང་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བ་.....རིགས་དྲུག་
 གི། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་ནི། མི་ལམ་དང་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱི་
 གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རང་རིག་.....རང་
 རྒྱལ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པས། རང་གསལ་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་
 ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་
 མར་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་
 དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་མེད་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་
 སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཏུ་མར་ཡོད། སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དུས་
 གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་དམ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད། དང་པོ་ལྟར་
 བ་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་སྟེ་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་
 ལས།

དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །

དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་དབུས་བརྟག་དགོས། །

དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བརྟགས་ཕྱིར། །

འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་
དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་
གྲུབ་པོ། །དུ་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་གྲུབ་ན་སྐད་ཅིག་བསགས་པའི་དུ་
མ་གྲུབ་དུ་རུང་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་
གྲུབ་པོ། །དུ་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ། །

དོན་གཉིས་པ་བཤད་ན། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་
གསུམ་སྟོད་སྟོད་གང་དུ་གནས་པ་བཅུལ། གཟུགས་སམ་ཁ་དོག་ཅི་ལྟར་
འདུག་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དེས་ཤེས་ཅི་སྦྱོར་སུ་ཚོལ་བ་དང་།
དམིགས་ཤིང་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་ཚོལ། དེ་ཅི་ལྟར་
བཅུལ་ཡང་མ་མཐོང་མ་རྟོག་ན། མཐོང་རྒྱུ་ལས་ཁ་དོག་དངོས་པའི་མཚན་མ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་མ་རྟོག་པ་མ་ཡིན། འཚོལ་བ་པོ་
རང་བཅུལ་རྒྱུ་ལ། འཚོལ་མཁན་རང་སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྦྱ་
བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་གང་དུ་འང་བཅུལ་བས་
མི་མཐོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་
སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀའི་བར་ལ་ཡང་
མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྲུང་སེམས་ནི་དཔུང་དུ་མེད། བསྟན་དུ་མེད་པ།
བརྟེན་དུ་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་

པའོ། །འོད་སྤྱང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་
གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དེ་སྤྱིར་སེམས་ནི་གསོག་དང་གསོབ། །

ཡོད་པ་མིན་པར་རབ་ཤེས་ནས། །

དེ་ལ་སྤྱིང་པོར་མི་བབྱང་སྟེ། །

དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས། །

དེ་དག་ལ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་སྟེ། །

རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན། །

མཐའ་གཉིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་སུ། །

མཁས་རྣམས་དབུ་མར་སྦྱོད་པར་བྱེད། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོང་པ། །

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ། །

ངས་ཀྱང་དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ། ལས་

དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་
ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དེ་སྤྲུམ་གྲང་མ་
མཐོང་བས་ན། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྟེན་པ་དོན་མེད་དོ། །བྲུང་ཚུབ་
སྤྱོད་འཇུག་ལས་གྲང་།

གང་ཆོ་འགས་གྲང་མཐོང་མེད་ན། །

གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ། །

མོ་གཤམ་བྱ་མོའི་འགྲིང་བག་བཞིན། །

དེ་ནི་བརྟེན་གྲང་དོན་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་ལོ་པས་གྲང་།

ཀྱི་རྟོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །

ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་ན། དེ་འདྲིན་པའི་ནང་གི་སེམས་གྲང་མ་
གྲུབ་ཤེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་
ལས་གྲང་། སེམས་འདི་ནི་སྤྱོད་པོའམ། སེར་པོའམ། དམར་པོའམ།
དཀར་པོའམ། བཙོད་ཁའམ། ཤེས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། ཡང་དག་
པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་

བའམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་སོ་སོར་
 རྟོགས་ཤིག །སེམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ལྷ་
 བ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། རང་ན་མེ
 གནས། སྤྱི་རོལ་ན་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་གནས་པའི་སྤྱིར།
 ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
 སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ནས། །

གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རྫོང་བྱེད། །

ཅེས་པ་དང་།

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་གནས་པ། །

མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
 ཏོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཀག་ནས། རྟོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་
 དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་
 གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
 ཟླ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་གཉིས་པོ་འམ། སེམས་དེ་སྤར་དངོས་པོར་ཡོད་

པ་ལ། སྤྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱར་རུང་སྟེ། བདག་གཉིས་
 སམ། སེམས་ཤེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །ས་ར་ཉ་
 པས།

དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལྷུགས་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །

དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྤྲོན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་མིན། །

སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་མེད། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། །

དེ་ནི་སྤྱི་མེད་མཆོན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཆོ་དངོས་པོ་མི་ཆེད་པ། །

དེ་ཆོ་དངོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་
 དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བལྟས་ན་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་བས་ཕྱི་མ་སྒྲིན་ཆེ་

སྟེ། ས་ར་ཉས།

དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལྷུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །

དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྟུན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤྱང་
གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ནི་སྟེན། མདོན་པའི་ད་རྒྱལ་གྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་ཇི་སྐད་
དུ།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་པས། །

ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ལུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།

གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བལྟ་བ། །

དེ་དག་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསོར་ཅི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་འབྲུ་
སྟུན་བཏང་བས། ནད་དང་འབྲུ་སྟུན་གཉིས་ཆར་འབྲུས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་
ལ། ནད་འབྲུས་ནས་འབྲུས་སྟུན་མ་ལྟོན། ནད་པ་གསོར་མི་རུང་སྟེ་འཆི་
བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བལྟ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་
བྱད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བལྟ་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགོ་
སྟེ། དན་འགོར་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བའོ། ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་།

ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །

མེད་པ་པོ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲ་མ་བས་སྤྲི་མ་སྦྱོན་ཆེའོ། །

དོན་བཞི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྦྱོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་སྦྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་
ཆད་གཉིས་གྱི་མཐར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཏྲག་པར་ལྟ། །

མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏྲག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྟར་བ་ནི་ཚོངས་པ་འོ། །ཚོངས་པ་
ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །

འཛིག་རྟེན་ཡོད་པ་འམ་མེད་པ་ཞེས། །

འཛིན་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པ་སྟེ། །

ཚོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་ལྔ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་གང་གིས་
གྲོལ་ཞེ་ན། མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་

རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བཤམས།

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་.....ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་མེད་དུ། ཡོངས་ཤེས་པ། །

གཉིས་.....རྟག་ཆད། ལ་མི་བརྟེན་ཐར་.....འཁོར་བཤམས། བར་འབྱུར། །

ཞེས་པ་དང་།

དེས་ན་གཉིས་.....རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ། མི་བརྟེན་པ་གྲོལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །

མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་དབུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་
སྒྲུ་མ་ན། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤྱང་བྱང་རྩབ་
སེམས་དཔས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབུ་
མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །འོད་སྤྱང་དབུ་
མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
ཏེ། འོད་སྤྱང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་དུ་མེད་
པ། བརྟེན་དུ་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་
སྤྱང་འདི་ནི། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྤྱང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ། འོད་སྤང་འཁོར་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་
 གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུད་དུ་མེད་པ་
 བསྟན་དུ་མེད་པ། སྤྲང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤང་
 འདི་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞི་བ་ལྷུས་ཀྱང་།

ནང་ཡང་སེམས་མིན་སྤྱི་མིན་ཞིང་། །

གཞན་དུ་ཡང་ནི་ཆེད་མ་ཡིན། །

འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་གར་མེད་དེ། །

འདི་ནི་རྩང་ཟད་མིན་དེའི་སྤྱིར། །

སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབྱུ་མའི་ལམ་བྱས་
 ཀྱང་། དབྱུ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག་དུ་མེད་དེ། རོན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་
 དང་བྲལ་བ་སློང་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །ཇི་བོས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མི་
 སྤྲེས་ཤིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དགའ་སྟེ། ཁ་དོག་
 མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །

དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །

དུས་རྒྱམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དོན་དུག་པ་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་
འཆད་པ་ལ། འོ་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་འཇམ། དངོས་མེད་
གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་
ཅིག་ཡིན་ནམ། དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་ལ་ལ་དག་
མྱ་ངན་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྣམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རིན་ཆེན་
སྒྲེང་བ་ལས།

མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །

མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །

མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས།

དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་ཞེན། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་
འཛིན་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། སྒོ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་སྦྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

དངོས་པོ་དངོས་པོར་མེད་འཛིན་པ། །

ཟད་པ་སྦྱང་ན་འདས་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
ཀྱང་།

གང་ཆོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །

སྒོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །

དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །

དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
རབ་དུ་ཞི་བ། གཞི་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོག་དེ་དག་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཅད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་
བཅ། སེམས་གྱི་དོན་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་འཇམ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་གྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ནི། ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྤྱོད་ཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱོད་ཅན་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྒྲིན། །

མ་སྤྱོས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །

སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་བ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །

ད་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པར་བྱ་བ་འཆད་དེ། འོ་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅང་
དགོས་སམ་ཞེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དདུལ་ངོ་དེ་དདུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཡང་། བཞུ་བདུལ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་དདུལ་མི་སྤྱང་། དདུལ་རྩ་འདོད་ན་
དདུལ་ངོ་དེ་བཞུ་བདུལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཅན་སུ་སྤྱང་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་ཅན་སྤྱང་།

བས་ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་
སྟེ། སྡོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྩེས་ཐོབ་དང་། གོམས་རྟགས་
སོ། །

དེ་ལ་སྡོན་འགྲོ་ནི། སེམས་རྣལ་དྲ་དབབ་པ་འོ། །ཅི་ལྟར་དབབ་
ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྡོན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱའམ།
དེགས་ཀྱི་བྱ་མོས་དབེན་པའི་མལ་སྟན་བརྟེན་པར་བྱ། འདྲུ་འཛི་མེད་པ་ལ་
དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྦྱིལ་གྱུང་བཅས་ཏེ་
འདུག་ནས། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྡོན་འགྲོ་ལྟར་
བྱའོ། །

དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཁྱིད་ལྷགས་ལྟར་བྱས་ནས། ཡོད་མེད་སྒྲུང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་
འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཏི་ལོས།

མི་མཉོ་མི་བསམ་མི་ཤེས་ཤིང་། །

མི་སྦྱོམ་མི་དབྱུང་རང་སར་བཞག །

ཅེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར་ཡང་།

བུ་ཉོན་ཁྱོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག །

འདིར་བདག་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཕྱིར། །

མ་ཡངས་མ་བཅས་རང་དགར་ནི། །

ཀྱི་རྟོ་དྲུབ་པ་ངལ་སོས་ཤིག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་།

སྒྲུང་ཆེན་ལོ་བ་ནས་སེམས་ཚུགས་ཚུད་པ་ལྟར། །

འགྲོ་འོང་བཅད་ན་ངང་གིས་དལ་བ་སྟེ། །

འདི་ལྟར་རྟོགས་སོང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས། །

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ནི་ད་གྱིས།

གར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག། །

བཅས་བཅས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷག་པར་ཞོག། །

མ་བཅས་པ་ནི་སྟེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ལུལ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། རི་ཁྲོད་དབང་ཕུག་གིས་ཀྱང་།

གང་ལ་འང་སྟོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་སྒྲུང་། །

བློ་རྟོགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །

སྟོམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། །

ལེ་ལོ་བཏང་སྟོམས་དབང་མི་གཏོང་། །

རྒྱན་དུ་བྲན་པར་བསྟོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་དོན་གྲུབ་པ་ལས།

སྒྲོམ་པའི་ཆོན་ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་སྟེ། །

ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་དེ་ལ་སྒྲོམ་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་རྟ་པས་ཀྱང་།

གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །

རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལས་གཞན་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་བོས་ཀྱང་།

ཟབ་ཅིང་སྒྲོམ་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ། །

འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །

མ་སྒྲུམ་མ་འགག་གཏོད་ནས་དག། །

རང་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས་པ་ཡི། །

ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པ། །

སྒྲོ་མིག་ཞིབ་མོས་རྟོག་བྲལ་བས། །

བྱིང་རྟོད་རབ་རིབ་མེད་པར་ལྟ། །

ཞེས་དང་།

ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོམ་དང་བྲལ་བ་ལ། །

ཤེས་པ་སྒྲོམ་དང་བྲལ་བར་བཞག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
 གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྤང་བའམ།
 གཟུང་བའམ། རྟོག་པ་མཆིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་
 ལགས་སོ། །གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་གྲང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་
 འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
 མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་
 སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་བསྒྲོམ་
 ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས་གྲང་།

སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དག་གི་དབང་ལྷུག་གི་ཞལ་ནས་གྲང་།

བསམ་བྱ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །

བསམ་མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་མོ། །

བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་བསམས་ན། །

དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་
མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་
བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་
པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱུ་མ་བདེན་རྒྱུང་
ལས་གྱུར།

མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་མཐོང་བར། །

ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས་གྱུར།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །

ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །

དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་ཅི་རྩས་སུ་བསགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་

སྤྱད་པ་ལས།

གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་སྐྱུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །

སྐྱུ་མ་གཞན་དང་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། །

སྒྲ་ཚོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྤྱད་པ། །

དེ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོགས་སྤྱད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཁྱིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱལ་ཞིང་། །

རྟ་དང་སྤྲང་པོ་ཤིང་རྟ་སྒྲ་ཚོགས་བྲས། །

དེ་ལ་ཅི་བཞིན་སྤྲང་བ་གང་ཡང་མེད། །

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་།

མི་རྟོག་བྲན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་ཀྱང་། །

བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་རྒྱན་མི་བཅད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། ཁྱིང་ལྟར་གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་

དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲོ་མ་སེམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། ཁྱིང་ལྟར་ཡང་།

བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ལངས་ཞེས་སྒྲོ་མ་སེམས་མེད། །

ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ཤེས་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཁྱིང་ལྟར་དོན་དམ་སྤྱོད་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དེའི་དང་ལ་དར་ཅིག་ཙམ་གནས་ན་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། གྲོག་
 པའམ་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྦྱན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱན་པའི་མདོ་
 ལས། ལྷ་རིའི་བྱ། གང་གིས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་
 གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེམ་ན་
 བསོད་ནམས་འཕེལ་ལོ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། ལྷ་རིའི་བྱ་གང་སངས་
 རྒྱས་སུ་ལུང་བསྐྱན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཐར་ཅིག་བསམ་གཏན་སྟན་ཞུགས་ན། །

ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ། །

སྟོག་བྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་མང་
 པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམ་པ་བས་ནི། ཉན་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེམས་
 པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྦྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་
 དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་

འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཚོགས་བསགས་པ་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་
 ཉིད་བྱན་གཅིག་བསྒྲོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་
 ཉིད་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་གནས་ན། གཞན་དག་བ་དེ་དག་གིས་བདག་གོལ་བ་
 མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཚས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་བྱིས་སུ་བྱེད་ཅིང་། །

བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བསྟན་བྱས་ཀྱང་། །

ཡང་དག་དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན། །

བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གོལ་མི་འགྱུར། །

ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཚས་འདི་སུས་ཤེས་པ། །

ནམ་ཡང་དེ་ནི་ཚས་ཀྱན་ཆགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།

ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་འགྱུར་གྱིས། །

དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་རུས་མ་ཡིན། །

དེ་བས་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་མཚོག་ཡིན་གྱིས། །

མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྲ། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚས་བྱི་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཉན་པ་

དང་། འཆད་པ་དང་། ཁ་རྟོན་བསྐྱལ་པར་བྱས་པ་བས། ཉི་མ་གཅིག་

བསྒྲོམས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་

གྱིདོན་དང་ལྡན་ན། ཆོས་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །སྐྱབས་
 ལུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རྩོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྟོག་
 མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པར་ཤེས། གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་
 ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
 མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་
 ལུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 གྱིད་བྱིངས་སོ། །ཆོས་གྱིད་བྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་
 ལུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིད་བྱིངས་རྗེས་སུ་སོང་བ་
 མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་གྱིད་བྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པར་
 སྒྲོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་འདུས་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་
 བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟེང་མེད་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་
 པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་
 ཅིང་། ཡོ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དང་

སྤྲུགས་གྱི་བརྒྱས་པ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་ན་ཚང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་གང་
ནས་གསུངས་ན། གྱི་རྩོ་རྩེ་ལས།

བསྐྱོམ་མེད་སྐྱོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །

ལྷ་མེད་སྤྲུགས་གྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །

སྐྱོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །

ལྷ་དང་སྤྲུགས་རྣམས་ཡང་དག་གནས། །

རྣམ་སྒྲུང་མི་སྦྱོད་དོན་གྱུ་དང་། །

རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས།

གཟུགས་བརྒྱན་ལྷགས་མ་ལ་སོགས་ལས། །

རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱིས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྩོན་ན། །

དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྷར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩོ་རྩེ་ཕེ་མོ་ལས་གྱི།

སྤྲུགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། །

ཆོས་གྱི་སྦྱིང་པོ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན། །

ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

སྤྲུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཤེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིན་སྟེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།

གསང་བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས།

གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱིན་སྟེག་ནི། །

དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟེར་བ་དང་། །

རྣམ་རྟོག་འཛམས་ཕྱིར་སྤྱིན་སྟེག་སྟེ། །

ཤིང་སོགས་བསྟེགས་པས་སྤྱིན་སྟེག་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གྲང་འདི་ཉིད་ལ་ཚང་

སྟེ། རོ་རྩེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས།

སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ན། །

པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་འདུས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚངས་པ་བྱེད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་

གྲང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྤྱིན་པའོ། །ཐ་དད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་རྩལ་བྲིམས་

སོ། །བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །བླང་དོར་མེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་

སོ། །མ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་གྲང་།

མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་ཆོས་སྟོམ་པ་ནི། །

འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས། །

སྲིད་པ་ཀུན་ལ་གནས་པར་མ་ཡིན། །

རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་གྲིམས་སྤྱང་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་མཐུན་པར། །

སྤྱོད་པ་མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་བའི། །

སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས། །

བཟོད་པ་འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེར་འགྱུར། །

མཁས་པས་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པ་དག་ནི། །

ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ། །

སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས། །

ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེར་བྱ། །

སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་དང་བདེའི་ཕྱིར། །

ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་ཞིང་ཁུར་ལྷི་སྤངས་ཏེ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། །

དེ་ནི་ཡང་དག་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འཆལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རིན་

པོ་ཆེའི་མདོ་ལས།

ཅི་ལྟར་ཁྱེལ་ཁྱེལ་བཞག་དང་། །

ཅི་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞག་ལྟར། །

རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི། །

ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཕྱག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཆོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྐུས་
མངལ་བའི་མདོ་ལས།

སྟོང་ཉིད་ཆོས་ལ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། །

སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གང་མོས་པ། །

དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་སྟེ། །

མཆོད་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཅི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས།

མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། །

སྟོས་སོགས་ཕུལ་བས་མཉེས་པ་མེད། །

རང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དག །

མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དང་ལྡན་ན། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ཡང་
འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་བཤགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །

བྱང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། །

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟླ། །

འདི་ནི་འགྲོད་ཚངས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དམ་ཆོག་སྤང་བ་ཡང་
 ཚང་སྟེ། ལྷའི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་
 པའི་སྒྲོམ་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་
 ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་
 བརྩ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྲིམ་ན་གནས་ཤིང་སྒྲོ་དང་ཁ་སྤྱུའང་མ་བྲེགས།
 ཆོས་གོས་ཀྱང་མ་གོན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་མ་མཐོས་མོད་ཀྱང་། འཕགས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་
 གསུམ་ཡང་ཚང་སྟེ། རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས།

མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་ཤིག་ཐོས་ཀྱང་ན། །

བྱུང་མཐའ་མ་ལུས་ཀྱན་ཀྱང་ཆོམ་པར་འགྱུར། །

བྱིས་པས་མ་རྟོགས་ཐ་སྙད་ཆོག་ལ་རྟོན། །

ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་ཏ་པས་ཀྱང་།

སྒྲོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །

བསྟན་ཆོས་སྤྱིང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མཚོན་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།

གསང་བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས།

མཚོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ། །

ལས་དང་བྱ་བ་སྒྲུ་ཆོགས་ཀུན། །

སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟེན་གྱི་ཡུལ་པས། །

ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྤྱད་པར་ངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ངོ་བོའམ་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཡུལ་སྒྲུ་མ་པ་ལ་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན། ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་

བཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ལ་ཚྱོངས་པའི་སྒྲུ་མ་པ་དམན་པ་རྣམས་

ཁྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས།

རྒྱ་རྒྱན་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་། །

རིམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །

ཚྱོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་གསུངས། །

ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་ལ། །

རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཚོག་སྒྲུ་མ་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་།

འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཚུངས་ལྟར། །

རྟག་ཏུ་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ལ། ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིན་ནས། ས་དང་ལམ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བགོད་དུ་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོས་ཀྱང་།

གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་སེམས་བརྟན་ན། །

ལུས་དག་དག་བ་གཙོར་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི། དག་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་འགྱུར།
ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྩུང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་བར་འགྱུར།
སྤྱབ་པ་ལ་ནན་ཉན་བྱེད་པར་འགྱུར། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར།
ཆོ་འདི་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་
སྤྱིང་བ་ལས།

སྤྱིང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །

དག་བ་དག་ལ་བག་ཡོད་ཐོབ། །

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་

ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་བདུན་བརྒྱུ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འ་སེམས་དཔལ་འ་ཆེན་པོ་སྤྱར་དུ་གྲ་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་སུ་ནི། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་
 དུ། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་སྤྱས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ཆོས་རྣམས་ཅི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེན་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ། །

༼ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།༽

༥ དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསྟན་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་བཤད་ན། སྟོམ་ནི།

ཆོག་གས་གྱི་ལམ་དང་སྟོར་ལམ་དང་། །

མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་དང་། །

ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ལམ། །

ལྷ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་ལྷ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་པོ་སྟེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་གྱི་ཆོས་བསྟོམས་ནས་གཞི་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་འདུག་གཉིས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོག་གས་གཉིས་བསལ་ག་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཆོག་གས་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་ངོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། ཞེས་པས་ནི་སྟོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དག་འ་ལ་སོགས་ཐོབ་བྱུར་ཏེ། ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བྱང་
 རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་ལས་གདམས་ངག་མནོས་
 བས། རྟོག་གི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་པ་བྱེད་ཆད་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་
 པར་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞིར་དབྱེད། །དེ་
 དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོག་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
 སློན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ན་
 ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
 བ་ཞེས་བྱང་བྱའོ། །ཀུན་སྐབས་དེ་ན་བྱང་རྒྱལ་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། རྩ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་
 དང་། རྩ་འཕྱུལ་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་བསྟོམ་
 པའོ། །དེ་ལ་རྩ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་རྩ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
 དང་། ཆོར་བ་རྩ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་རྩ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
 དང་། ཆོས་རྩ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་འི་
 དུས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི། སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་
 སྟོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉན་པོ་དགོ་བའི་ཆོས་མ་
 སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་
 ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུ་འོ། །རྩ་འཕྱུལ་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཉིང་རེ་

འཛིན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་། དཔྱད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་
སུམ་ལོ། །

སྦྱར་བའི་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་
ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་
བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱེ་བ་སྟེ། རྫོད་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ཆོས་མཚོག་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྦྱར་ལམ་ཞེས་བྱ་
ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྦྱར་ལམ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་རྫོད་དང་ཅེ་མོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་
སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དུན་པའི་
དབང་པོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། །
བཟོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལྔ་དང་
ལྔ་ན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དུན་པའི་
སྟོབས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་གི་རྗེས་ཐོག་
ཏུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
མཐོང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་

ལ་རྩེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྩེས་སུ་
 རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ།
 བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་
 ཅིའི་སྤྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཁགས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྔ་ན་ཏེ། དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་
 དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་ །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་ །དག་འ་
 བ་ཡང་དག་ །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཡང་དག་ །ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་དག་ །བཏང་
 སྒྲོམས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །

སྒྲོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྒྲུལ་པའི་རྩེས་ཐོག་ནས་བབྱང་སྟེ། དེ་
 ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་
 སོ། །

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་
 མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
 མེད་མེན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་བསྒྲོམས་པ་ལ་དགོས་པ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་

དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་
པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་
མཐོང་བ་དེས་ཚོག་ ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྦྱོམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་
ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་
རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་
ཤེས་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་
ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་ནི། འདུ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་
ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྲ་ཞེན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྦྱོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན། སྦྱོམ་ལམ་ཞེས་བྲ་འོ། །གནས་སྐབས་
དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་
པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཛོལ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་

བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བླ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །

མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་ལ་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྒྲོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །

ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ། སྐྱ་བ། བརྟན་པ། རོ་གཅིག་པ། འབྲུག་པས་ན་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །

དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་རྒྱུན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོད་པས་འཕམ་མི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པས་སོ། །བརྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྒྲོད་པས་སོ། །རོ་གཅིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པས་སོ། །འབྲུག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་རྩེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱ་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །

དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བསྐྱབ་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགོ་བས་ན་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
 ཡོད་དེ། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སྟོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱི་བར་དང་། མི་སྟོབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་གྱི་
 མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་ཡུང་པོ་འོ། །ཡང་དག་
 པའི་བྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཉིས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུང་པོ་འོ། །
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་
 ཡུང་པོ་འོ། །ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡུང་
 པོ་འོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་
 ཡུང་པོ་འོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལམ་
 གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ལེན་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། ། ||

༼ལེའུ་བཙུ་དགུ་པ༽ སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ༼༽

༥ ལམ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོམ་ནི།

ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྟོད་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་དང་། །

སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །

བཙུ་དང་གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་བསྟུས། །

ཞེས་སོ། །ས་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་།

རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འབྱུང་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་སོགས་གྱིས་ནི་འོག་

གི་ས་གཉིས་དང་གོང་གི་ས་བཙུ་བསྟུས་སོ། །

དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ།

རང་གི་རྒྱུད་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་ནི་སྟོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་

ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དུས་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་

མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་

པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་མགོ་

གཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་
 བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་
 ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ས་དག་བཅུ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ནི། མཐོང་ལམ་སྤྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ནས་བཅུ་པའི་བར་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་
 པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་ཆོས་དང་། བྱེ་
 བྲག་གི་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ཆོས་ནི་གསུམ་
 གྲེ། སའི་ངོ་བོ་དང་། སའི་ངེས་ཆོག་དང་། ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 བོ། །

དེ་ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའོ། །

སའི་ངེས་ཆོག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
 ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། ས་གོང་མ་གོང་མ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། ས་ཞེས་

བྱའོ། །སའི་ངེས་ཆོག་གི་དཔེ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་
པས་ན་ས་སྟེ་དཔེར་ན་བ་སྒྲུང་གི་ལྷས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བགྲོད་པས་
ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་དགྲུས་ས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འབྱུང་གི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཞིན་
ནོ། །

ས་བརྩུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་
ས་བརྩུར་ཕྱེ་བའོ། །བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ནི་ས་རེ་རེ་ཞིང་བྱུང་པར་དགྲུ་དགྲུས་
བསྟན་ཏེ། མིང་གི་བྱུང་པར་དང་། ངེས་ཆོག་གི་བྱུང་པར་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
སྤྱོད་བའི་བྱུང་པར་དང་། ཉམས་སྤྱོད་བྱའི་བྱུང་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱུང་པར་དང་། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་
དང་། སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་དང་། མཐུའི་བྱུང་པར་རོ། །

དེ་ལ་ས་དང་པོའི་མིང་གི་བྱུང་པར་ནི། རབ་རྩ་དགའ་བའོ། །ངེས་
ཆོག་གི་བྱུང་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་རྩལ་ལ་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་གྲུབ་པས་རབ་རྩ་དགའ་བར་འབྱུར་བས་ན་རབ་རྩ་དགའ་བའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བྱང་རྩལ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །

སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །

རབ་རྩ་དགའ་བ་སྐྱེ་འབྱུར་ཏེ། །

དེ་སྤྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་
གྲུག་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་བརྒྱུ་ལ་སྤྱདས་པས་ས་དེ་ཐོབ་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་བརྒྱུ་ཡིས། །

ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་
འདི་ལ་གནས་པའི་བྱད་རྒྱུ་ཐམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་
ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་བྱད་པར་དུ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་
སྟེ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་
པ་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོའི་ཐད་ཀ་ལས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་པོ་
དག་ལས། དེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱད་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ལ་
མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་
སྤྱད་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་
ཕྱག་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་
ཕྱག་མང་པོ་སྤྱད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་

ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྟོ་སྟོར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་
 དགོ་འདུན་གྱི་ཆོག་ལ་ཡང་རི་མོར་བྱེད་དོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྲ་
 བ་མེད་པའི་བྱང་རྩ་བ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་
 ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་
 ཏན་གྱིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྟོ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བསྟོ་ལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་མཆོད་
 ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་
 དང་། དགོ་བ་སྦྲ་བ་མེད་པའི་བྱང་རྩ་བ་ཏུ་བསྟོ་བ་སྟེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམས་པར་དག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་
 དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་ཅི་ཅམ་ཅི་
 ཅམ་དུ་མེར་བསྟེགས་པས། དེ་ཅམ་དེ་ཅམ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་
 པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འབྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྩ་བ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱང་བ་
 དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱིར་ས་བརྩུ་པོ་འདི་རྣམས་མཉམ་
 བཞག་ལ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་མོད་གྱི། རྗེས་ཀྱི་ངས་པ་འདྲེན་པའི་
 བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །སོ་སོར་བརྩུ་པོ་དེ་བཞག་ན། ས་དང་

བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བདག་གཞན་
 མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
 དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤངས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྤྱིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་དབང་དུ་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་པ་ལྟ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །འཕགས་པ་ས་བཙུ་པའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལྟ་པོ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་འཇམ། ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་འཇམ། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཇམ། ངན་འགྲོའི་
 འཇིགས་པ་འཇམ། འཁོར་གྱི་ནད་དུ་བག་ཆ་བའི་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་
 འདི་ལ་གནས་པའི་བྱད་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་འཇོམ་བུའི་གླིང་ལ་
 དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 སེར་སྦྱའི་དྲི་མ་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྣམ་
 པར་སྤྲིན་པས་ནི། །འཇོམ་གླིང་དབང་ཕུག་ཆེན་པོར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་
 ཀྱི། གཞན་དོན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་

ཏེ། སྦྱོམ་པའི་རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུའི་བྱང་པར་ནི། ཇི་
 སྐད་དུ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནི། འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱང་ཡང་དག་པར་
 ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྒྲུང་བར་བྱེད་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 དང་། ལུས་ཀྱི་སྦྱལ་པ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ས་གཏིས་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། ཇི་མ་མེད་པའོ། །ངེས་ཚིག་གི་
 བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཇི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་ཇི་
 མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་ཇི་བྲལ་ཕྱིར། །

ཇི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱས་
 པ་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་གྲིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྦྱིང་
 བཅེ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤང་བའི་བྱད་པར་
 ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེས། སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་བརྟུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། །བྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་ནི། སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་
 པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་
 དག་གིས་ནག་རྩུར་གྲིས་བཀྲུས་ནས་མེར་བརྟུག་ན། དེ་བས་ཀྱང་ངེ་མ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྤར་བས་ཀྱང་ཆེས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་
 རྫོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྤྲུམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱང་བ་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་མོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། མཆོག་གི་དོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤངས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་བརྟུ་པའི་བར་འདིས་

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་
 ཅུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅམ་ནི་མི་སྤོང་བར་འཛོག་ལ།
 མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མགོ་ནོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ནི། ས་འདི་
 ལ་གནས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ། སལ་ཆེར་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་
 འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགེ་བ་
 བཅུའི་ལས་ལས་བསྒྲོག་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་ནི། །

དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་བདུན་དག་གིས། །

འགྲོ་པན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་གྱུའི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་
 ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱར་རོ། །

ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་བྱུང་པར་ནི། འོད་བྱེད་པའོ། །ངེས་ཆོག་གི་
 བྱུང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱང་བ་གསལ་བ་དང་།
 གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །

བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱེད་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་
པ་ལ་སོགས་ཆོས་ལྔ་ལ་བསྐྱབས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །

ཟང་ཟེང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱའི་བྱེད་པར་ནི། ས་
འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ། སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཏུ་ཀ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་བྱེད་པར་དུ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་
བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་
གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྱུ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་
ན་བསྐྱེལ་ན། དང་པོའི་སྤང་བྱངས་ཀྱི་ཆོད་ལས་ཉུང་དུ་མི་འགོ་བར། སྦྱོན་
དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་མི་འགྲིབ་པར་གནས་
ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་
རྟོགས་ཏེ། དེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཅོམ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མེད་

འོབས་སྤྱང་གསུམ་ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་མཆོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

རྒྱུ་མཐུན་མཆོག་གི་དོན་ཉིད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱད་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆར་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཙན་
རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ལྟ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྤྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་
ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྲུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་བཞི་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། འོད་འཕྲོ་བའོ། །ངེས་ཆོག་གི་
བྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་བྱད་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བས། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བསྟེགས་པས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འདི་ལྟར་བྱད་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཆོས། །

རབ་རྟ་སྟེགས་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ས་དེ་ནི། །

གཉིས་པོ་བསྟེགས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱིང་བའི་བྱད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་

པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ནགས་གནས་འདོད་རྒྱུ་ཚོག་ཤེས་དང་། །

སྤངས་པ་ཡང་དག་སྒྲིམ་བསྟན་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཉམས་སུ་སྤང་བྱའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དེ་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་བྱད་པར་དུ་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱད་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེ་དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་
ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་
ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་མ་བྱས་
པའི་གསེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ས་འོག་མ་དག་
ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་
གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་
རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སྤེད་པ་ཡང་ལྷོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་།

རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །

འཇིག་ཚོགས་ལྷ་བ་རབ་བྱུང་བ། །

ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱེད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་
ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ། །

ས་ལྷ་པའི་མིང་གི་བྱེད་པར་ནི། ཡིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་བའོ། །དེས་
ཚོག་གི་བྱེད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་
སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་པར་སྤྱོད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་བྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་།

སེམས་ཅན་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །

རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྤྱང་བས་ན། །

སྒོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་དཀའ་བ། །

དེ་ཕྱིར་སྤྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱེད་པར་ནི། རྩིང་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་

ཁྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བཅུ་སྤངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འང་འབྲེན་པ་དང་། །

འདྲ་འཛིན་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་བྱེད་པར་ནི། ས་
འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་
ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱེད་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་
ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་
ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་
པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུག་གིས་སྤྲས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་
ལྗེ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་
ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ས་འོག་མ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉོགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉོགས་ཏེ། མཉམ་པ་
ཉིད་བཅུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཞེས་

གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དེ། ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུ་
སྤྱེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྒྲོག་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ནི། །

དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །

ལུ་སྤྱེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

ཉོན་མོངས་ལྷ་གནས་སྒྲོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱང་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་
ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེད་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ། །

ས་དྲུག་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ཚིག་
གི་བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་
འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་བ་དང་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པ་
དག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ན། མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྲིན་བརྟེན་ནས། །

འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱི་དན་འདས། །

གཉིས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར། །

མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ས་ཞེས་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱང་པར་ནི། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་

ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་འདོད་
པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་
དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྤྱན་དང་ཚུལ་སྤྱིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །

བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། ཉམས་སུ་སྤང་བའི་བྱུང་པར་ནི། ས་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙུ་ག་
ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱུང་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤེས་
ཆེ་བར་གསུངས་སོ། ། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟར་
རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་
བྱེད་སྤྱིས་སྤྱིས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པས་
རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྫོགས་
པའི་བྱུང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་རྫོགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

ལ་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འམ། གང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་
ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕུལ་དགར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ནི། །

ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕུལ་དགར། །

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ། །

ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་
ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་བདུན་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། རིང་དུ་སོང་བའོ། །ངེས་ཆོག་
གི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་
སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྦྱོང་པའི་མཐར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

བཟོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །

རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་ཉི་ལུ་སྤངས་ནས། དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཆོས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ལུ་བརྟེན་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེས། སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱད་པར་
དུ་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤིང་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱད་པར་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་སྟེན་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་
སྤྱི་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སྤྱི་ན་ཉིན་ཏུ་མཛེས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པས། ཉན་རང་
དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་
པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐ་དད་དུ་མེད་

པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་
ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་
གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ནི། །

དབང་བསྐྱར་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པའི། །

སྐྱབ་དཔོན་བྱ་མཆོག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་བྱང་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་
ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཕྲག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་རོ། །

ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། མི་གཡོ་བའོ། །ངེས་ཆོག་གི་
བྱང་པར་ནི། མཚན་མ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་
རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །

མི་གཡོ་བ་ཞེས་མངོན་པར་བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་
བརྒྱུད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །

མངོན་པར་ཤེས་པས་ཚེ་བ་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྣམས་སུ་སྤྱོད་བུའི་བྱུང་པར་ནི། ས་
འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་
ཀ་རྣམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱུང་པར་དུ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་
ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པ་
ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་
ཟེན་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བདག་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་པར་
བཏགས་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར།
ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་
པའི་བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་

རྒྱུད་པས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དང་ངས་མི་སྐྱག་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱི་
 བ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བྱི་བའམ། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། བྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཡང་། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། །ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་
 ལ་དབང་བ་དང་། །ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་
 གནས་པ་དེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། །ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་
 གནས་པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བརྩ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་
 རྣམ་པ་བརྩ་ནི། ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ། ཡོ་བྱད་
 ལ། ལས་ལ། སྐྱེ་བ་ལ། སྟོན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྩ་འཕུལ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་ལ། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་སྟོང་སྟེ་ཕུད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ཆངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 གཏན་ལ་འབབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ནི། །

སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །

དགྲ་བཙེམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །

དོན་གཏན་འབབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་
ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟུར་རོ། །

ས་དགུ་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། ལེགས་པའི་སློ་བྲོས་སོ། །ངེས་
ཆོག་གི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སློ་བྲོས་བཟང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སློ་བཟང་། །

ས་དེ་ལེགས་པའི་སློ་བྲོས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་བྱད་པར་ནི། སྟོན་ལམ་མཐའ་
ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །

ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་
འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས། སྟུར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་
ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱད་པར་དུ་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་

ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་
 བྱས་པ་དེ། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་དུ་བཏགས་
 བ། །ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆེན་
 པོས་བརྒྱན་པ། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤྱོད་ས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟག་
 པར་རྒྱན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་སྤྲོད་གཉིས་པ་བར་མའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི། །

སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལས། །

དག་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་
ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱ་
ཆང་བའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ། །

ས་བརྒྱ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །ངེས་ཆོག་གི་
ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་ནས།
སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་
ནོ། །ཡང་ན་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་
ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་།

སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་
ལས་མ་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་

དག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་
ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྒོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྲེལ། རྣམ་པར་འབྱེད་པ།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བརྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི་ས་བརྒྱ་པོ། །

ས་བརྒྱ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་
ཟེར་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་
ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་གྱིས། འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཐོང་བ་
ལས་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་གྱི། །

འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར། །.....བུམས་པ་དང་བུམས་པའི་རྒྱ་
ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྤྲགས་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ལ་། ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་འཛད་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདིར་སྒོས་པ་
གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བ་ལན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེས། སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཡང་། བྱང་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་

སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་
 དེའི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ལྟའི་
 རྒྱན་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་དང་བཟོ་བོས་མ་བྱས་པ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲུམ་པ་
 དེ་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱར་གྱི་མགོ་འཕེལ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་ཡིན་
 པའི་ལྟ་དང་མིའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། ས་དགུ་པ་མན་
 ཆད་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ལས་
 ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྣ་
 རྒྱུ་གས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་
 འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱག་ཆེན་
 པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། །

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ནི། །

གནས་གཙང་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །

བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །

དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་ཁྱེད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དག་
ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
འབུམ་ཕྱག་བཅུའི་དུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་དུལ་སྟེད་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་བ་སྐྱུའི་ཁྱེད་བྱ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་། བྱངས་
ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆད་མེད་པ་
དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་རུས་སོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་
འགོ་བ་མང་པོ་སྟོན་རུས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱ་བྱིན་
དང་། ཆོངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་རང་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་རུས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

བ་སྐྱུའི་ཁྱེད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས། །

བྱངས་མེད་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་། །

གཞན་ཡང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན། །

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྟོན་པར་རུས་པ་ཡིན། །

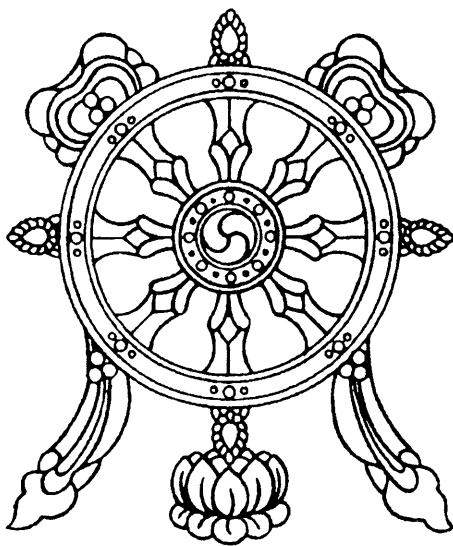
ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རོ་
རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེས་པས་སྟོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་

དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའོ། །དེ་
ལྟར་ས་དེ་དག་གྲང་། བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བགྱོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་
པོ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་
བྱངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འབད་པས་ཐོབ་ཀྱི་
མི་འབད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བྱངས་མེད་པ་གཉིས་པས་
ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་ལ་འདས་
ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་
སྟེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས་ངེས་ངེས་པར་
འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི། ས་
བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ས་ལས། ལུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོས་
སྤྱོད་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས་པར་
བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་
ཀྱི། བྱངས་མེད་པ་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་བར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སའི་

རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་དགུ་པའོ།།   །།

༼ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་འབྲས་བུ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ༽

༥ འབྲས་བུ་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། །

ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བགོད་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་
གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་
ལས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། སྟོམ་ནི།

རང་བཞིན་སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་དང་། །

རྣམ་བཞག་གངས་ངེས་མཚན་ཉིད་དང་། །

བྱད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་བསྟུས། །

ཞེས་པ་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནི། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོ། །

དེ་ལ་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་
དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་རྣམས་སུ་སུན་སྤང་ནས་དེ་མེ་ལྟ་
བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཁུག་ཐོག་ཏུ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་།

སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབྱེ་བར་བཅད་
པས། གཉིས་པོ་དེ་སྤངས་པས་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་གྲུང་མངའ། ཡེ་ཤེས་གྲུང་མངའ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་ཅི་ཡང་ས་ལེ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་
པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྤུད་པ་ལས།

དེ་ལྟ་བུས་ན་གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །

རེག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་
གྲུང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིབ་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་
ཉེར་གཅིག་པ་ལས་གྲུང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་
ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་གྲུང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་

པོ་ཡོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
 ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག །
 བྱང་ན་འོད་ཟེར་ཀུན་འབྱུང་བ། །
 དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་ཡང་། །
 ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོགས་དང་།

མ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། །
 བྱ་བ་བྱུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 བཤད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 མངའ་བར་བཞེད་དོ། །

དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྟན་ནི་ལྟ་བ་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དོན་དམ་མཐུན་པ་སྟེ། སྤར་བརྗོད་པ་
 ལྟར་རྫོང་ཇི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 གོམས་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། སྟོའི་འཇུག་པ་

མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 སྤྱོད་པ་མེད་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པས། རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པའམ་མར་ལ་མར་
 བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཟུགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་
 མཁའ་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ལྟར་རམ། སྤང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་
 ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་དང་། །

མར་ལ་མར་ནི་རྩེས་ཞུགས་ལྟར། །

ཤེས་བྱ་སྤྱོད་བྱལ་དེ་ཉིད་དང་། །

དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྲེས་པ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱར་བཞིན། །

ཅེས་པ་དང་།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཞིན་པ། །

ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བཟླ་པར་གྱིས། །

དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་ལུས་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྟན་པའི་དོན་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཙམ་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བུའི་ཚོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་
 སྒྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ཡིན་
 བོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པར་བཤད་དེ། ཇི་
 སྐད་དུ།

མ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །

རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། །

ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཤེས་བུ་མིན། །

དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་།

ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་ན་དངོས་འཛིན་ལྟ་

བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་

ཡང་དག་པར་སྟེན་པའི་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་པོ་འགའ། །

སྒྱུ་མ་ཐར་པར་བུ་སྒྲིར་བཙོན། །

གང་སྤྱིར་དེ་ནི་མཛོན་ཤེས་པས། །

སྐྱུ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཆགས། །

དེ་བཞིན་སྤྱིད་གསུམ་སྐྱུ་མ་ལྟར། །

རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཁས་པས་མཐུན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

སྐྱུ་མ་མཁན་པོས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་པ། །

སྐྱུ་མ་ལགས་པར་འཆོལ་བས་ན། །

དེ་ལ་མྱོངས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །

ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ཀྱན་དེ་བཞིན་གཟིགས། །

ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟ་
བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་མཐུན་པ་ནི་མངའ་ལ། ཇི་སྟེད་པ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་རྫོབ་མཐུན་པ་མི་མངའོ། །དེ་ལྟར་མཐུན་
རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་རྒྱ་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པས་དེ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྤྱང་། ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་སྤྱང་།

ལྷོ། དཔེར་ན་མིག་ནད་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དང་རབ་རིབ་སྤྲང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 སངས་རྒྱལ་ནི་རྫོ་རྫོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུག་ཏུ་མ་རིག་པ་སྤངས་
 བས། ཆོས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་
 པས། གུན་རྫོབ་འབྲུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱལ་ལ་མི་མངའ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་
 ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱེ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མི་སྤྲང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་
 གུན་རྫོབ་སྤྲང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་
 བས་བཞག་པར་ཟད་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཐུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྲང་བ་དང་བཅས་
 པའི་སྒོ་ཡོད་ན། འབྲུལ་པའི་ཡུལ་སྤྲང་བས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་འབྲུལ་
 བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །རྒྱ་ཆེ་མོལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱལ། ཏུ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ལ་འདོད་པ་སྤྲུམ་བ་ན་རེ། རྫོས་ཐོབ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་
 སོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲུལ་ཡུལ་སྤྲང་བ་ཅམ་
 འབྲུལ་པར་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ཤེས་ངོའི་འབྲུལ་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་སྤྲང་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་སྒོས་མ་ལུས་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་
 བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། བྱང་གོལ་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་

པར་ཟད་པས་འབྱུལ་བཅས་སུ་ག་ལ་འབྱུར། དེས་ན།

འབྱུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། །

མ་འབྱུལ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བབྱང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་
 ཚད་མའི་གཞོད་པ་མེད་ལ། གཞོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱས་ཀྱང་འབྱུལ་པར་མི་འགྲོ། ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། དེས་ན་འདོད་པ་སྤྲུམ་
 བྱི། ཇི་སྟེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་
 འདོད་པ་སྟེ། ཇི་སྟེད་དུ།

སྤྲུམ་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་ནི། །

འབྱུལ་མེད་མཉམ་བཞག་སྟོ་འཇུག་མེད། །

སྤྱི་མ་ཇི་སྟེད་མཐུན་པ་ནི། །

འབྱུལ་སྤང་རྗེས་སྐྱོབ་སྟོ་འཇུག་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། འདོད་པ་སྤྱི་མ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱབ་པའི་མདོ་
 ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་
 གང་ཡང་ཐུགས་སུ་མ་རྟུང་མ་མཐུན་ནོ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མཐུན་པར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ལས་

ཀྱང་།

མུ་སྟོགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །

ཐར་པར་འགོ་དང་ལྷན་ཞེས་སྟུ། །

ཁྱོད་ནི་ཞི་བར་གཤེགས་གྱུར་ནས། །

ཞུགས་གུམ་ལྟ་བུ་བགྱང་དུ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲོད་པ་ཐ་དང་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དག་བཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དངོས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རོར་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་
པའམ། རང་བཞིན་ལོག་པ་ཅོམ་ཞིག་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཅོམ་
ཡིན། དོན་ལ་ཆོས་སྐྱ་སྐྱེ་མེད་སྟོས་བྲལ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཐར་པ་རོར་བ་བྱང་ཅོམ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱ་ནི་
སྐྱེ་མེད་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་མངའོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྟོར་སྒྲུང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ།
ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་བཞེད་ལ། ཇི་
སྟེད་པ་མཐུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་བ་ལ་འཛོག་པས་
ན། ལུགས་འདི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཇེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞེད་

གྱི ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་ཐོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་
མེད་དམ། ཏྲག་ཆད་སོགས་ཆོག་དང་སྒོ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་
ལ་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། མཁས་སུ་རེ་བའི་སྒོས་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་
སྤྲུགས་གཅིག་པ་གཅིག་གསུང་དུ་ཡོད་མི་སྟུམ། ཆོས་སྐྱ་སྒོ་འདས་སྒྲེ་མེད་
སྒོས་བྲལ་ཡིན། ང་ལ་མ་དྱི། སེམས་ལ་ལྟོས་དང་། དེ་འབྲཞིག་ཡིན་
གསུངས་པས། དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཇམ། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས་
ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ། །

དག་པའི་ཆོས་གྲིས་རབ་སྒྲེ་བ། །

ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། །

ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་ཏྲག་ལྡན་པ། །

སྤྱོད་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྲིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་། །

གནས་འགྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིའི་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གཉིད་
དང་འདྲ་བ་ལས་སངས་ནས། ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་རྒྱུ་པས་ན་སངས་རྒྱུ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་། །

སྒྲོ་རྒྱུ་གཉིས་སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤེས་པའི་དོན་
ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་
རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །

དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ན་སྐྱེ་ནམ་པ་གསུམ་
སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་གསལ་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱེ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་
གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། སྐྱེ་ལྟར་བཤད་པ་
ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་
འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་།

སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་གི། །

སྐྱབས་སྐྱུ་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱབས་སྐྱུ་མ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་སངས་
རྒྱུ་དངོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་བཟླ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་བཟླ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འི་བྱིན་རྒྱལ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་
སྐྱུ་དང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལས་བྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་སྟེ། དེ་གསུམ་འཛོམས་པ་
ལས་བྱུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བ་
འབའ་ཞིག་ལས་བྱུ་བ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་
ལ་བྱུ་བ་པས། ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་
སེམས་ཅན་ཀུན་སངས་རྒྱུ་དང་ཞལ་མཇལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་
མི་འདུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བ་གཅིག་པུ་ལས་བྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གདུལ་བྱའི་སྐྱུ་དང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མེད་པ་སྐྱུ་བ་དེ་ལོག་ཤེས་
ཡིན་ལ། ལོག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལོག་ཤེས་ལ་སྐྱུ་དྲནས། དེ་ཅུམ་ཀུན་སངས་རྒྱུ་ཟིན་

པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་གདུལ་བྱའི་སྤང་བ་གཅིག་པུ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །སློན་ལམ་འབད་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སློན་ལམ་ལ་མངའ་བཞེས་སམ་མ་བཞེས། མ་
 བཞེས་ན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་ཡང་མི་འབྱུར་ལ། བཞེས་ན་སློན་ལམ་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཏབ་པས། སློན་ལམ་གྱི་
 སློན་ས་ཀྱན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་
 པས། སློན་ལམ་གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་
 གླུ་གཉིས་ནི། གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱུ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་
 བྱངས་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་རྣམ་
 གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐྱུས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་
 བས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་འབྱུར་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་པར་མ་བཟད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ལ་སོས་
 པ་བྱས་པ་དང་། ཅུང་བཟད་རྟོགས་པ་དང་། རྫོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་
 དང་། ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ལྟར། ཅུང་བཟད་
 དང་། མང་པོ་དང་། དུ་མ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་ནོ། །དེ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མདོན་ཤེས་དང་།

མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་
 དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྩ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་
 ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དབྱ་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་པལ་ཆེར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་
 རྣམ་གཉིས་ཡོད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་
 འོངས་སྐྱའོ། །མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་སྐྱུལ་སྐྱའོ། །དེས་ན་སངས་
 རྒྱུ་ལ་སྐྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

སྐྱུ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་པ་དེ་
 ཡང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པའམ། འབྲུལ་ངོར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ལོག་པ་ཅམ་ཞིག་ལ། ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་
 མངའ་བའི་ཕྱིར། གླ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་ཡིན་ནོ། །

ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་
 ཉེ། མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་
 དག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
 དང་འབྲེལ་བའོ། །

དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཟབ་པ་ནི། སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
 རྟགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་པ་ནི། དབྱིངས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དག་པ་ནི། སྒོ་སྐྱར་
 གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཙང་བ་
 ནི། སྤྱིབ་པ་གསུམ་.....ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི། གྱིད་མ་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། འོད་གསལ་བ་ནི། རྟག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པས་མི་
 རྟག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།

ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །

གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་ངི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །

ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པས། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

རང་བཞིན་སྐྱེ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །

ཕ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟན་ཏེ།
འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། སྐྱེ་དང་། མཚན་དང་། ཆོས་དང་། མཛད་པ་
དང་། ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ནི། ས་བརྩུ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་གོ། །གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་
ནི། ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ནི།
དཔལ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དང་ལྟན་པའི་མཚན་
ནི། སྐྱེ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་སྐྱེ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་
ཅུ་དང་ལྟན་པའོ། །གང་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གོ། །གང་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། རྒྱལ་སྐྱུ་ལུང་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའོ། །ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། མཛད་པ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འབད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། རྣམ་ཐུག་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལྟན་
གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་ཚོགས་སུ་

སྤང་ཡང་། འེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་སྤྲོ་ཚོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །

འཁོར་ཡོངས་སྤྱད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །

སྤྱད་དང་ཚོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །

མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས་གྲང་།

མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །

ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །

ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱར་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱལ་པའི་སྤྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་དང་། རྒྱ་
དང་། ཞིང་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོལ་བར་བྱེད་པ་འོ། །

དེ་ལ་རྟེན་ནི། ཚོས་གྱི་སྤྱ་སྤྱེ་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་འོ། །རྒྱ་ནི། འགྲོ་
བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞིང་
ནི། ཡོངས་སྤྱད་དག་པའི་ཞིང་དང་ཡོངས་སྤྱམ་དག་པའི་ཞིང་ཡང་ངོ་། །

དུས་ནི། འཇིག་རྟེན་ངི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འོ། །རང་བཞིན་
 རི། སྤྱལ་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཏེ། བཟོ་སྤྱལ་པ་མི་མང་ལེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཟོ་སྤྲོ་ཚོགས་དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་སྤྱལ་
 པ་རི་བོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཚོག་གི་
 སྤྱལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་ནས། ཞི་བ་
 ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་སྟོན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བཟོ་དང་སྦྱོར་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །

ཕྱང་ན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། །

སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་འདི་ནི། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས། །

སྦྱོར་མཛོན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །

དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །

ལྷམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །

བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །

བརྩན་མེའི་འཁོར་ལ་དབྱེས་རོལ་དང་། །

ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོ་གཤེགས་པ་དང་། །

བདུད་སྤེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །

བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །

མྱ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །

ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །

སྤྲིང་པ་ཇི་སྤྲིང་གནས་པར་སྟོན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་

རིགས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཞིང་འཇུག་པར་

བྱེད་པ་འོ། །སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་

སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་འོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དག་བས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་དག་

སྤྲིང་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།

འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

རབ་ཏུ་སྤྲིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་དེ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲི་མཚན་ཉིད་དོ། །

མཛོད་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

གང་གིས་སྤྲིང་པ་ཇི་སྤྲིང་པར། །

འགྲོལ་པན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ། །

མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྤྲི་དེ་ནི། །

ཐུབ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་མི་ཆད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟག་པའི་ཁྱད་
པར་དང་། སྤྱང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྤྱི་ནི་དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་
མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐུན་
མོང་དུ་གྱུར་པས་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །

འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དམ་པར་སྤྱི་འགག་དང་བལ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་
པའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གྱིས་རྟག་
པའོ། །སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོན་པ་
སྟེ། རིགས་མཐུན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱང་འཆམས་པའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

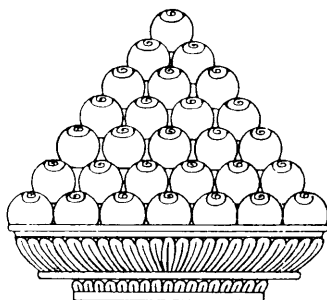
རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱན་མི་ཆད། །

རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིབ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་
པས་ནི་ཆོས་སྐྱེས་སྒྲིབ་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ལོངས་སྐྱེས་
སྒྲིབ་པ་དེ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་སྐྱེས་སྐྱེས་སྒྲིབ་པ་དེ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
འབྲས་བུ་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ལེན་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ། །

༼ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ༽ སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་བསྟན་པ༼

༥ འཕྱིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །

ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྟུན་བསྟུན་ཞིང་བདེ་བ་བསྟུན་པའི་དོན་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་
ན། སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་རྟོག་དང་འབད་ཚོལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅད་འབྱུང་ངམ་སྟམ་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་འབད་ཚོལ་དང་
རྒྱལ་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན་དུ། འགྲོ་དོན་ལྷན་གྲུབ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་
འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་ན། ལྡོམ་ནི།

སྤྱི་ནི་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །

དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་བྱུང་ནི། །

རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད། །

གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་འཕྱིན་ལས་བསྟུན། །

ཞེས་པ་འོ། །

དེ་ཡང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྒྱལ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པ་དེ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
བརྒྱུ་ཕྱིན་རྒྱུ་ཆོངས་པ་དང་། །

ཉི་མ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན། །

ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱ་རྟོག་པ་མེད་པས་
འགོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དེ། ལྟའི་བྱ་མའི་
ཚོགས་དང་བཅས་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་
ལ། ཁང་བཟང་དེ་བེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དང་བ་ཡིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཁང་བཟང་གི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་འབྱུང་ངོ་། དེར་ས་གཞི་
ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ནས། དེད་ཀྱང་སྤྱར་དུ་འདི་
ལྟར་སྤྱར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དེའི་དོན་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་པས་
ཤི་འཕོས་ནས་དེར་སྐྱེའོ། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་
གཡོ་བ་མེད་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉི་བར་ཞུགས་པ་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པ། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟིམས་པ་དང་
ཚོས་གསུང་བ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོ་འཕྲུལ་སྐྱ་ཚོགས་པ་
མཛད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤང་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་ཏེ། དེ་

ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དེའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲུག་
པས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ། །སྤྱིར་སྤྱད་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་
མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །

ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒན་སྤྱད་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །

བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྤྱི་ཡི་གཟུགས་བརྒན་འཆར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྤྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །ལྟའི་རྩ་བཞིན་
ཞེས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་
ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ན། ལྟའི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་འཆར་
ཞེས་བྱ་བ། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
རྟོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱ་བཞིན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་
མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའོ། །མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བའོ། །པའི་སྤྱད་ཀྱིས་བག་མེད་པའི་ལྟ་རྣམས་
བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །

སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །

འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །

མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེལ་བདག་མེད་དང་། །

ཞི་བའི་སྤྱི་ཡིས་བག་མེད་པའི། །

ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་སྤྱུལ་བྱེད་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་
དཔྱོད་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གིས་སྤྱུལ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་
འཆོམ་པའི་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་བྱུང་བདག་འབད་སོགས་དང་། །

བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །

སངས་རྒྱལ་གསུང་གིས་བྱུང་མཛད་དེ། །

སྤྱུལ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་
པའོ། །

སྟོན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་
པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་

སྤྲིན་ཚོགས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབས་ནས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་
པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

རིེ་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །

ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ། །

རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པ། །

ས་ལ་མངོན་པར་འབབ་པ་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་
ཚོས་གྱི་ཆར་གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དག་བའི་ལོ་ཐོག་སྤྲིན་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །

རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་རྒྱ་ཡི་ཆར། །

འགོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཐོག་རྒྱུན། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབབས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགོ་དོན་མཛད་དོ། །

ཚངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་དེ།
ཚངས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། ལྟའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
གནས་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་ཚོས་གྱི་སྤྲིན་ལས་མ་བསྐྱོད་
བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ནས་

དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །

གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །

ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །

སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྤང་བ་ཆོས་སྤྲུལ་ས། །

བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །

སྤྲུལ་ལྷན་རྒྱལ་ལ་འབད་མེད་པར། །

སྤྲུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མ་འི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་

དུས་གཅིག་ཅར་དུ། བསྐྱེད་པ་མེད་པར་མེད་པར་གྱི་བྱེད་པ་མེད་པར་

ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་

རྒྱལ་རྒྱུ་དང་འབད་ཆོལ་མེད་བཞིན་དུ། གཤུལ་བྱ་རིགས་དང་མོས་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲོའི་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །

རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡི། །

པརྱ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །

གཞན་དག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །

ཉི་མ་དམ་ཚུལ་འོད་ཟེར་དག །

གདུལ་བྱའི་སྤྱེ་བོའི་པརྱ་ལ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཉི་མ་དེའི་གཟུགས་བརྒན་སྣོད་དྲངས་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་སྤྱང་བ་དག་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །

རྒྱ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །

བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྒན་ནི། །

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་

ཆེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་དགོས་འབད་པ་མེད་

པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་

པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ངེ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ནི། །
 རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །
 སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
 བསམ་པ་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་ཡིད་བཞིན་ལ། །
 བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །
 སྤྲོ་ཆོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་བྱུར་ཀྱང་། །
 དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བརྟེན་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་
 རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྲ་
 བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བརྗེད་རུ་མ་སྐྱབས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངོར། ལྷ་རྩེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བཞུགས་པ་རྫོགས་
 སོ། །ཡི་གེ་པ་ཡང་དར་མ་སྐྱབས་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ཡི། །

རྟོག་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ། །
 རྩོད་ཉིད་བྲིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །
 འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག། །

དགེའོ། དགེའོ། སང་མཛྲ་ལོ།

སྟོན་ལམ་ནི།

༄༅། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྟོན་གཅིག་ཡུ། །ཕན་དང་བདེ་བ་
 ཀུན་གྱི་དཔལ་འབྱུང་བའི། །བྱབ་བསྟན་དམ་པ་རྟེན་དང་བཀུར་སྟོ་ཡི། །སྟོ་
 བས་ས་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འཕགས་དང་སྐྱབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོ་ལ་ཆེ་
 བོས། །འགྲོ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འབྲེན་མཛད་པའི། །བསྟན་འཛིན་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། །སྐྱེ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་
 གྱུར་ཅིག །འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དོན་གཤེགས་པ། །ཀུན་གྱི་ས་
 ལམ་བར་ཆད་ཉར་ཞི་ཞིང་། །བཞེད་དོན་དམ་པ་མ་ལུས་འབྲུབ་གྱུར་ཏེ། །
 སྐྱལ་པས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་ཕན་མཛད་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
 ཞིང་སྦྱིད་ལྡན་པ། །རྣམ་གྲོལ་བདེ་ཆེན་ས་ལམ་བསྟོན་པ་དང་། །བདག་ཀྱང་
 ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་མཚན་ལྡན་གྱི། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབའ་ཞིག་བསྟན་
 པར་ཤོག །རྟག་ཏུ་བདག་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཞིང་། །བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་
 སྐྱབ་ལ་མི་ངལ་བར། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་ལམ་རྫོགས་བགྱིས་ཏེ། །
 རྩི་རྩེ་འཆང་དབང་ཆོ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག །པརྒྱ་དཀར་པོས་ཀ་མ་རུ་པའི་གནས་མཆོག་
 ཏུ་སྐྱར་བའོ། །

༥། །བདེ་གཤེགས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་མཆོག་གི་མཚོ། །སྟོན་པའི་
 འབྲུག་སྐྱོག་པའི་སྟོན་འབྲེང་གིས། །འཕགས་སྐྱབ་ཆར་གྱིས་ཉན་བཞིན་རྣམ་

སྤེལ་བས། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་གྱུར་ཅིག །སྤྲོམ་
གསུམ་ཉིན་མོའི་འོད་དང་རྟག་འགྲོགས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ངི་
བཟང་འཛིན་པའི་དཔྱིད། །བསྟན་འཛིན་པ་སྒྲོའི་གཙོ་བོ་ཅི་ཡང་གིས། །
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་གྱུར་ཅིག །ཆེད་དང་བཀྱར་སྟེའི་རྒྱ་
ཁྲིད་རྣམས་འབབ་ཅིང་། །ཕན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་སྐྱེ་བའི་གནས། །ཆོས་
འཁོར་གསར་པ་གསར་པའི་དཔལ་རྒྱ་མཚོས། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་
ཐམས་ཅད་གང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་ཀུན་མཁྱེན་པ་སྒྲ་དཀར་པོས་སོ།

༥ བདག་གི་དུས་གསུམ་དགེ་བ་འདི་དག་གིས། །སྤྲིག་དང་སྤྲིབ་པ་མ་
ལུས་ཟད་བྱས་ཏེ། །རྟག་པར་དགེ་བའི་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་གཟུང་ནས། །ཚུལ་
གནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །སྤྲིན་བྱེད་དབང་ཐོབ་རིམ་
གཉིས་བྱང་འཇུག་གིས། །རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སྤྱད་ནས་དངས་མའི་ལུས། །
ངེས་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་འབྱུང་གྱུར་ཏེ། །འོ་ཇི་འཆང་དབང་ས་ལ་གནས་
པར་ཤོག །འདི་ནས་གཟུང་སྟེ་སྟེ་དང་སྟེ་བ་བྱ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཀུན་
གྱི་མགོན་དང་སྐྱབས། །ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་ཤེས་སུ་བདག་གྱུར་ནས། །མ་
ལུས་རྣམ་གྲོལ་མཚོག་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་
ལས་སོ། །

ཆོས་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་བཞིའི་

དཀར་ཆག་བཞུགས།

ཀ་ཀ་པར་ རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པས་མཛད་པའི་ཏི་ལོ་རྒྱ་འོ་རྒྱུ་ཐར་ལ་ལྟེན་ ༡༩ །
 ཀ་ཁ་པར་ རྗེ་མར་པ་དང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྒྱུ་ཐར་ལ་ལྟེན་ ༡༡ ། ཀ་
 ག་པར་ ཆོས་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཐར་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བྱུང་སྟན་པའི་
 བ་དན་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ་བ་ལ་ལྟེན་ ༡༩༡ ། ཀ་ང་
 པར་ ཆོགས་ཆོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་ཆོགས་ལ་ལྟེན་ ༩༩། ཀ་ཅ་པར་
 མགོན་པོ་ལྷ་འོད་གཞོན་རྒྱས་མཛད་པའི་ཆོགས་ཆོས་ལེགས་མཛེས་མ་ལ་
 ལྟེན་ ༩༥ ། ཀ་ཆ་པར་ ཆོས་རྗེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། ཆོགས་ཆོས་
 ཡོན་ཏན་ལྷན་ཆོགས་ལ་ལྟེན་ ༩༥ ། ཀ་ཇ་པར་ ཆོགས་ཆོས་ལྷ་ཏིག་གི་
 ཐུང་བ་ལ་ལྟེན་ ༩༥ ། ཀ་ཉ་པར་ རྗེ་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་
 ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟེན་ ༩༥ ། ཀ་ཏ་པར་ རྗེ་དྲགས་པོའི་ཞལ་གདམས་
 དང་། རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཞུས་ལན་ལ་ལྟེན་ ༡༢ ། ཀ་ཐ་པར་ དུས་
 གསུམ་མཐའ་པའི་ཞུས་ལན་ལ་ལྟེན་ ༩༩ ། ཀ་ད་པར་ རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་
 པའི་ཞུས་ལན་ལ་ལྟེན་ ༩༩། ཀ་ན་པར་ རྒྱལ་འབྱོར་ཆོས་གཡུང་གི་ཞུས་
 ལན་ལ་ལྟེན་ ༩ ཀ་པ་པར་ ཆོས་རྗེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། བྱིད་ཆོས་
 ལྷ་ཏིག་ཅེས་ལ་བརྒྱས་པ་ལ་ལྟེན་ ༩༥ ། ཀ་པ་པར་ སེམས་གྱི་མཆོན་

ཉིད་གཤམ་པ་མཛོན་དུ་སྤྱད་བ་ལ་ལྟེན་ ༩ ། ཁ་བ་པར་ རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་
 རྩེའི་གསུང་། དམར་ཁྲིད་གསང་ཆེན། བར་དོའི་དམར་ཁྲིད། འཕོ་བའི་
 དམར་ཁྲིད་ཞལ་གདམས་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟེན་ ༡༠ ། ཁ་མ་པར་
 རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེ་མཛོད་པའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་རྩེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་
 དང་། སྐལ་མེད་འཁྱུང་མཛོད་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟེན་ ༡༡ ། ཁ་ཚ་པར་
 རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་གསུང་སྒྲོས། སྒྲན་བརྒྱད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལ་ལྟེན་
 ༡༢ ། ཁ་ཆ་པར་ རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་གསུང་། སྒྲན་བརྒྱད་བརྩེད་བྱུང་
 མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྟེན་ ༡༣ ། ཁ་ཇ་པར་ རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་གསུང་ཞལ་
 གྱི་བདུད་རྩི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟེན་ ༡༤ ། ༡༥ ། ག་མ་པར་ཆོས་
 རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་གསུང་། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཐོག་བབས་དང་
 མགུར་འབུམ་རྣམས་ལ་ལྟེན་ ༡༦ ། ག་ཞ་པར་ ཆོས་རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་
 གསུང་། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ་བྱེད་གྱི་མན་ངག་ལ་ལྟེན་ ༡༧ ། ག་ཟ་
 པར་ ཆོས་རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་གསུང་། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྲབ་པའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་ལྟེན་ ༡༨ ། ག་འ་པར་ ཆོས་རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་
 གསུང་། སྒྲིང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབུམ་ཏིག་ལ་ལྟེན་
 ༡༩ ། ག་ཡ་པར་ ཆོས་རྩེ་དྲུག་ས་པོ་ལྟ་རྩེའི་གསུང་། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་
 བ་ལ་དོ་སྤྱད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྤྱང་བ་ལམ་འབྱེད་གྱི་རྟོགས་པ་ཅིག་ཆོག་ཅེས་
 ཀྱང་བྱ། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིད་མ་མི་འབྱུར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་ལྟེན་ ༢༠ །

ག་ར་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གཞུང་། སྤྱིང་པོའི་དོ་སྤྱོད་དོན་དམ་
 གཏེར་མཛོད་ལ་ལྟེན་ ༣༠ ། ག་ལ་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་
 གཞུང་། རྣམ་ཏོག་དོན་དམ་གྱི་དོ་སྤྱོད་ལ་ལྟེན་ ༡༩ ། ག་ལ་པར་ ཆོས་མེ་
 དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གཞུང་། སྐྱབ་པ་སྤྱིང་གི་དོ་སྤྱོད་ལ་ལྟེན་ ༡༧ ། ག་ས་
 པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གཞུང་། མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དོན་བསྐྱུས་པ་
 ལ་ལྟེན་ ༣༠ ། ག་ཏ་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གཞུང་སྒྲོམ་དུམ་
 བསྐྱིགས་མ་ལ་ལྟེན་ ༡༣ ། ག་ཨ་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གཞུང་།
 བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟེན་ ༣༥ ། ག་གི་པར་
 ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གཞུང་། གནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་དང་
 གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་ལྟེན་ ༥༠ ། ག་ཁི་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་
 མེའི་གཞུང་། བཀའ་ཆོམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྟན། ལམ་མཆོག་རིན་
 ཆེན་ཕྱེད་བ། ཆོས་བཞི་མདོར་བསྐྱུས། ཉམས་ལེན་མདོར་བསྐྱུས། གནད་ཀྱི་
 གཟེར་གསང་། ཞལ་གདམས་གསང་མཛོད་མ། རྩི་བྱི་པའི་གཏུམ་
 མོ། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གཏུམ་མོ། བར་དོའི་གདམས་པ། འཕོ་བའི་ཞལ་
 གདམས་བཅས་ལ་ལྟེན་ ༥༣ ། ག་གི་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་
 གཞུང་། བསྟན་བཅོས་གྲོས་འདེབས་བདུད་རྩིའི་ཕྱེད་བ་དང་འདྲེ་བཞི་རྩད་
 གཙོད་ལ་ལྟེན་ ༡༩ ། ལྟ་ ང་ཅི་པར་ རྒྱ་འོད་གཞོན་ལྷུས་མཛོད་པའི་
 བརྩད་བསྐྱུས་ལ་ལྟེན་ ༡༧ ། ང་ཅི་པར་ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་

གསུང་། མར་པ་འི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ་ལ་ལྟེན་ ༩ ། ང་
 ཆེ་པར་ རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པ་འི་ཞལ་གདམས། ལམ་མཚོག་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱེད་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྟེན་ ༡༩ ། ང་ཇི་པར་ ཆོས་རྩེ་དྲུགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་།
 བསྟན་བཅོས་ལུང་གི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟེན་ ༢༧ ། ང་ཉི་པར་
 དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟེན་
 ༣༣ ། ང་ཉི་པར་ ལུང་གི་ཐོབ་ཡིག་ལ་ལྟེན་ ༤ ། ང་ཐེ་པར་
 པར་བྱང་སྟོན་ཚིག་ལ་ལྟེན་ ༥ བཅས་བཞུགས་སོ། །

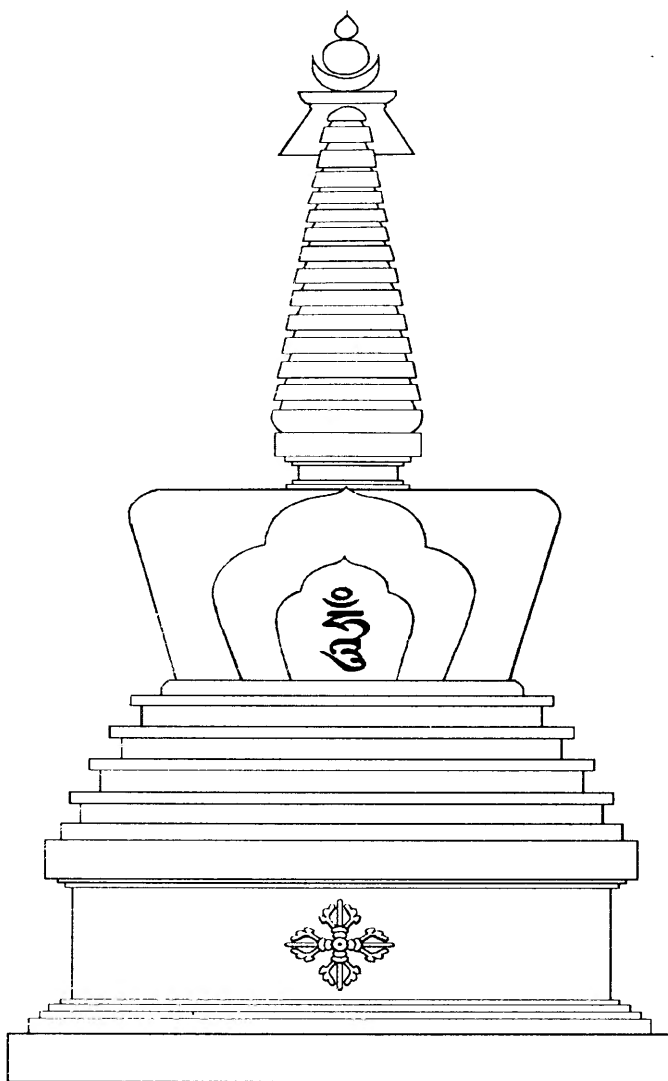
སཏྲ་མདྲ་ལོ།

༥ ལྷོ་གོ་ཏམ་བུ་མི་དྲུ་པའི་གསུང་རབ་རྒྱུན་སྒྲེལ་ཁང་
ནས་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
དཀར་ཆག་བཞུགས།

- ༡༽ ཆོས་རྒྱལ་པོ་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ༤
 ༢༽ བདེ་གཤེགས་པ་མ་མོ་བྱ་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ༤
 ༣༽ སྤྲུལ་ཞང་གཡུ་བྲག་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ༤
 ༤༽ ཆོས་རྒྱལ་པོ་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ༡
 ༥༽ རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ༥
 ༦༽ ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་པོད་ ༡
 ༧༽ མཁས་དབང་སངས་རྒྱལ་ཤོ་རྒྱའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ ༤
 ༨༽ འཛི་སྐར་སྐུ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
   བསྡེབས་པ་ལ་པོད་ ༡༣
 ༩༽ དཔལ་འཛི་སྐར་ལུགས་ཀྱི་འདོན་ཆ་ཕྱོགས་བསྡེབས་པོད་ ༡༣
 ༡༠༽ གཏོར་མའི་དཔེ་བྱ་རིས་དེབ་རྒྱུང་ ༡
 ༡༡༽ དཔལ་འབྲུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོན་ཆ་ཕྱོགས་བསྡེབས་པོད་ ༧
 ༡༢༽ འབྲུག་ལུགས་འདོན་ཆ་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྡེབས་པོད་ ༩

- ༡༣༽ བྱུང་དབང་ཤུག་གྲིའི་གསུང་འབུམ་པོད་ ༡
 ༡༤༽ བྱུང་སྤྲུལ་འཕགས་མཆོག་དོ་རྩེའི་གསུང་འབུམ་པོད་ ༣
 ༡༥༽ རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པའི་རྣམ་ཐར་དེབ་ ༡
 ༡༦༽ དཀར་བརྒྱད་འཕྲིན་ལས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་ཐར་དེབ་ ༡
 ༡༧༽ ཀུན་མཁྱེན་པུཌ་དཀར་པོའི་བླ་སྤྱོད་དེབ་རྒྱུད་ ༡
 ༡༨༽ རྒྱལ་པ་མེ་ལེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་དེབ་རྒྱུད་ ༡
 ༡༩༽ ཕྱག་ཆེན་སྤོན་འགྲོའི་སྒྲོར་དེབ་ ༣
 ༢༠༽ ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དེབ་ ༡

བཅས་སོ།།

༥ ཐུགས་རྟེན་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ལ་ན་མོ།

